

LIBRARY OF THE
Massachusetts
Bible Society

Catalog No. *AU. 121.1(2)/NT. 1924*
Family *AUSTRIC*
Sub-Family *AUSTROASIATIC*
Branch *MUNDĀ*
Group *EASTERN*
Language *KHERWĀRĪ*
Dialect *MUNDĀRĪ*
Locality *South-west Ranchi district*
Contents *N.T. India, 85° E - 23° N*
Version *fourth edition, revised*
Translator
Published by *B.F.B.S.*
Place *Calcutta*
Date *1924*
Accession No. *760*
Accession Date *Sept. 1, 1931*
Price *\$0.39*
Alias: *Kol, Hora*

अवुअः प्रभु अर वन्चोनिः यीशु ख्रीष्टः

नवा नियम

एना दो

उपुन सुकुकजि चा सुभमाचार, प्रेरितकोअः कामौको,
धर्म चिट्ठीको ओड़ो उनुदुब कजि

एना पूनानी कजियते मुखडारी कजिरे श्रीलाकना

The New Testament
in Mundari

Fourth Edition—Revised

CALCUTTA :
PUBLISHED BY THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,
(CALCUTTA AUXILIARY)
23, CHOWRINGHEE ROAD.

MASSACHUSETTS
BIBLE SOCIETY
100 NASSAU ST.
NEW YORK
1924

1924.

Made in India

सूचीपत्र ।

			पृ. सं.		पृ. सं.
मत्ती श्रीलाकड्ड मुकु कजि	...	...	२८	...	५
मार्क श्रीलाकड्ड मुकु कजि	...	...	२६	...	८५
लूक श्रीलाकड्ड मुकु कजि	...	...	२४	...	१४५
योहान श्रीलाकड्ड मुकु कजि	...	...	२१	...	२४४
प्रेरितकोशः कामीको	...	...	२८	...	१
रोमरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	१६	...	८३
करिन्थरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः सिदा चिट्ठी	...	...	१६	...	११६
करिन्थरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः शठश्रः चिट्ठी	...	...	१३	...	१४६
गलातीरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	६	...	१७१
एफेसुसरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	६	...	१८२
फिलिपीरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	४	...	१९३
कलसीरेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	४	...	२०१
थिसलोनिकारेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः सिदा चिट्ठी	...	...	५	...	२०६
थिसलोनिकारेनको नंग् पौलुस प्रेरितश्रः शठश्रः चिट्ठी	...	...	५	...	२१६
तिमोथिय नगेन पौलुस प्रेरितश्रः सिदा चिट्ठी	...	...	६	...	२२७
तिमोथिय नगेन पौलुस प्रेरितश्रः शठश्रः चिट्ठी	...	...	४	...	२५७
तीतस नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	५	...	२५७
फिलिप्पोन नंग् पौलुस प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	१	...	२४१
इब्रानौको नंग् चिट्ठी	...	...	१५	...	२४५
याकूब प्रेरितश्रः चिट्ठी	...	...	५	...	२५८
पितरश्रः सिदा कथोलिक चिट्ठी	...	...	५	...	२७७
पितरश्रः शठश्रः कथोलिक चिट्ठी	...	...	५	...	२८६
योहानश्रः सिदा कथोलिक चिट्ठी	...	...	५	...	२९५
योहानश्रः शठश्रः चिट्ठी	...	...	१	...	२७१
योहानश्रः अपिश्र चिट्ठी	...	...	१	...	२७५
यिहूदश्रः कथोलिक चिट्ठी	...	...	१	...	२७५
योहानश्रः उनुदुब कजि	...	...	५२	...	२७८

मत्तौ श्रौतग्रन्थकद् मुकु कर्जि ।

१ पर्व ।

[शीघ्रः किली ४]

सूक्त १, ११-१८ ।

- १ अत्राहामश्रः होन, वाकश्रः होन यीहृ खीष्टशः निर्लिरेन श्रपुकोश्रः
- २ मुतुम । अत्राहामश्रः होन इवशक, इवशकश्रः होन याकूव, याकूवश्रः
- ३ होन यकूदा श्रोताः इनियश्रः इगाको तिकेना । श्रोताः यकूदा नगेन्ते तामार पेरेष श्रोताः केरषय उन्दुवशेवकिंगा, पेरेषश्रः होन शेषोन् श्रोताः
- ४ शेषोनश्रः होन अरामय तिकेना । श्रोताः अरामश्रः होन अम्मीनादव श्रोताः अम्मीनादवश्रः होन नद्यशोन श्रोताः नद्यशोनश्रः होन सलमोनय
- ५ तिकेना । श्रोताः राहव सलमोनश्रः नगेन्ते वीश्रस, श्रोताः इत वीश्रसश्रः
- ६ नगेन्ते श्रोथेदय उन्दुवशिया श्रोताः श्रोथेदश्रः होन यिये । श्रोताः यियेश्रः होन वाकश्र राहव तिकेना श्रोताः करियाश्रः राह्वी वाकश्र
- ७ नगेन्ते सुलैमानय उन्दुवशिया, सुलैमानश्रः होन रिहवश्राम श्रोताः रिहवश्रामश्रः होन श्रवियाश्र श्रोताः श्रवियाश्रः होन आसाय तिकेना ।
- ८ श्रोताः आसाः होन यशोशाफत श्रोताः यशोशाफतश्रः होन यशोराम
- ९ श्रोताः यशोरामश्रः होन उक्त्रियाश्रय तिकेना । श्रोताः उक्त्रियाश्रः होन योताम श्रोताः योतामश्रः होन आहंश श्रोताः आहंशश्रः होन इल-
- १० कियाश्र । श्रोताः इलकियाश्रश्रः होन मनश्रये श्रोताः मनश्रियः होन
- ११ आमोन श्रोताः आमोनश्रः होन योश्रियाश्रय तिकेना । श्रोताः धाहुलतेको इदिवदको तिकेन दिपलौरे योश्रियाश्र-नम् यिखनियाश्र श्रोताः इनियश्रः
- १२ इगाको, उन्दुवयना । श्रोताः धाहुलतेको इदियन तयोमते यिखनियाश्र नगेन्ते श्रलतियेल श्रोताः श्रलतियेल नगेन्ते लश्रवाहुलय उन्दुवयना ।
- १३ लश्रवाहुलश्रः होन अवीहुद श्रोताः अवीहुदश्रः होन सलोकौम श्रोताः

एत्याखीमश्रः होन अशोर, श्रोहाः अशोरश्रः होन -सादोक श्रोहाः १४
 सादोकश्रः होन आखीम श्रोहाः आखीमश्रः होन एलीबूवए तैकेना ।
 श्रोहाः एलीबूवश्रः होन इलियाजर श्रोहाः इलियाजरश्रः होन मत्तान १५
 श्रोहाः मत्तानश्रः होन याकूवए तैकेना । श्रोहाः याकूवश्रः होन पूसफ १६
 मरियमश्रः कोडाए तैकेना, एन मरियम खीष्टु मुमुमोःतन यीशुए
 उन्दुबकिश्रा । नेलेका अत्राद्यामएते दाऊइ जकेइ गेल उपुन पीढ़ी श्रोहाः १७
 दाऊइएते बाबुलतेको इदिलेइको जकेइ गेल उपुन पीढ़ी श्रोहाः बाबुलतेको
 इदिलेइको दिपलीएते खीष्टु जकेइ गेल उपुन पीढ़ीको तैकेना ॥

[यीशुश्रः उन्दुब ।]

यीशु खीष्टु नेलेकातेए उन्दुबपना . इनियश्रः एंगा मरियम, पूसफते १८
 अशियनते श्रंर इनिःलो मिदुरे शोरी तैनते पवित्र आत्माते अरलीअकनए
 नमयन । श्रोहाः इनियश्रः शोर पूसफ धरमश्रन होहा ए तैकेन्ते इनि १९
 चिटावहाई कए सनंग्केना एना मेन्ते हपा हपाते इनिः वांगि सनंग्गतनए
 तैकेना । मेन्दो नेश्रंए उद्धःतन तैकेनरे प्रभुश्रः मियदू सिमरिन दासी २०
 कुमुरे इनिःताःति हिष्टुःलेन्तेए कलिश्रःइश्रा, ए दाऊइश्रः होने पूसफ,
 अमश्रः कोनेया मरियम अमताःते अगुई नतिन अलोम शोरीया,
 इनिःश्रः होइमोरे मेनागश्रः दो पवित्र आत्माते मेनाः । इनिः मियदू २१
 होनए उन्दुबीश्रा, इनिः यीशु मुमुमीमे चिअचि इनिःमे' अयश्रः होहाको
 अकोश्रः पापकोएतेए वज्जोकोश्रा । नेश्र सोवेनश्रः अयरकार्निनियश्रः २२
 होराते कलिअकइ तैकेन प्रभुश्रः कलि पुरापी नगेन्ते होवायना,

“नेलोपे मियदू दिख्हा कुहोए वरलीशोश्रा श्रोहाः इनिः मियदू २३
 कोडाहोनए उन्दुबीश्रा,

इनिःको इम्मानुएलको मुतुमीश्रा”

एनारश्रः मुंदो नेशातनाः परमेइर अबूलोःरिअ ।

श्रोहाः पूसफ मुदुमेते मिरिदुयन्ते प्रभुश्रः सिमरिन दासी अचुलिः २४
 लेकाए रिक्काकेदा श्रोहाः अयश्रः कुहोए अगुकिश्रा । श्रोहाः इनिः २५
 अयश्रः मुंतकुल कोडाहोन शोरी उन्दुबी जकेइ इनिः कए लुठिइकिश्रा
 श्रोहाः एन होन यीशुए मुतुमीकिश्रा ॥

२ पृष्ठ ।

[संज्ञांमको यीशताःवेको चिञ्जना. ५]

- १ हेरोड राजाः विपलीरे यजूषां विमुमराः वैतलहम हतुरे धींष्ट
उत्तुव्यन संयोमते, नेलेपे संज्ञान होडिाको चिंतीतुरीःसाःएते यक्षप्रलेमतेको
- २ चिञ्जुःलेना । श्रीष्टाः इनकु यजूषीकोशः उत्तुव्यन राजा श्रीकीताः-
रिथा मेन्तेको कुलिषेद्रकोश्रां; अर्सेदां चिंतीतुरीःसाःरे इनियथाः इपिलले
- ३ नेलशकाःश्रथा श्रीष्टाः इनिः लोचारी नैमेन्तेले चिञ्जुःअकना । नेत्र
अयुमकीवृते हेरोड राजा श्रीष्टाः इनिःलोः गोटा यक्षप्रलेमरेनकीको
- ४ अकवकावयता । श्रीष्टाः इनिः होडिाकोशः सोवेन मपरंगु यांजक श्रीष्टाः
आईन इंतुको चिञ्जुकोते छीष्टु श्रीकीताःरेरेः उत्तुवोःशा मेन्तेए
- ५ कुलिषेद्रकोश्रा । इनकु मेनकश्रदाःश्रथा यजूषाः वैतलहमरे,
६ चिञ्चि अयरेकाजिनिःते नेत्र श्रीलशकनां, ए यजूषी विमुमराः वैतलहम;
अम यजूषाःराजा हतुको तलारे सोवेनश्रःएते जितो लेकाते काम चिञ्जुः
चिञ्चि अमेते मियतु गोमकीए श्रीष्टाःश्रीःशा, इनिःअर्शंगुश्रः होडिाको,
- ७ हेरो इच्छापलकोए गुपिकोश्रा । एते हेरोड राजा एन संज्ञान होडिाको
इया इपाते राःश्रीकोते इपिल चिचलाए नेलयनां ? मेन्तेए कुलिषे-
द्रकोश्रा । श्रीष्टाः इनिः इनकु वैतलहमतेए कुलकोश्रा श्रीष्टाः सेनोःपे
श्रीष्टाः बुगिलेकाते एन ब्रथेः होन वंदाहपे श्रीष्टाः इनिः नेमकीते-
उत्तुव्यनश्रदाःश्रथा एते अर्शंगु सेनकोःतंगु लोचारीश्राए मेतद्रकोश्रा ।
- ८ इनकु राजाः काजि अयुमकोचिकी सेनोःयना श्रीष्टाः नेलेपे चिंतीतुरीः-
साःरेको नेललिः इपिल इनकु अयरेकोतनए तीकीना श्रीष्टाः ब्रथेः होन तीकीन
- १० श्रीष्टाः सेटेरलेःश्री एन चेतनरेए तिगुनयना । श्रीष्टाः इनकु एन इपिल
- ११ नेलकीते हेसु पुराःको रचिकायना । श्रीष्टाः इनकु श्रीष्टाःते बोलीयन्ती
ब्रथेः होन अयथाः रंगा मरियमलीःको नेमकीश्रा श्रीष्टाः इकुहुमेनयन्ते
इनिःकी लोचारीश्रथा श्रीष्टाः अकोश्रः गुडीको रशकोते समडाम
श्रीष्टाः लोवान श्रीष्टाः बुगिन सीवनतेश्रः इनियथाः अयरेको रकावकोश्रा ।
- १२ श्रीष्टाः हेरोडताःसे अलोपे सेनकश्रदा मेन्ते परनेश्रथः अन्तु कुतुरे
नसनवी इनकु एटाः होराते अकोश्रः दिहमतेको सेनोःकश्रयना ।

[घुषफ नली होन षोढोः इनियथः एंगा मिच्छतेः अतिंगिरकिंगतना ।]

इनकु सेनोःयन तयोमते, नेलेपे प्रभुश्रः-मियद्व चिमारेन दाधी १३
 घुषफताःते कुसुरेए छिन्नःलेना, श्रीङ्गाः मर विरिद्वमे श्रीङ्गाः बलेः होन
 श्रीङ्गाः इनियथः-एंगा मिच्छ दिशुमते अतिंगिरकिंगुमे श्रीङ्गाः शैरींग
 उदुवाजे लकोद्व एन्ताःरे तेनमे चिअचि हेरोद बलेः होन गोयी नगेन्ते
 नमद्दहाइअए मेताःइथा । श्रीङ्गाः इनिः विरिद्वयन्ते एन निशारेमे बलेः १४
 होन श्रीङ्गाः इनियथः एंगा मिच्छ दिशुमतेए अतिंगिरकेडुकिंग्ग ।
 श्रीङ्गाः हेरोद शैरी गोळोः लकोद्व एन्ताःरेए तेकेना श्रीङ्गाः, नेलेफाते १५
 अइंग्ग मिच्छ दिशुमते होतिंग्ग-कोडाइंग्ग राःशोअकाःइथा, मेन्ते अयर-
 कालिनिथः होराते कलिसेद्व प्रभुश्रः कलि पुरायना ॥

हेरोद संधान, होङ्गाकोको लेदाकदिंग्ग मेन्ते अठकरकेडुते पुराःरेए १६
 कौषयना श्रीङ्गाः, वैतलहभरेन श्रीङ्गाः, एनाराः गोठा, सिमानरेन होनको
 संधानको कुलिसेलेद्वको, मेन्टा लेका ब्रह्मर चिमारेन श्रीङ्गाः एनाएते
 हुपुदिंग्ग शोबेन कोडा, प्रोनको होढोकोए कुलकेडुकोते गोएकेडुकोआ। एन-१७
 दिपलारे, यिर्मयाइ अयरकालिनिः कलिसेद्व कलि पुरायना अर्थात राग्ग
 हतुरे हाय चायराः श्रीङ्गाः राजाः श्रीङ्गाः पुरा इयमराः, सही अयुमयना,
 राजेल अयथः होनको नगेन्ते इयमतन श्रीङ्गाः इनकुदो बंग्गकोआ, मेन्ते १८
 इपन-कए सनंग्गतन तेकेना ।

[अचइयने नापरतरेकी तेनतना ।]

मेन्तो हेरोद गोरथञ्जी नेलेपे प्रभुश्रः मियद्व चिमारेन दांधी मिच्छ १९
 दिशुमते घुषफताःरे कुसुरेए लहुबेनयना, श्रीङ्गाःए मेताःइथा, मर विरिद्वमे २०
 श्रीङ्गाः बलेः होन श्रीङ्गाः इनियथः एंगा इच्छायल दिशुमते हुतुःकिंग्गुमे,
 बलेः होन गोमोए सनंग्गतन तेकेन होङ्गाकोको गोएयना ।
 श्रीङ्गाः इनिः विरिद्वयन्ते बलेः होन श्रीङ्गाः इनियथः एंगा इच्छायल २१
 दिशुमतेए सुतुःइदिकेडुकिंग्ग । मेन्तो अखिल्लाव अपुते हेरोदअः टयद्वरे २२
 यदुदा दिशुमतेए राजाकेना मेन्ते अयुमकेडुते इनिः एन्ताःते सेनोःए
 बोरोकेदा श्रीङ्गाः कुसुरे परमेश्वर अचुकिः लेका गालील दिशुमतेए
 सेनोःयना । श्रीङ्गाः एन्ताः सेटेरलेञ्जी नामरंत हुतुम मियद्व हतुरेए २३

तैत्तिरीयानां श्रौतः नैलेकाते 'अथरक्षाजिकीशः मे' कलि पुरायना, इतिः
नाथरीय नुत्तुमोःशां ॥

३ पर्व ।

[श्रोतन उपविद्या. श्रीमानः ।]

माकं १, १-८ । भूक १, १-१८ । योहन १, १-८, ११-११ । १, ११-११ ।

- १ एन दिपलौरे योहनं वपतिस्मां श्रीमानः हिंजुः भिन्ते यंहुं दाराः विररे
२ उपदेशतनए तेकेना । श्रीः इतिः "द्विपतिंगुपे" सिर्मा शक्य दो
३ नहुंः पकना मेनेतनए तेकेना । इनियश्रः दो यशायाष्ट अथरक्षाजिनिः
कलितनए तेकेना, "जेता हकौतनिश्रः" शाही विररे श्रुमोःशा, प्रमुश्रः
४ होरा वैएपे, इनियश्रः "सुहो होरा सोपे" । श्रीः एन योहनश्रः
लिजाः कंट ऊधराः तेकेना श्रीः इतिः ऊरराः कचना श्रयश्रः सयंश्रु
तोलश्रकट्ट श्रीः सोश्रोरोहु श्रीः विररेन हुकमसुकु सोमतनए
५ तेकेना । एते यश्रुलिमरेनको श्रीः शीटां यहुं दारेनको श्रीः यदन
६ होपोः लपाः रेनको इतिः ताः तेको श्रीः गुयना । श्रीः श्रकोश्रः पाप
मनतिंगुकेदृते इनकु यदनरे इतिः तेको वपतिस्मायना ।
७ मेन्वी पुराः फरीशी श्रीः सवूकीको अएते वपतिस्मां नम नरोन्ते
हिंजुः तनए नेलदृकोची इतिः ए मेतदृकोश्रः, ए विंगुकोश्रः होनको,
८ हिंजुः 'कीधरेति निरपे मेन्ते श्रीकोए उहुं वदुपेशा' श्रपे द्विपतिंगुः
९ जो जोः पे । श्रीः श्रंवाश्रम श्रुश्रः श्रुपुर्तनिः 'मेन्ते श्रपेश्रः श्रपेश्रः
शोनरे श्रलोपे उहुंः या श्रिश्चिं प्रमु मे दिरीकोएते' श्रवांश्रम नरोन्ते
१० होनकोए उहुं वदुदृश्रकोश्रः, नेश्रंश्रु कलिश्रपेतना । श्रीः नाः श्रीरो
श्रांको वुटारें 'दुषे टोः श्रकना, 'श्रुगिन जो फां श्रोः तन. सोधेन शरुको
११ मागोः श्रः श्रीः संनेलरे 'उरुश्रोः श्रा.' श्रंश्रुदो द्विपतिंगुः 'नरोन्ते
श्रः तंगु' वपतिस्मापेतना 'मेन्ते श्रंश्रुश्रः तयोसते हिंजुः निः श्रंश्रुतेए
पेदुः श्रमा इनियश्रः श्रपां तींगुं लेकनिः कातनिंगुं, इतिः पयिंश्र श्रात्मा
१२ श्रीः संनेलतेए वपतिस्मापेश्रः । इनियश्रः तीरे दृदश्रः तए मेनाः श्रीः
इतिः श्रयश्रः कोलोमए श्रिश्चिंश्रः श्रीः श्रयश्रः शोपोम पोटोमः
श्रीः श्रः रेए 'दोसमटावेश्रः' मेन्वी. पेटेः 'का श्रुंयोः संनेलरेए उरुश्रः ॥

[यौश्वः वपतिष्ठा १]

एन्ते यीशु योचनताः इनिःते वपतिष्ठाशो नगेन्ते गालीलएते यर्दनतेए- १३
 षिजुःलेना । मेन्दो योचन इनिः मनाकीते अइंग्केवो श्रमते वपति- १४
 ष्ठाशो लगतिंग्गा, श्रम चिनाःमेन्ते अइंग्ताःतेम षिजुःश्रकनाए मेताः-
 इथा । नाः मे कलि वमितम यीशुए मेनरुश्रहाःइथा चिश्चि मेलेकाते १५
 सोधेन घर्म कलि अलंग्के, पूरा लगतिंग्गा . एन्ते इनिःए षिजुःइचि-
 किथा । श्रोहाः यीशु वपतिष्ठायनतोरुगे इथाःएतेए श्रोहांग्गयना श्रोहाः १६
 नेलेपे- सिर्मा इनिः नगेन्ते निःयना श्रोहाः इनिः परमेश्वरश्रः श्वात्मा
 दुहुमुल लेका अइगुनतन श्रोहाः अए चेतनरे षिजुःतनए- नेलकिथा ।
 श्रोहाः नौवो अइंग्श्रः पुलइ होनतनिः, इनिः पुराःइंग् हुकुअइगुन- १७
 मेन्ते सिर्माकौएते मियद् सद्दौ कलिहनेए तेकेना ।

४ पर्व ।

[यौश्वर विद्वोश्चोतना ॥]

मार्क १, १९-२९ । लूक ४, १-१२ ।

एन्ते आत्मा यीशु शेतानतेए विद्वोःका मेन्ते इनिःको चिरतेए १
 इनिकिथा । श्रोहाः धर षिषी निदा सिंगी कठवकोइते इनिः रेगेःकिथा । २
 श्रोहाः वीद्वोनिः इनिःताःसे षिजुःलेन्ते मेताःइथा, श्रम परमेश्वरश्रः ३
 होनतनमेरेदो ते दिरीको लदोःपे मेन्ते अनुतम । मेन्दो इनिः, वनोःमे, ४
 होहा लइते एकर का मेन्दो परमेश्वरश्रः मोचाएते श्रोहांग्गोःतन सोधेन-
 कलिहोतेए जीवोथा, नेश्र शीलश्रकनाए मेनरुश्रहाःइथा । एन्ते शेतान ५
 इनिः पवित्र इतुते इदिकीते मन्दिर श्रोइश्रःराः चुटोरेए तिगुकिथा ।
 श्रोहाः- श्रम परमेश्वरश्रः होनतनमेरेदो लपुःनसेए मेताःइथा चिश्चि ६
 इनिः-श्रम नगेन्ते अयश्रः सिर्मारिन दाहीकोए अचुकोथा श्रोहाः अयश्रः
 कांटा दिरीरे अलोका टोगोः मेन्ते इनुकु तीतेको तैलाशेषा, नेश्र-
 शीलश्रकना । यीशु इनिःए कलिश्रःइथा, हेगे मेन्दो/ प्रभु अयश्रः ७
 परमेश्वर अलोस विद्वोश्चोथा नेश्रयो शीलश्रकना । श्रोहाः शेतान इनिः ८
 मियद्-इसु सलंगी हुकते इदिकीते गोटा श्रोतेराः राज्य श्रोहाः एनाकोरा
 मनरंगो चुइलुकाःइथा, श्रोहाः श्रम इकुहुमकोःतेम श्रोहरौंग्रेवो ने ९

- १० श्रीधनशः वंगु श्रीमानेश्वरः सेताः इत्या । एते यीशु श्रीचो शैतान फरकनमेए
मेताः इत्या चिश्चि प्रसु अमशः परमेश्वर जोहारीमे- श्रीदेः इनिः एकर
११ सुसरीमे, नेश्र श्रीलशकना । एते शैतान इनिः ए वंगितुकाः इत्या श्रीदेः
नेलेवे सिमारेन दासीकों छिलुः लेन्ते इनिः को सुसरकिश्रा ॥

[यीशु गालीकरे तेनयको चिमिन वेलाकोए दोकोतना]

मार्क १, १४ । लूक ४, १४ ; ३, १-११ ।

- १२ श्रीदेः योदनको सवश्रकाः इत्या मेन्ते श्रियुमकोद्वृते यीशु गालीलतेए
१३ सेनोः यना । श्रीदेः नासरत् वंगिकोद्वृते कफर्नाहुमतेए सेनोः यना
श्रीदेः एन्तारेए तेनयना, एना दोरेया सेनारे श्रीदेः जिबुलून श्रीदेः
१४ नमाली किंलिरेनकोश्रः सिमानरेथा । नेश्रते यशायाइ अयरकाजिनिः
१५ कत्रिलेइ कजि पुरायना, "जिबुलून दिशुम श्रीदेः नमाली दिशुम,
दोरेयासाः रे यदेन शडा हानं परोम एटाः दिशुमरेनकोश्रः गालील,
१६ नुवाः रे हुवश्रकन तेकेन होदेको मरंगु मच्छलको नेलकोदा श्रीदेः
गोनोएराः टयद् श्रीदेः गोनोएराः उम्बुलरे हुवश्रकन तेकेनकोरे मच्छल
हुंरयना" ॥
१७ एन् दिप्रलीएते यीशु चियतिंगेये, सिमारेणको नद्वेः यकना मेन्तेए
१८ प्रचार श्रीदेः कलिण्टेः कोदा- । श्रीदेः यीशु गालील दोरेया सेनारे
सेनवहातनलोः वर होदे होशियाकिंग्ए नेलद्वकिंग्, पतरस नुतुमोः तन
शिमोन श्रीदेः उच्छिते अन्दिपस, इनुकिंग् दोरेयारे जलोमकिंग्
१९ जुहुमातन तेकेना, इनुकिंग् दो कोटकिंग् तेकेना । श्रीदेः इनिः देला,
श्रीतोर्गिंखेन, अइंग् होदेकोश्रः कोटइंग् वैवेनाए सेतद्वकिंग् ।
२० श्रीदेः इनुकिंग् जलोमको वंगितद्वकोद्वृतेकिंग् श्रीतोर्गुकिश्रा । श्रीदेः
एन्तारेएते सेनोः यन्ते इनिः श्रीदेः वर होदे होशियाकिंग्ए नेलद्वकिंग्,
जवदीश्रः होन याकूब श्रीदेः उच्छिते योहन, इनुकिंग् अपुते जवदीलोः
लोकारे जलोम चपितनकिंग् तेकेना श्रीदेः इनिः ए राः श्रीकोद्वकिंग् ।
२१ श्रीदेः इनुकिंग् लौका श्रीदेः अपुतेकिंग् वंगितद्वकीते इनिः किंग्
श्रीतोर्गुकिश्रा ॥
२२ श्रीदेः यीशु गोटा गालीलरेए होनोरेवहाकोदा श्रीदेः इनुकुश्रः मच्छलौ

श्रीःकोरे इतुतन श्रीःः रावराः सुकु कलि उवुवतन श्रीःः होःको
 किलिमिली हुकुएते श्रीःः किलिमिली हसुकोएते सुगिकोतनए तेकेना ।
 श्रीःः इनियशः नुतुम गोटा सूरिया दिवुमरे उमियना श्रीःः होःको २४
 सोधेन हुकुतनको, चगे किलिमिली हुकुतन हसुतन श्रीःः बोग
 एसेरशकदको श्रीःः इनवगोजोःको श्रीःः वातशकनको इनिःताःको
 श्रगुकेदकोश्री श्रीःः इनिः इनकुए सुगिकेदकोश्री । श्रीःः मालील २५
 श्रीःः विकापवी श्रीःः यशश्लेम श्रीःः यदूशपते श्रीःः यर्वन
 दान परोमेते गावेल होःको इनिःको श्रोतीगुकिश्री ॥ १

५ पर्व ।

[श्रीः सुपरए प्रशरतना ॥]

शुक १, १०-४८ ।

श्रीःः गावेल होःको नेलकेदकोते इनिः सुरतेए रकव्यना-श्रीःःए १
 हुव्यना श्रीःः इनियशः-चेलाको इनिःताःतेको हिलुःलेना । श्रीःः २
 इनिः नेलेकातेए हतु एतेःकेदकोश्री ॥ -

मोनरे रंगेः रवंगतनको सुकुतनगेश्री, शिर्मा रावदो इनकुशःगेश्री । ३
 हुडिगलीःतनको सुकुतनगेश्री, इनकुदोको जीरुःश्रीश्री । लेमेःको ५
 सुकुतनगेश्री, इनकुदो श्रीतेदिवुम इनटिगको नमेश्री । धर्म नगेते ६
 रंगेःतन तेतंगतनको सुकुतनगेश्री, इनकुदोको विपोःश्री । स्यादको ७
 सुकुतनगेश्री, इनकुदो स्यदको नमेश्री । मोनरे पर्वाशकनको सुकुतन- ८
 गेश्री, इनकुदो परमेश्वरको नेलीश्री । वपई ईचीको सुकुतनगेश्री, ९
 इनकुदो परमेश्वरश्रीः हीनको नुतुमोःश्री । धर्म नगेते सप्तश्रीकनको १०
 सुकुतनगेश्री, शिर्मा रावदो इनकुशःगेश्री । अइंग नगेते हांःको ११
 हिलाए श्रीःःको शिगिदुपेरेदो श्रीःः किलिमिली एतुकन कजिको
 होःकोतेको कजिपेरेदो, अये सुकुतनगेश्री । शिकाश्रीपे श्रीःः १२
 पुराः सुकुश्रीःपे, शिर्मारदो अयेश्रीः पुराः को होडावा, नेलेकोतेदो
 अयेश्रीः शिदारेन अयरकाजिकोको शिगिदुपेरेदोकोश्री ॥

[वलुंग शोडोः मखलराः जीबोका ॥]

श्रीतेराः वलुंग अयेगेतनपे, वलुंग सवामोःरेदो एना चिनामे १३

सिद्धिलोःश्रा । एते एना जेतन कर्मोराः बनोःश्रा, एना श्रोडिगृष्यःश्रो
 १४ श्रोडिः होडिाकोते तिगाश्रो लेकाः । श्रोतेराः मखल अपेगेतनपे . हुसरे
 १५ वैश्रकन इतु का लकुडिगोश्रो । श्रोडिः होडिाको दिमी लुण्डीकेते
 चतु लतररे कको इस्वेथा मेन्दी दिकारिगेको दोया, एते गीटा
 १६ श्रोडुश्राःरेनको नंग् मखलोःश्रा । होडिाको अपेशः हुशिन् कमीको नेले
 नतिन श्रोडिः एनाते अपेशः सिमारेन श्रुको मरंगी नतिन अपेशः
 मखल इनकु श्रपररे लुलइचीपे ॥

[वीश्र श्राईन श्रोडोः धर्म पुथीराः कजिको पुराए नतिनए श्रिजुःकीना ॥]

- १७ इनिः श्राईन चाए श्रयरकाजिकोश्रः कलि एडिःतेए श्रिजुःश्रकना
 मेन्ते श्रलोपे श्रटकरिंगा, बनोःगे, एडिः नमेन्तेदो का मेन्दी पुराए
 १८ नगेन्तेगु श्रिजुःश्रकना । श्रतिगेगु कलिअपेतना, सिमारे श्रोडिः श्रोते
 श्रोरो मेटावा लकोइ सोबेनश्रः श्रोरो पुराश्रोरे श्राईनराः मियदु श्रचर
 १९ चाए मियदु श्रिजु का मेटावा । एना नगेन्ते जेताए ने हुडिगु श्रनचु-
 कोएते मियदु श्रनचुए मेटावेरेदो श्रोडिः एनलेकागे होडिाकोए इतुकोरेदो
 इनिः सिमारे राखरे सोबेनकोएते हुडिगुगेए लेकावा मेन्दी एनाको
 लेका सेसेनुनिः श्रोडिः एना इतुकोनिः सिमारे राखरे मरंगुए लेकावा ।
 २० अडिगुगु कलिअपेतना अपेशः धर्म श्राईन इतुकोश्रः श्रोडिः फरीश्रो-
 कोश्रः धर्मएते का लदुकाश्रोरेदो श्रपे जेता लेकाते सिमारे राखरे
 कपे बोलोश्रा ॥
 २१ होडिा श्रलोम गोगोएश्रा मेन्ते उडम होडिाको तंसारको कलिषेदा
 श्रोडिः जेताए गोगोएरेदो श्रिचारे सखाई नमे लेकाए होडावा, एनाए
 २२ श्रापुमश्रकना । मेन्दी श्राडुगु कलिअपेतना, जेताए श्रयश्रः उगाए
 कौषिअइरेदो इनिः श्रिचारे सखाई नमे लेकाए होडावा श्रोडिः जेताए
 श्रयश्रः उगा श्रमा भकुवाए मेताइरेदो इनिः उडाएटरे सखाई नमे
 लेकाए होडावा श्रोडिः जेताए श्रमा कोकाए मेताइरेदो सेरेल श्रोडुश्रःरे
 २३ सखाई नमे लेकाए होडावा । एना नगेन्ते श्रमश्रः रकवेतेश्रः वेदौतश्रःम
 श्राएरेदो श्रोडिः एन्तारे उगाडुगु कए हुकुअडुगुतना मेन्तेमखलु नमेरेदोम
 २४ वेदौतारे श्रमश्रः रकवेतेश्रः वगिफेते सेनोःतंवने । सिंदारे उगामलोः

वपदंमे एन तपोऽन्ते 'शुद्धः'शुद्धकोःते अमश्रः रक्वेतेश्रः रक्वेमे ।
 अमश्रः सुद्धलोः शोरारे सेनतनलोः वपदंत्तधेनमे कारेदी सुद्धं २५
 धीचारनिश्रः तीरेण सोपावमेश्रः श्रोद्धाः धीचारनिः श्रिपादंश्रः तीरेण
 सोपावमेश्रः श्रोद्धाः श्रमेम जेलोश्रः । श्रतितेगं कलिश्रमतना कौद्धी २६
 कौद्धी शैरौम .हलचवाए जफेष्ट एनापते कम श्रुद्धागोःश्रः ॥

श्रलोपे श्रपंगिरा मेन्ते कलिश्रकन तेकेनश्रःपे श्रयुमश्रकदा । मेन्दी १०
 श्रदंश्रं नेश्रदंश्रं कलिश्रपेतना, जेताए जेता कुद्धी एतकन श्रनंगुते नेलीरेदो
 इनिः श्रयश्रः शोनरे इनिःलोःए श्रपंगिरयन्श्र । श्रोद्धाः श्रयश्रः जोम मेदु २१
 तोद्वद्वचिमेरेदोए एना श्रोद्धांगुएच्छाःएमे, छेगे, श्रयश्रः मियद्व दनदिगं
 वगदोःरे श्रोद्धाः श्रयश्रः गोठा होद्वमो संगेल् श्रोद्धश्रःरे का हुद्वमाकंलु-
 श्रोःरे नेश्र श्रयश्रः नंगु हुगिश्रोःतेश्रः । श्रोद्धाः श्रयश्रः जोमती ३०
 तोद्वद्वचिमेरेदोए एना तोपंगुएच्छाःएमे, छेगे, श्रयश्रः मियद्व दनदिगं
 वगदोःरे श्रोद्धाः श्रयश्रः गोठा होद्वमो संगेल् श्रोद्धश्रःरे का हुद्वमाकंलु-
 श्रोःरे नेश्र श्रयश्रः नंगु हुगिश्रोःतेश्रः ॥

श्रोद्धाः जेताए श्रयश्रः कुद्धीए वगौरेदो वागिरः श्रोनोल ए.श्रीमादका ३१
 एनाश्री कलिश्रकन तेकेना । मेन्दी श्रदंश्रं नेश्रदंश्रं कलिश्रपेतना, जेताए ३२
 श्रयश्रः कुद्धी श्रंगिर कमी वगिकेवे जेतनाः नमेन्ते वगौरेदो इनिःए
 श्रंगिर कमीद्वचोश्रः श्रोद्धाः एन वगिश्रकन कुद्धी जेताए श्रदुन्दौरेदो
 श्रंगिर कमीए कामीश्रः ॥

श्रोद्धाःमे होचोद्धा श्रलोम किरियाना मेन्दी श्रयश्रः किरिया प्रभु ३३
 नमेन्ते मुराएमे मेन्ते हद्वम होद्धाको .तलारे .कलिजेना, एनापे श्रयुम-
 श्रकंदा । मेन्दी श्रदंश्रं कलिश्रपेतना, जेतायाःश्री श्रलोपे किरियाना, ३४
 श्रिमारः श्रलोपेश्रः, एनादी परमेश्वरश्रः हुद्वतेश्रःतनाः । श्रोद्धाः.श्रोतेराः ३५
 श्रलोपेश्रः, एनादी इनियश्रः कटाराः गच्छतनाः, श्रोद्धाः यश्रलेमराः
 श्रलोपेश्रः, एनादी एन श्रदंश्रं गलाः हनुतनाः । श्रोद्धाः श्रयश्रः वोःराः ३६
 श्रलोम किरियाना, श्रयश्रः मियद्व कुर्वो कम पुच्छी वा श्रन्देद्विद्विशा ।
 मेन्दी श्रपेश्रः जगर छेरेदो छे, कारेदो का होवावका, नेश्रएते पुरागश्रः ३७
 एतकुनिःप्रसे होवावा ॥

मेद्वरा वद्वला मेद्व श्रोद्धाः दटाराः वद्वला दटारा नेश्रको कलिश्रकनःपे ३८

- ७९ अयुशकदा । अङ्गुलीचङ्गु कलिप्रपेतना, एतन्निः श्लोपे तिङ्गुदारांभा
 मेन्दो जेताए अमशः जोम जोवारेए पविड्डीमेरेदो एटाः जोवाशो
 ८० विपुगाइमे । शोडोः जेताए नालिशकोयाते अमशः अंगा कोए सनंगरेदो,
 ८१ वरकोतमशो शोमाइमे । शोडोः जेताए तलां गोदी विडीए संख्खुविमेरेदो
 ८२ हनिःजोः मिडुं गोदी सेनोःमे । अशिमनिः शोमाइमे शोडोः अमेते कडो
 अचितनिःएते अलोम दोयाकुंडमियां ॥
- ८३ चोपोरजपाःरेनिःतम हुलाङ्गीमे शोडोः वैरीतम कीशिश्रहमं, नेश्रको
 ८४ कलिशकनाःपे अयुसंश्रकदा । मेन्दो अङ्गुली कलिप्रपेतना, वैरीकोतपे
 हुलङ्कोपे, सपेपिको अंश्रीपकोपे, कीशिश्रको सेसेश्रकोपे शोडोः
 ८५ शिलापे शोडोः शिशिवूपेको नगेन्ते विन्तीपे । एनाते अशेअः सिमरिन
 अयुशः होनकोपे होवावा, हनिःदो अयशः सिंगी एतकम शोडोः दुगिन
 होडोकोशः चेतनरेए तुरीतना शोडोः धरमअन शोडोः का धरमअनको
 ८६ नगेन्ते इशःए गमाएतना । अशे हुलङ्को हुलङ्कोते अशेअः शिकन
 ८७ जो होवावा ? चिनाः माल चारोमको नेलेका कको रिंकाजवा ? शोडोः
 अशेअः अगाको एकरपे जोशरकोरेदो चिकन जडकापे रिंकाया ?
 ८८ चिनाः संसारको नेलेका कको रिंकाया ? एन्ते अशेअः सिमरिमे अयु
 लेका अशेओ ठौंकावतरोःपे ॥

ई पर्व ।

[जोम शोडोः चिकी शोडोः कटवराः उपदेशः]

- १ चिरीलशकनपे, अशेअः चर्म कमी होडोकोशः अयररे नेलेकको मेन्ते
 अलोपे कामीआ, फारेवी अशेअः सिमरिन अयुताः जेतन जो कपे
 नमेशा ॥
- २ एना नगेन्ते जोएएतम एमे इमता अमशः अयररे पेरेडुं अलोम
 शोरोगुरिकाए, सेदा होडोकोदी मखली शोडोकोरे शोडोः चोराकोरे
 होडोकोसे संहरोन नगेन्तेको नेलेकाएतना, अरतिगंगु कलिप्रपेतना,
 ३ चिंनु अकोशः शोको नमखवाकदा । मेन्दो अम कोए अम एमे इमता
 ४ अमशः जोमतौराः कामी लंगातीतम अलोकाए सरी १ नेलेकाते अमशः

कौय दनंगरे होवावका ओढेः। दनंगरे नेलतन अपुम एनाराः वदलाए श्रीमामेश्या ॥

ओढेः अपे विन्ती इमता बेंदा होढेको लेका अलोपेश्याः, इनकु ५
होढेकोतारेः नेलइचिन नगेत्ते मखली ओइअकोरे ओढेः होरां
कोचाकोरे तिंगुयत्ते विन्तीको सुकुअतना, सरतिंगेग कलिअपेतना,
इनकु अकोअः जोको नमचवाकदा । सेन्तो अम विन्ती इमतां अमअः ६
ओइअः वितरतेम ओढेः दुवर इखइकेते दनंगरेन अपुम विन्तीमे ओढेः।
दनंगरे नेलतन अपुम एनाराः वदलाए श्रीमामेश्या । ओढेः विन्ती इमता ७
संसारको लेका अलोपे लवलेश्या इनकुदो पुराः कलिसेतेनु अपुमोःश्या
नेन्तेको अठकरेतना । एन नगेत्ते इनकु लेका अलोपेश्याः अपेश्याः अपुदो
अपे इनिः शेरपे अशेरे अपेश्याः लगतिंगतेश्याः ए इखइनतना । एत्ते ८
नेलेकाते विन्तीपे - ६. १.

हे अलेश्याः चिमारेन अथ्या अमअः दुहुम पवित्रोका । अमअः १०
राव्य चिखुःका । अमअः सोने चिमारे लेका ओतेदिसुमरेओ पुराओका । ११
अलेश्याः अंगोः मारेअः लोमेश्याः तिधिंश्या ओमालेम । ओढेः अले १२
अलेश्याः पापकोनकोले जेमाकेहंको लेका अलेश्याः पापको जेमालेम ।
ओढेः विहावरे अलोम अगुलेश्या सेन्तो एतकनिःएते, जेन्तोलेम १३
[चिअचि राव्य ओढेः पेढेः ओढेः मरिमा दयोम लोंगेग
अमअःशेया, शोदीन] ॥

अपेदो होढेकोअः गुनापे हेमाएरेदो अपेश्याः चिमारेन अपुओ अपेए १४
हेमापेश्या । सेन्तो अपे होढेकोअः गुना कपे हेमाएरेदो अपेश्याः अपुओ १५
अपेश्याः गुना कए हेमाएश्या ॥

ओढेः अपे कठव इमत, वेदा, होढेको लेका अलोपे, गोसोना १६
चिअचि इनकु होढेकोअः अयररे कठवहनको नेलइचिन नगेत्ते
अकोअः सेइसुअइको सुइतुंगुलवा, सरतिंगेग, कलिअपेतना, इनकु
अकोअः जोको नमचवाकदा, सेन्तो अम कठव इमता, अमअः कोरे १७
सुहुम, गोसोःपे, ओढेः आवेनने । इलेकाते अम हाढेकाकतअःको का १८
सेन्तो दनंगरे तेनतन अपुमताः कठवतनेसु, वहुबोःश्या, ओढेः दनंगरे
नेलतन अपुम एनाराः वदलाए, श्रीमामेश्या ॥

[परिषद् गोमकेकिंशः अनुसार चर चोदमो मं उदुराः-उपदेश १]

- १९ अपेशः नमेन्ते शीतेरे खुर्लीको अलोपे हुष्यीया, एनरे तिन्नु शीदाः
 २० काईको जोमजदा शीदाः कुम्बुहुको हुःकेतेको कुम्बुहुणेदा । मेन्तो अपे
 मंगु धिमरिरे खुर्लीको हुष्यीये एनरे तिन्नु शीदाः काई कको जोमजदा
 २१ शीदाः कुम्बुहुको हुःकेते कको कुम्बुहुजदा । विश्वचि अमथः खुर्लीको
 २२ तेनतथःरे अमथः मोनो तेना । मेहुदो होइमोराः किमीतना, एते
 २३ अमथः, मेहु निरलरेदो गोठा होइमोतम, मखलोःआ- । मेन्तो अमथः
 मेहु बगहोअकनरेदो गोठा होइमोतम मुवागोःआ मना, नमेन्ते अमथः
 २४ मखल मुवागोःरेदो, एन् मुवाः चिमिनंगा-ते, जेताए परिषद् गोमकेकिंश-
 ताःरे कको दासीवहीना, इनिःदो मियदनिःए, क्रीचिअइया- शीदाः
 एटाःनिःए हुलहीया चाए मियदनिःलोःए मेधाना शीदाः एटाःनिःए
 छिलाइयाः अपे परमेश्वर, शीदाः, खुर्लीकोताःश्री, कपे, दासीवहीना ।
 २५ एना नमेन्तेगु कलिअपेतना, चिकनाःहु जोमेशा शीदाः, चिकनाःहु मूइअ ।
 मेन्ते अपेशः जो नमेन्ते, शीदाः चिकनाःहु तिसिंगा मेन्ते-अपेशः होइमो
 नमेन्ते अलोपे उदुःआ, चिनाः, जोमेशःएते जौच शीदाः, लिजाःएते
 २६ होइमो का मरंगा ? धिमरिरेन, चैईको नेलकोपे, इतकुः कको इरलइ
 शीदाः कको इरलइ शीदाः, पोठोमश्रीइअःकोरे कको शुषिअइरेश्री
 अपेशः धिमरिरेन, अणु इतकुए, अहलकोतना, चिनाः अपे इतकुएते
 २७ कपे मरंगा ? शीदाः अपेकोएते, श्रीकोए, अयशः उदुःते अयशः जौदोः
 २८ मिहु मुकाए पोसाइइया ? शीदाः लिजाः नमेन्ते चिकन मेन्तेपे
 उदुःतना ? शीतेरेअः-चुफहु हाको, नेलवैअपे, एनाको चिलका इरातना,
 २९ एनाको कको कामीतना, कको तकुइतना । मेन्तोइंगु कलिअपेतना,
 हुलेमानथो अयथः सोवेन मरंगरे एनाकोएते मियद लेजा हिंमारअकन
 ३० कए तैकीना । एते परमेश्वर, तिसिंग, मेना, शीदाः, गपा लुलारे इंदा-
 बोःतन मुसइ नेलकाए धिमरिरेदो, ए, हुडिंग, विश्वाचतनको विश्वः
 ३१ इनिः मेअएते पुरा-अपे, कए अणुपेशा ? एना नमेन्ते, चिकनाःहु जोमेशा
 चाए चिकनाःहु, मूइअ, चाए चिकनाःहु, एणुना, मेन्ते अलोपे उदुःएआ ।
 ३२ असार होलीकोदो ने, सोवेनथःको नमत्तहातना, अपेको मे, सोवेनथः एरा-

तिंग्ना एना अपेयः सिमारेन अपुण्ड्रे हतुवनतना । मेन्दो अपेये सिदाते ३३
 इनियथः राव्य श्रीङ्गाः इनियथः धर्म नमबडाएये एन्ते ने सोबेनथःपे
 नथेथा । एना नगेन्ते गणा नग्ं अलोपे उद्गुःथा, गणाको अपयथः नग्ंए ३४
 उद्गुःएथा, मिमिद् हुलंग्नाः हुकु पुराःथेथा ॥

७ पर्व ।

[एटाःकीथः श्लोपे. बीधारा-पवित्र.चीर्ज सेताको श्लोपे श्रीमाको-विन्तीरे
 श्लोषकनपे-रेवेकु हुवरते श्लोपे-श्लोकोद्वे प्रचारककोवे
 चिगलषकनपे-भुवराः.खपदेय.टुण्ठोःतना.॥]

अलेशः श्र्लोका श्रिचारीः मेन्ते अपे एटाःकीथः अलोपे बीधारा । १
 चिश्चि अपे श्रिचारी लेका अपेथःश्री श्रिचारीःथा श्रीङ्गाः अपे श्रीगे २
 श्रीगुतेथःते अपे नगेन्ते श्रीगीःथा । श्रीङ्गाः अम चिकन नगेन्ते हगमथः ३
 मेदरे मेनाः चुवाःम नेलेतना.मेन्दो अमथः मेदरे मेनाः सुहु कम
 नेलेतना ? श्रीङ्गाः अमथः मेदरे सुहु मेनाःरे, शोरी, अमथः मेदराः ४
 चुवाःइंग् श्रीङ्गागुतमा मेन्ते हगम चिकनम काजिअइथा ? ए वेदा ५
 होङ्गा, सिदाते अमथः मेवेते सुहु श्रीङ्गेमे एन्ते हगमथः मेवेते चुवाः
 श्रीङ्गां नगेन्ते बुगिलेकातेम मेलेथा । पवित्र चीर्ज सेताको अलोपे ६
 श्रीमाकोथा श्रीङ्गाः अपेथः हीराको सुकुरीकीथः श्रियरे अलोपे एटाः-
 एथा कारेदो हनकु एनाको फटातेको तिगिएथा श्रीङ्गाः श्रयङ्कोःते
 अपेको श्रीङ्गेथा ॥

अपीए एनरेदो एयोःथा, इङ्गाए एनरेदोपे नमेथा, टोःटोएपे एनरेदो ७
 अपे नगेन्ते नियोःथा । चिश्चि जेता अचित्तिःके श्रीमाःथा श्रीङ्गाः ८
 ननमनिःए नथेथाः श्रीङ्गाः टोःटोःएनिः नगेन्ते नियोःथा । अपेकोएते ९
 जेताएथः होन इनिःताः खदसे अश्रीरेदो, चिश्चः इनिः दिरीए श्रीमाइथा ?
 चाए इइए अश्रीरेदो चिश्चः विंग्ंए श्रीमाइथा ? एन्ते अपे एतकन-
 कोरेथोः अपेथः हीनको बुगिने खुर्जीको श्रीमपे श्रियरेदो, अपेथः
 सिमारेन अपु अपे अचित्तनको एनाएते पुराः बुगिन खुर्जी करे एसापेथा ?
 एना नगेन्ते होङ्गाको अद्गु नेगको रिकोएका मेन्ते अपे सेनाजइपे १२

सोषेनश्रः इनकुश्रः नंग् अपेशी रिक्कापे चिश्चि चार्द्धनको श्रीदाः
श्रयरकाजिकोश्रः कजि नेश्रमेतनाः ॥

- १७ श्रये रेसेद्व हुवरते बोलोपे चिश्चि चनाव जनावराः मोनोएते सेटेर
हुवर चकरा श्रीदाः एनाराः होरा श्रीमरा श्रीदाः एनाते बोलोतनको
१८ पुराःनेश्रा । मेन्दो लौदनते सेटेर हुवर रेसेद्वेश्रा श्रीदाः एनाराः होरा
रेसेद्वेश्रा श्रीदाः एना नमेको हुडिंग्शेष्रा ॥
- १५ होसदा उपवेशतनकोएते चिश्चिलश्रकनपे इनकु मिच्छीको
खेनयन्ते अपेताःतेको चिञ्जुःश्रा मेन्दो वितररे इनकु श्रीदाः हुष्टारको-
१६ तनको । 'इनकुश्रः 'जोकोतेपे' नेलउरुमंको'श्रा, 'चिश्चः' होदाको अनुम
दाशकोएते दाश जो चाप शकुला जनुमंकोएते लोवा जोको मोद्वजदा ?
१७ नेलेकाते सोवेनं शुगिन दास शुगिन'जो'जोःतना- मेन्दो एत्कन'दास
१८ एत्कन'जो जोःतना । शुगिन दास शंत्कन-जो का लोदद्विश्रा श्रीदाः
१९ एत्कनं दास शुगिन जो का लोदद्विश्रा । शुगिन जो का जोःतनु सोवेन
२० दासको मंगोःश्रा श्रीदाः संनेलरे शंष्टागोःश्रा ।' एनामेन्ते- इनकुश्रः
जोकोतेपे नेलउरुमंकोश्रा ॥
- २१ 'श्रधुं'द्वे प्रमु मेताश्रंगतन 'सोवेन होदाको- सिर्मा- राव्यरे कको
२२ बोलोश्रा मेन्दो सिर्माररेनं श्रधुंश्रः' मोने लेका सेसेनतननिःनेो एन
श्रुलंग् 'श्रधुं'द्वे प्रमु 'चिश्चः' श्रले 'श्रमश्रः'श्रुंमते फले'प्रचारकेना श्रीदाः
श्रमश्रः नुतुमते एत्कन गोगाको फले श्रीदाः'श्रुंकोश्रा- श्रीदाः- श्रमश्रः
नुतुमते पुराः मपरंग् कमीको फले कमीकेना सेन्ते पुराःको कजिश्रंश्रा ।
२३ एते श्रंश्रः अपे चिश्चिलश्रा फंश्रः'सरिश्रा, ए एत्कनाः का'मीको
श्रंश्रःते फरकनपे मेन्तंग् कजिवतरश्रकोश्रा ॥
- २४ एना नमेन्ते ने श्रंश्रः'कजिको मिमियद्व श्रापुमनिः श्रीदाः
मनतिंग्निः सेरंगरेः'श्रयश्रः श्रीदश्रः वैकेद्व श्रंश्रः'होदाए लेकावा ।
२५ श्रीदाः मुराःते दश्राए शमाकेदा श्रीदाः दाही चिञ्जुःलेना श्रीदाः- होदोए-
होयोकेदा श्रीदाः एन श्रीदश्रःरे टोःप्रदा मेन्दो एना का हद्वदपना चिश्चि
२६ एना सेरंगरे वैश्रकन तीकेना । श्रीदाः'ते श्रंश्रः'कजिको मिमियद्व
श्रापुमनिः मेन्दो का मज्रतिंग्निः मितिलरे श्रयश्रः श्रीदश्रः वैकेद्व होखी
२७ होदाए लेकावा । श्रीदाः'पुराःते'दश्राए शमाकेदा श्रीदाः दाही चिञ्जुःलेना-

श्रीः होयोर् होयोर् होयोः एन श्रीः होयोः रे टोः यना श्रीः एना
रीः यना श्रीः एना हनुः उतरयना ॥

श्रीः यौशु ने कजिकी कजितुष्कुद्वि गोद्योष्ठां होयोः होनियथः २८
हनितुष्को अर्कदन्दायना । चिश्चि हनिः हनकुशः आर्दन हनुको २९
लेकाशो का मेन्दो अकतिपारअननिः लेका हनुकोतनय तिकेना ॥

च पर्व ।

[योशु भियदु खद मोरोद चार नगे गावतनिः ए युगीतना ।]

मार्क १, ४०-४४ । लूक ४, १९-२४ ।

श्रीः यौशु मुरपने श्रुतुनतन तिके हमतु गोद्योष्ठा होयोः १
हनिः श्रीतोः कजिथा । श्रीः नेलेपे मियदु नगे गावतनिः हनिः ताः २
तेप हिलुः लेना श्रीः हे गोमके, अम सनगरेषोम युगिद्विष्ठाङ्गा मेन्ते
श्रीः कनतेप कजिथः इथा । श्रीः हनिः तौतए कजिगुद्विष्ठा हनिः ३
लुटिद्विकथा श्रीः सनगृतनाङ्गु पचिश्चोः मेए मेताः इथा श्रीः
कजिलेदुतोः एसागे हनियथः नगे गाव युगियना । श्रीः यौशु हनिः ४
कजिथः इथा, चिश्चिअकन तेनमे नेथ जेताएताः अलोम सुदुव्वहाया
मेन्दो मेनोः मे श्रीः याजकताः उतुचनमे श्रीः हनुकुशः गोवा नंग
भूषाए अयुअकदु द्वाङ्गे रकसेमे ॥

[योशु कणनार्कनरेन फौदकोषः गोमकेषः दासोए युगीतना ।]

लूक १०, १-१० ।

श्रीः यौशु कफनार्कमते अलोयन्ते मियदु से चिपईकोशः मियदु ५
गोमके हनिः ताः तेप हिलुः लेना श्रीः हनिः ए विन्तीकिया । श्रीः हे प्रभु ६
दाधीतंगु श्रीः होयोः रे वातअकनसे विरिद्वहा कए वहितना श्रीः हनुए
हुकुअकनाथ मेताः इथा । श्रीः हनिः सेनाङ्गु श्रीः इङ्गु सुगोयाए ७
मेनरुथाः इथा । चिपईकोशः गोमके कजिअकना इथा, से प्रभु अम ८
अइंगुशः श्रीः होयोः रेम वोलोथा एन लेकनिः हो कातनिंगु अम मियदुगे
कजिम अर्कौरेवो दाधीतंगु युगीता । चिश्चि अइंगु एटाः कोशः ९
तीरिगा श्रीः अइंगुशः तीरे चिपईको मेनाः कोशः श्रीः मियदु होयोः ९

- श्रम सेनोःसंग् मेताइरेदो इनिःए सेनोःश्रां श्रीःः। एटाःनिः श्रमं हिलुः-
 संग् मेताइरेदो इनिःए हिलुःश्रा श्रीःः। वंशौतैग्। नेश 'कंमौसंग्
 १० मेताइरेदो इनिःए कंमौश्रा । श्रीःः। यौशुं नेश अयुंमंकोदुतेए अकण्दा-
 यना श्रीःः। धरतिगेंग् कलिअपेतना इच्छाएलरेश्रां नेलेकनं मरंग् विश्वास
 कइंग् नमअकदा मेन्ते अए श्रीतौंग्गौतन होड़ोकोए कलिअदुकोश्रा ।
 ११ श्रीःः। इंग् कलिअपेतना, पुराः श्रीःःको सिंगीरकय् श्रीःः। सिंगी
 इधुरअश्रःएतेको हिलुःश्रा श्रीःः। अत्राहाम श्रीःः। इसहाक श्रीःः।
 १२ याकुअलोः सिर्मां राव्यरेको हुवा । मेन्दो राव्यरेन होनको 'नुञ्जालतरेकी
 श्रीःः। ग्गएच्छागोःश्रा, एन्तश्रःरे रनाः श्रीःः। इटा रिडिदु होवावा।
 १३ श्रीःः। यौशु सिर्पईकोश्रः एन गोमकोए कलिअःइश्रा, -जू सेनोःसे
 श्रीःः। श्रम विश्वासकोदु लेका होवावका । श्रीःः। इनियश्रः दासी एन
 डिपलिरेगेए शुंगियना ॥

[यौशु पतरअ इनरतेए बुधीतना इ]

मार्क १, १६-२४ । लूक ४, २८-३१ ।

- १४ श्रीःः। यौशु पतरअश्रः श्रीःः। श्रःरे सेनश्रःलेज्जी इनिअश्रः इनरते अटि-
 १५ अकन श्रीःः। इवाते दुकुअकनए त्रेलाःइश्रा । श्रीःः। इनिः इनियश्रः
 तीए लुडिदुकोश्रा श्रीःः। इवाए अगिअश्रा श्रीःः। इनिः विश्द्वयन्ते
 इनकुए सुअरकोदुकोश्रा ॥
- १६ श्रीःः। अयुद्वज्जी होड़ोको इनिःतश्रःसे पुंगः। होंगा एसेरअकदुकोको
 अगुलेदुकोश्रा श्रीःः। इनिः एने बोंगाको कलितेगेए श्रीःः। ग्गकोदुकोश्रा
 १७ श्रीःः। शोबेन इधुरअकनकोए शुंगिकोदुकोश्रा । श्रीःः। एनाते यशायाइ
 अयरकाजिनिश्रःनेकलि पुरायना, "इनिःगे अयुश्रः इधुको अएरेए लवि-
 कोश्रा श्रीःः। अयुश्रः दुकुकोए गीःइदिकेदां" ॥

[चेलाको होवावराः कलि इ]

लूक ६ १०-१० ।

- १८ एन्ते यौशु गोहोच्छा होड़ोको अयश्रः होपीरअपाःए नेलेकोदुकोते
 १९ हाम परोसंतेधुश्रा मेन्तेए अयुकोदुकोश्रा । श्रीःः। एन्तश्रःरे मियदु अइंन
 इंतुनिः सेनहोपीरकोते, हे गुस अम सेनोःतश्रःतंग् श्रीतौंग्मेश्राए
 २० मेतश्रःइश्रा । श्रीःः। यौशुं मेनअइंनइश्रा, हुयुकोश्रःदी लता श्रीःः।

विभरिन चेहँकोश्रः तुका मेनाः मेन्दी मनोवा होनश्रः बोः डोत्ते. टयइ
वनोःश्रा । श्रोहोः श्रयश्रः चेलाकोएते एटाःनिः हे प्रभु, सिदाते अपुइंग् २१
तोपाई नगेन्ते सेनइचिंग्मेए भेतश्रःइश्रा । मेन्दी यीशु इनिःए २२
मेनसश्रइःइश्रा, श्रमइो अइंग्गे श्रोतीगींग्मे, श्रोहोः गोप्रयकनको
श्रकोश्रः मोरयकनकोको तोपाकोका ॥

[यीशु होयोए चपाएतना ।]

मार्क ४, २६-४१ । लूक ८, ११-१५ ।

श्रोहोः इनिः लोकारे हेःयन्ते इनियश्रः चेलाको इनिःको श्रोतींग्- २३
किश्रा । श्रोहोः नेलेपे दोरेयारे पुगाः मरंग् होयो विरिद्वयना श्रोहोः २४
लोकां श्रखुंग्कोते तोपाश्रोतन तेकेना मेन्दी इनिः हुंनुमतनए तेकेना ।
श्रोहोः इनकु इनिःतांते सेनोःयन्तेको विरिद्वकिश्रा श्रोहोः हे प्रभु, २५
दञ्जोलेम, श्रखेले हुबुइगोओःतनाको भेतश्रःइश्रा । श्रोहोः इनिः, ए २६
हुइंग् विद्यासतनको, चिकन भेन्तेपे दोरोतनाए भेतद्वकोश्रा, एन्ते इनिः
विरिद्वयन्ते होयो श्रोहोः दोरेयाए मरंग्भोचाकोदा श्रोहोः पुराः
सिःसोरयना । श्रोहोः होहोको श्रकदन्दायन्ते चेला, नी चिलकन होहो- २७
तनिःको मेनकोदा, होयो श्रोहोः दोरेया इनिःकिंग् मनतिंग्गीतना ॥

[यीशु गिगांशो दिसुअरेन बरिच वींगा एसेरश्रकन होहोकिंग्मे
वींगकोए श्रोहोङ्कोतना ।]

मार्क ४, १-१० । लूक ८, १६-१९ ।

श्रोहोः यीशु हान परोम गदारारेन होहोकोश्रः डिमुमते सिटेरखेञ्जी २५
तोपा छयवेते श्रोहोङ्गोःतन बरिश्र वींगा एसेरश्रकद्व होहोकिंग् सेन-
इरोमेकिश्रा, इनकिंग् पुराः दोरोअनुगेकिंग् तेकेना श्रोहोः एन, होरते
जेताए कको परोमइहितन तेकेना । श्रोहोः इनकिंग् कौरौतनलोःकिंग् २६
कलिश्रःइश्रा, से परमेश्वरश्रः होन श्रुलिंग्जोः श्रमश्रः चिकन कमी ?
चिश्रः श्रम नेछडा कौरौ सेटेररे हुकुलिंग् जगेन्ते, नेतश्रःम चिलुःश्रकना ?
श्रोहोः इनकुएते मंगिंग्गरे सुकुरीकोश्रः मरंग् गोठ, अतिंग्तनए तेकेना । २७
श्रोहोः एन वींगाको, अम श्रोहोङ्गुखेरेवीम सुकुरीकोश्रः गोठरे कुललेम- २९
मेन्तेको विलीकिश्रा । श्रोहोः इनिः सेनोःपेए भेतद्वकोश्रा श्रोहोः इनकु ३२

श्रीङांगुपत्ते एन् सुकुरीकोरेको बोलांगना श्रीङाः नेलेपे, सुकुरीकोर
 गोटा गोठ हंगिंएते कोरेपारेको अङ्गुनयना श्रीङाः दच्यःरेको हुङ्गुङ्गा
 यना । श्रीङाः गूपिको निरयना श्रीङाः हतुरे तेवाःलेङ्गीं सोवेनधः श्रीङाः
 एन वींगा एसेरशुकट्टकिंग्थः कलिश्रीको वटुवट्टकोथा । श्रीङाः नेलेपे
 गोटा हतुरेनको यीशु दारोमसेको श्रीङांगुयना श्रीङाः इनिः नेलकीते,
 अलेथः धिमानकोएते श्रीङांगुःमे मेन्तेको विन्तीकिथा ॥

६ पर्व ।]

[यीशु वातचकन होइए दुगौतना श्रीङाःए होमारतना ।]

माके ९, ३-१९ । लूक ६, १८-२१ ।

- १ श्रीङाः यीशु लोकारे देःयन्तेए परोमयना श्रीङाः अयथः हतुतेए
 छिन्नुःलेना ॥
- २ श्रीङाः नेलेपे मिंथड् वातशकनिः परकोमरे वटिथकन इनिःतथःको
 गोःश्रीकिंथा श्रीङाः यीशु इनकुथः, विश्वाचः नेलकोदुते, ए होन-जीवो-
 र्दमे, अमंथः पापको छिमायना 'मेतथःइथा' एन्ते नेलेपे, 'आईन
 इंतुकोएते तरामरा, एन होङां प्रमेथरए-हिलाईतना मेन्ते अथकोथः
 ४ मोनरेकी कलिबेदां श्रीङाः यीशु-इनकुथं मोनरेथः कलि अटकरकोदुते,
 'अपै चिकेन' मेन्ते अपेथः मोनरेः एतकनापे 'वटुःतनए मेतदुकोथा ।
 ५ श्रीको कलि रवलां अमथः पाप छिमायनी मेनेथाः धार-विरिदुमे
 ६ श्रीङाः सेनोःमे मेनेथाः ? मेन्तो मेनोवां होनेथः नि श्रीतेरे थाप होमारेथः
 पेङेः मेनाः एना अंपे सेरिका मेन्ते (इनिः एन वातशकनिःए मेतथःइथा)
 ७ मर-विरिदुमे श्रीङाः 'परकोमंतम' पांःमेते श्रीङ्थःसेम । श्रीङाः इनिः
 ८ विगिदुयन्ते श्रीङ्थःतिथा । मेन्तो गोहोछडा होङाको नेथं नेलकोदुतेको
 अकदन्दार्येना-श्रीङाः होङाको नेलेकन पेङेःए श्रीमथकट्ट परमेथरको
 लोहारकिथा ॥

[यीशु मनीए राःबोईतना श्रीङाः पांपीकोलोः जोजोमए दुवतना ।]

माके ९, १४-१७ । लूक ४, २०-२१ ।

- ९ श्रीङाः यीशु एन्तथःएते सेनोःयन्ते मैत्री मुंतुम मिंथड् होङाए नेलाः-
 इथा इनिः माल होमोम-टपदुरे हुंथअकनेए मेनेनाः एलंश्रीतोगींग्मे

मन्ते इनिःए कजिअःइथा श्रीः इनिः विविद्यन्तेए शीतोङ्किआ ।
 शोः इनिः श्रीः शःरे जोजोमए दुवअकन नेकेन इमता, नेलेपे पुराः माल १०
 शारामको श्रीः पापीको हिल्लुःलेन्ते योशु श्रीः इनियशः चेलाको-
 लोःको हुव्यना । श्रीः करौशीको मेश नेलकेवृते, अपेशः शुभ चिकन ११
 नयन्ते माल शारंगम श्रीः पापीकोलोःए जोमतना ? मन्ते इनियशः
 चेलाकोको कुलिकेट्कोश । योशु नेश अयुमकेट्तेए कजिअट्कोश, का १२
 हधुतनको नयेन्तेदो वेद का लशतिंग् मन्ते हधुतनको नयेन्ते । अपेशो १३
 सनाःए श्रीः सायट्तेंग् हुकुतना दाईतेइ का ने कजिअः मुंठी
 इतुनपे . चिअचि धरमअन होइकोदो का मन्ते पापी होइको
 हियानिग्वे मन्ते राःशोको नयेन्तेंग् हिल्लुःअकना ॥

[कनटवः कणि ॥]

माकं १, १८-२२ । लूक ५, १२-२८ ।

एन्ते योहनशः चेलाको इनिःतशःको हिल्लुःलेन्तेको कजिअःइथा, १४
 अले श्रीः करौशीकोले कटवृतना, चिकन मन्ते अमशः चेलाको कको
 कटवृतना श्रीः योशु इनकुए कजिअट्कोश, चिअः शार शाला- १५
 कोलोःए तेनोः लकेइ इनकु हिल्लुःकोपुःइइथा ? सनाःने, मन्ते
 इनकुएते वार विनगाथो हुलंग् हिल्लुःरे इनकु कटवा । श्रीः जेताए १६
 मरी लिजाःरे नवा लिजाःराः केचाः कको जोइनेश कारेदो एन पेरेःएतन
 लिजाःए श्रीः चेचाःएथा श्रीः एना चेचाःइहीश्रीथा । श्रीः १७
 होइको नवा दाखरसी पुरना क्रूमकारे कको पेरेःएथा कारेदो क्रूमको
 होइयोःथा श्रीः दाखासी लिगिएष्ठागोःथा श्रीः क्रूमको वगडा-
 थोथा मन्ते होइको नवा दाखरसी नवा क्रूमकारेको पेरेःएथा श्रीः
 वरनाः वज्जाश्रीथा ॥

[योशु मियद् कुडी चोनए जोइएषदीतना शोः]

मियद् कुडीए युतीतना ।]

माकं ५, १२-४१ ।

इनिः मेश इनकु कजिअकोतन तेकेनरे, नेलेपे मियद् मच्छली श्रीः १८
 चालीनी हिल्लुःलेना श्रीः जोहारकोतेए कजिअःइथा, होनिंग् कुडी
 नाःशेए गोएयना मन्ते अम सनकोःते अमशः ती इनिःरेम होएरेदोए

१९ जीवांश्रा । एते यौशु विविद्यन्ते अथश्रः चलाकोलाः इनिःए
श्रातोर्गुकिश्रा ॥

२० श्रोष्टाः नलेप भियद्र कुडौ इनियश्रः दोंया दोंयातेए हिल्लुःलेना,
इनियश्रः मयाम गेल व्र मिर्माएते लिंगितन तेकोना श्रोष्टाः इनिः

२१ यौशुश्रः लिजाःराः मर्चाए लुटिद्रकेश । चिश्चाचि इनिः, इनियश्रः
लिजाः एक्करंग लुटिदेरेदोदंग् वृगौवा मेन्ते अशरे उहुःतनए तेकोना ।

२२ मेन्दा यौशु वृताकश्रकेशते श्रोष्टाः इनिः नेलकीते, ए हॉनिंग् कुडौ
जीवांदने, विश्वाभतम सुमिश्रकद्रमश्राए सेतश्रःइश्रा श्रोष्टाः एन
द्विपलरेग एन कुडौए वृगियना ॥

२३ श्रोष्टाः यौशु एन मच्छला श्रोडश्रः चालोनीयश्रः श्रोडश्रःते हिल्लुःलेन्ते

२४ श्रोष्टाः इतनको श्रोष्टाः इयमतन चोष्टाको नेलद्रकोते, फरकनपेए
सेतद्रकोश्रा, कुडौ हॉन कए सोएश्रकना, इनिःदीए दुहुमतना । श्रोष्टाः

२५ इनकु इनिःको लन्दाःइश्रा । श्रोष्टाः गोहॉयडा चोडौको हरश्रोष्टांग् यज्जौ

२६ इनिःए वोलोयना श्रोष्टाः कुडौ हॉनश्रः तीए सव्रकेश श्रोष्टाः इनिःए
विरिद्रयना । श्रोष्टाः नं कजि एन गोट्टा द्विहुमरे उमियना ॥

[यौशु वर चोडौ मेदु अदश्रकनविंग् वृगिकिंतना थोडौः

मियदु वोंगा एसेरश्रकई कोकाए वृगौतना ॥]

२७ श्रोष्टाः यौशु एन्तश्रःएते सेनाःतन तेकोन इमता वरिश्च मेद्र अदश्रकन-
किंग् इनिःकिंग् श्रातोर्गुकिश्रा, इनकिंग् चकोकीते, च टाकदश्राः हॉन

२८ दयालिंग्मेकिंग् सेतश्रःइश्रा । श्रोष्टाः इनिः श्रोडश्रःते वोलोयज्जौ एन
मेद्रअदश्रकनकिंग् इनिःतश्रःतेकिंग् हिल्लुःलेना श्रोष्टाः यौशुए फुलिकेद्र-

किंगा, चिश्चः नं कामींग् रिकादइश्रा एनाचैन विश्वाभतना ? चंगे च प्रभु

२९ इनकिंग् मेनदश्रदाःइश्रा । एन्ते इनिः इनकिंग्श्रः सेद्र लुटिद्रकेश

३० श्रोष्टाः श्रवेनश्रः विश्वाभ लेका चोवावकातवेनए सेतद्रकिंग् । श्रोष्टाः
इनकिंग्श्रः मेद्र श्रोटाःयना, श्रोष्टाः चिर्गलश्रकनवेन, नेश्र जेताए

३१ श्रलोकको शरी मेन्ते यौशुए मरंगभोचाकेश्रकिंग् । मेन्दा इनकिंग्
श्रोष्टांग् यन्ते इनियश्रः मुनुम गोट्टा द्विहुमरेकिंग् उमिकेश ।

३२ श्रोष्टाः इनकिंग् श्रोष्टांग्ःतन इमता, नलेपे वोंगा एसेरश्रकइ कोका

३३ चोडौ इनिःतश्रःतेको अगुकिश्रा । श्रोष्टाः वोंगा श्रोष्टांग् यन इमताने एन

कोकाय जगरकोदा श्रीदेः द्वांद्वाको अकडन्वायना श्रीदेः नेलेका इच्छाएलरे ।
 चितलाश्री का नेलयनाको मेनकोरा । मेन्दो फरीश्रीको कलिबोदा, इनिः ३४
 बोगाकोशः गौमकोशः होराते बोगाकोश श्रीदेर्गुलदुकोश ॥

[इरोःरथः बोदोः नलाकोशः जोनोका ।]

श्रीदेः श्रीहृ श्रीवेन इतु श्रीदेः टोलाकोरेर दंद्वांद्वाकोदा श्रीदेः ३३
 इनकुशः मखडजी श्रीहृशःकोरे इतुतन श्रीदेः राव्यराः हुकु कलि उहुषेतन
 श्रीदेः होलाको किलिमिलि हुकुएते श्रीदेः किलिमिलि इतुएते हुगि-
 कोतनए तेकोना । मेन्दो मोदोयडा श्रीदेको नेलकोदुकोते इनिः इनकु ३६
 ननेन्ते हुडिगुलीपना चिअचि इनकु गुपिनिः अंगाइ मिखडीको लेका
 जी हुकुशकन श्रीदेः कितिद्वितीशकनको तेकोना । एन्ते इनिः अयशः ३७
 चेलाकोए कलिशदुकोश्रा, इरोःदी पुरोःनेश्रा, मेन्दो कामीनलाको
 हुडिगुशेश्रा । एना ननेन्ते इरोः गोमको, अम अमशः इरोःते ३८
 कामीनलाको कुलकोमे मेन्ते विन्तीपे ॥

१० पद्य ।

[यीशु गेख वर चेलाको दोकेदुकोते इनकु कामीनेर कुलकोतना ।]

श्रीदेः यीशु अयशः नेल वर चेलाको अएतशःतेराःश्रीकोदुकोते एतकन १
 बोगाको श्रीदेर्गुरा श्रीदेः किलिमिलि हुकु इतु बुगिराः पेदेः इनकुए २
 श्रीमदुकोश्रा । एन गेल वर अरितकोशः सुतुम नेशतनाः, सिदानिः
 शिमोन इनिः पतरअए कलिश्रोतना श्रीदेः बोकोते अन्दिपश ३
 दीशः होन याकूथ श्रीदेः बोकोते योएन . फिलिप श्रीदेः बर्षलमई . ४
 एमेमा श्रीदेः मत्तो माल हासेमनिः . अलफईशः होन याकूथ श्रीदेः ५
 पदुई . [कानानरेन शिमोन; श्रीदेः यहुईशः इकरियोत, इनिः ने इनिः ६
 एवईचिकिश्रा । ने नेलवरकोः यैहृए कुलकोदुकोश्रा श्रीदेः इनकुए ७
 कलिशदुकोश्रा, एटाः जातिरेनकोतशः सेनोः होराते अलोपे सेना श्रीदेः ८
 श्रीमरोनरेनकोशः जेता इतुरे अलोपे बोलोश्रा । मेन्दो इच्छाएल श्रीहृशः ९
 रेन अदशकन मिखडीकोतशःते सेनोःपे, श्रीदेः सेनतन सेनतनेलोः १०
 सिमा शय नहुईशकना मेन्ते अचारेपे । इतुसनेको बुगिाकोपे, शोएयकनको ११
 श्रीद्विरिदुकोपे, ननें गावअकनको पचीकोपे, श्रीदेः बोगाको श्रीदेर्गु- १२

- ६ कोपे, वेगार गोमोहतेपे नमकोदा, वेगार गोमोहते श्रीमाकोपे । अपेशः
 १० मयंग्कोरे ममहोम श्रीङ्गाः रूपः श्रीङ्गाः ताम्बा अलोपे तोडिथा । श्रीङ्गाः
 होरा नगेन्ते तैलशः श्रीङ्गाः बरिश लिङ्गाः श्रीङ्गाः कर्पा, श्रीङ्गाः सोटा,
 ११ अलोपे इदीया चिश्चि कामीनिः अयशः जोमेशःए नमेलेकशः । श्रीङ्गाः
 जेता इतु चाए ठोलारे बोलोयन्ते एनरे नमे लेकानिः नमवडाईपे श्रीङ्गाः
 १२ शोरीये श्रीङ्गाः लकड् एन्तशःरे तेनपे । श्रीङ्गाः एन श्रीङ्गशःरे वीलो
 १३ इमतामे जोधारकोपे । श्रीङ्गाः एन श्रीङ्गशः नमे लेकावरेदी अपेशः
 सुकु मलतन्त एनरे तेवागोःका मेन्दो एना नमे लेकावनोःरेदी अपेशः
 १४ सुकु मलतन्त अपेतशःते इयडका । श्रीङ्गाः जेताए कए दोपेरेदी श्रीङ्गाः
 अपेशः कजि कए अणुमेरेदी एन श्रीङ्गशःएते चारु-एन इतुएते-श्रीङ्गाः-
 १५ तनलोः अपेशः कटारेशः दुडा कोठामिडियपे । शरतिगेगु-कजिश्रपेतना
 त्रिचार हुलंगरे ने, इतुराः हुकुपते सवोम श्रीङ्गाः अमोरा दिहुमराः हुकु
 सहतिंगु लेका होवावा ॥
- १६ नेलेपे अइंगु मिण्डीको लेका हुण्डारको तलारंगु कुलपेतना, एना
 नगेन्ते विंगुको लंका सँदांशोपे श्रीङ्गाः दुहुमुलको लेका लेषेःयोःपे ।
 १७ मेन्दो श्रीङ्गाकोने चिर्गलअक्षनपे इनकुदो पञ्चायटकोरेको सोपोपेशः
 १८ श्रीङ्गाः अकोशः मण्डली श्रीङ्गशःकोरेको इदिसापेशः । सेगे, इनकु
 अइंगुशः नगेन्ते चाकिम श्रीङ्गाः राजाकोतशःतेको इदिसापेशः; इनकुशः
 १९ श्रीङ्गाः एटाः दिहुमरेनकोशः गोवा पेरेः नगेन्ते । मेन्दो इनकु
 सोपोपे इमतंगु अशु चिलकाते श्रीङ्गाः चिङ्गनाःशु कलौथा मेन्ते अलोपे
 लङ्गुशः चिश्चि अपेको कजि लगतिंगुः एन दिपल्लिरेगेपे नमेशः ।
 २० अपेशो कालिको कातनपे मेन्दो अपेशः अपुशः श्रात्वा अपेरेए कलौथा ।
 २१ श्रीङ्गाः हगा हगार्के श्रीङ्गाः अपु होनके गोयी नगेन्ते- सोपोईशः
 श्रीङ्गाः होनको रंगा अपुकोशः बिरुडको विरिदो श्रीङ्गाःको गोएइचि-
 २२ कोथा । श्रीङ्गाः अइंगुशः नुतुम नगेन्ते सोवेन श्रीङ्गाको कौमिअपेशः
 २३ मेन्दो हुण्डु लकड् डीडेनिःए बज्जाःवा । मेन्दो मिपट्ट इतुरेको विगिडुपेरे
 एटाः इतुते निरपे, स तिमिंगु कजिश्रपेतना, इखाएलराः इतुकोरे शेरिपे-
 २४ होनोर चवाएरेगे मनोवा होनए इजुःशः । गुरुएते चेला कए मरंगा
 २५ श्रीङ्गाः अयशः गोमकेशाते दासी कए मरंगा । चेला अयशः गुरु श्रीङ्गाः

दक्षी अयश्रः गोमर्कं लेकां श्वोधावरेदो एना इनिः नतिन पुराःगेर्शा, इनकु
 श्रोदश्रःरेन गोमर्के बाललिबूलको नुतुमश्रकहरेदो एनाएते पुराः इनियश्रः
 श्रोदश्रःरेनको नेलेकाको नुतुमकोश्रा । एना नगेन्ते अलोपे दोरोश्रकोश्रा २६
 चिश्चि 'सोवेन उकुश्रकनाः उतुवोःश्रा श्रोदोः सोवेन दनंगश्रकनाः
 सरीश्रोश्रा । अइंग् हुवाःरंग् कलिअपेश्रः मक्कलरे उतुवेपे श्रोदोः अपे'एपा २७
 एपातेपे अपुमेश्रःश्रोदश्रः चेतनुकीएते उतुवेपे । होदो गोशोएको मेन्दो २८
 मोन का गोएदिको अलोपे दोरोश्रकोश्रा मेन्दो-मोन श्रोदोः होदो
 वरनाः संगेल श्रोदश्रःरे एन जीअनदइनिः दोरोश्रइपे । चिश्चः वरिश्च २९
 मेरौवाकिंग् मिट्ट् दोकइते ककिंग् अकरिंग्श्राः श्रोदोः अपुतेपेश्रः
 वेगर इनकुएते मियट्ट् श्रोतेरे कए उतुगोःश्रा । अपेश्र-दोःराः सोवेन ३०
 कंश्रो लेकाकना । एना नगेन्ते अलोपे-दोरोया, अपे'इसु मेरौवाकोएते ३१
 पुराः गोनोर्गरेनकोतनपे । एत्ते होदोकोश्रः अयररे'मनतिंग्श्रीगुनिःके ३२
 अइंग्श्रो अइंग्श्रः सिमरिन अपुश्रः अयररंग् मनतिंग्श्रीश्रा । मेन्दो ३३
 होदोकोश्रः अयररे इनिः कइंग् सरीश्राए मेनेनिः अइंग्श्रो सिमरिन
 अपुइंग्श्रः अयररे इनिः कइंग् सरीश्राइंग् मेनेश्रा । नो श्रोतेदिसुमरे ३४
 अंश्रःइश्चि नगेन्ते ए दिङ्गुःअकना मेन्ते अलोपे श्रोदकरिंग्श्रा, अपाइंइचितेदो
 का मेन्दो तगोही अगु नगेन्तेग् दिङ्गुःअकना । चिश्चि-होदो अपुतेएते ३५
 श्रोदोः कुहौ एंगातेएते श्रोदोः 'किमिन इनरतेएते फरकाइं नगेन्तेग्
 दिङ्गुःअकना । श्रोदोः होदोश्रः श्रोदश्रःरेनको-अयश्रः सुदइको-होवावा । ३६
 अयश्रः एंगा चाए अपु अइंग्ते जवका हुलइनिः अइंग्श्रः (चला ३७
 होवाव) लेका बंगाःइश्रा श्रोदोः अयश्रः होन्तेकोइ चार होन्तेकुहौ
 अइंग्एते जवका हुलइनिः अइंग्श्रः (चला होवाव) लेका बंगाःइश्रा ।
 श्रोदोः अयश्रः कूष गोःकेते अइंग् काए श्रोतोंग्श्रीगुनिः अइंग्श्रः (चला २८
 होवाव) लेका बंगाःइश्रा । अयश्रः जी वज्जोएनिः एनाए अवेश्रा श्रोदोः ३९
 अयश्रः जी अइंग् नगेन्ते अवेनिः एनाए नमेश्रा । अपे श्रोपेनिः अइंग्ए ४०
 वीइंग्श्रा श्रोदोः अइंग् दोइंग्गुनिः अइंग् कुलकेनिःए दोइश्रा । इनिः ४१
 अयरकाजिनिःतनिः मेन्ते अयरकाजिनिः होदनिः अयरकाजिनिश्रः
 नलाए नमेश्रा श्रोदोः इनिः धरमश्रन होदोतनिः मेन्ते धरमश्रननिः
 दोइनिः धरमश्रननिश्रः नलाए नमेश्रा ! श्रोदोः ने हुपुइंग्कोएते मिट्ट् ४२

होड़ोको इनिः चेलातनिः मेन्ते मिद्रु दुवा रेण्डु दशः एकर एमाइनिः
 जेता लेकाते नलातए कए अदेशा, नेअ सरतिगेंगु कलिअपेतना ॥

११ पर्व ।

[यीशु खोड़ो; योचनथः चेलाकिंगु ।]

सूक ७, १८-२५ ।

- १ श्रीहोः यीशु अथशः गेल वर चेलाकोः अचुकोदकोचि इनिः एन्तअः एने
 इनकुशः हतुकोरे ईतु श्रीहोः प्रचार, नगेन्ते ए श्रीहोंगुयना ॥
- २ श्रीहोः योचन सेलरे खौष्टअः कमीको अयुमकोदते एन हिलुः निः
 अमगेतनमे चाए एटाः निः ले नेलहोरअः मेन्ते इनिः तथः अथशः चेलाको-
- ३ एते वर होड़ोकिंगु कलि - नतिनए कुलकोदकिंगु । श्रीहोः इनिः ए
 कलिअशुआदकिंगु, लू सप्रहवेन श्रीहोः अथेन नेलजदु अयुमजदाः
- ४ योचन उहुवाइंसेन । मेद्र अथशकनको नेलअदितना, श्रीहोः लंगडाको
 सेसेनतना, नगे गावअकनको प्रचींश्रीः तना श्रीहोः कलाको अयुमेतना
 गोएअकनको कौविरिदोः तना श्रीहोः रेगेः कोतअः सुकु कलि उहुवोः तना ।
- ५ श्रीहोः अइंगु नगेन्ते का तोवोः निः ए सुकुतनगेथा ॥
- ६ श्रीहोः इनकिंगु सेनोः तनरे यीशु योचन नगेन्ते एन गोहोख्ला होड़ो-
 कोए कलिप्रटेः अदुकोथा, अथे चिकनाः नेचेलेते विरतेपे सेतकोना ?
- ७ चिअः हायोते एकलाधतन सेल ? मेन्ते चिकनाः नेचेलेतेपे श्रीहोंगु
 लेना ? चिअः नना लिजाः तुसिंशुअकदु होड़ो ? नेलेपे, नना लिजाः
- ८ तुसिंशुअकदु होड़ोको राजाकोथः श्रीहोकोरेकोथा । मेन्ते चिकन
 नगेन्तेपे श्रीहोंगुलेजा ? जिअः अथरकालिनिः सेतेलेते ? सेगेंगु कलि-
- ९ अपेतना, इनिः अथरकालिनिः एतेए मरंगा । चिअचि नी इनिः सेतनिः
 इनिः नगेन्ते मेअ श्रीअकना, "नेलेमे दासीतेंगु अमअः सनमंगतेंगु
- १० कुलौतना, इनिः अमअः अथरे अमअः होगाए वैएथा" । सरतिगेंगु
 कलिअपेतना, कुडौकोजे, उन्दुअकनको तलारे, योचन वपतिस्मा एम-
 निः एते मरंगुलेताए फको श्रीहोंगुअकना मेन्ते सिर्मा रावरे हुसिंशुनिः
- ११ इनिः एतेए मरंगा । योचन वपतिस्मा एमनिअः दिपलि एते नाः लकोद
 सिर्मा रावरेको खोखोवपदतना श्रीहोः खोखोवपदको एनाको रेः इतना ।

चिश्चि सोधेन अयरकान्तिको श्रोद्धाः भूसाः आइंन योहन लकेद्र १३
 अयरकान्तिको कलिकेदा । श्रोद्धाः अपे ने कलि मनतिंग्पे मोनेरेदो, एन १४
 छिज्जुःनिः तेकेन एलियाइ नोतेतनिः । आयुम नगेन्ते खुतुर मेनाःतेनिःए १५
 आयुमेका ॥

मेन्दो ने दिवलिरन होद्धाको श्रोकोकोलोइंग् जोकाकोआ ? इनकु १६
 पीठरे हुअशकन श्रोद्धाः अकोशः गतिको हकौकोतन छोनको लेकाःको ।
 इनकु, अलेदा अपे नगेन्ते मुलींले श्रीरोग्केदा मेन्दो अपे कपे सुधुनकेना, १७
 अले अपे नगेन्तेले इयमकेदा मेन्दो अपे कुइम कपे तविह्वीकेदाको
 मेताकोतना । चिश्चि योहनए छिज्जुःअकना, इनिः कए जांमतन कए १८
 भूतन तेकेना श्रोद्धाः इनकु इनिः बोंगा एसेरअकड छोंदातनिःको
 मेतशःइश्रा । श्रोद्धाः मनावा होनए छिज्जुःअकना श्रोद्धाःए जांम भूतना १९
 श्रोद्धाः इनकु, नेलींए नौदो दरिघा श्रोद्धाः दाखरसी नुनु छोंदातनिः
 श्रोद्धाः भाल हारोम श्रोद्धाः पापीकोशः गतितनिःको मेताइतना, मेन्दो
 छंदां अयशः कामीकोते ठौका उदुवअकना ॥

[का चियतिंग्तन चतुकोराः मजारं ॥]

लूक १०, १९-१५ ।

एन्ते इनिः एन चतुकोए छिलाएटेःकेदा, एनाकोरे इनियद्रः लट्टका २८
 मपरंग् अकइन्दा कामीको होवायना चिश्चि एनारेनको ककां छिय-
 तिग्केदा । ए कोराजीन अमशः हायना हायना, ए जैतसेदा अमशः २९
 हायना हायना, चिश्चि अचेनरे होवायन मपरंग् अकइन्दा कमीकां
 सोर श्रोद्धाः सौदोनरे होवायनरेदो एनाकिंग्गरेनको इहु दिनाते वयर
 लिजा उधुअनलोः श्रोद्धाः तोरोएरे हुअशकनलोःको छियतिंग्केद्र-
 तेश्राः होनंग् । मेन्दो नेअइंग् कलिअचेनतना, विचार हुलंग्गरे अचेनाः- २७
 एते सोर श्रोद्धाः सौदोनराः दशा रवलोःश्रा । श्रोद्धाः अम ए कफर्नाहुम, २३
 चिश्चि अम छिर्मा लकेदम रकत्रोःश्रा ? वनीःमे, अम पताल लकेदम
 अइंग्गुश्रीश्रा . चिश्चि अमरे होवायन मपरंग् कमीको संदोमरे होवा-
 यनरेदो, एना तिचिंग् लकेद्र तेनोःतेश्राः होनंग् । मेन्दो अइंग् कलि- २४
 अमतना, विचार हुलंग्गरे अमशःएते सोदोम दिहुमराः दशा रवलोःश्रा ॥

[यौग्य भोवेन लगाकनकोर राःकोतना ।]

श्लोक १०, ११, १२ ।

- २५ एन विपल्लिरे यौग्य कलिभ्रष्टकोद्धतेर मेनकोदा, हे भ्रष्टा, धिर्मा
श्रीष्टाः श्रोतेरेन प्रभु, प्रभ ने कलिको संधानको श्रीष्टाः इतुवनकोएतेम
दनेगुभ्रष्टा श्रीष्टाः वलेः होनकोतशःरेम बहुवृष्टाका मेन्तंग् जोहार-
२६ मेतना । हेने, हे भ्रष्टा चिश्चि नेशनेम सुकुश्रदा । श्रुष्टंग् सोवेनशःए
सोपौश्रकडिंग् श्रीष्टाः श्रुष्टु वगिकीते होन जेताए कको सरीतना श्रीष्टाः
होन वगिकीते श्रीष्टाः होन बहुवृष्टनाजई होष्टा वगिकीते जेताए श्रुष्टु
कको सरीतना ॥
- २७ ए भोवेन लगाकनको श्रीष्टाः बरोमते तेनश्रकनको श्रुष्टंग्शतशःते
२८ श्रुष्टुःपे श्रीष्टाः श्रुष्टंग् रहुष्टुचिपेश्रुष्टंग् । श्रुष्टंग्शः श्रुष्टंग् गोःएपे
श्रीष्टाः श्रुष्टंग्ते उतुनपे चिश्चि श्रुष्टंग् लेखेः श्रीष्टाः नोरोमनेश्रुष्टंग्
३० श्रीष्टाः श्रुष्टुः मोनकोरे रहुष्टुनपे नसेथा । चिश्चि श्रुष्टंग्ते का इष्टुवला
श्रीष्टाः वारीमतेग् रवलसेथा ॥

१२ पर्व ।

[यौग्य रहुष्टुन उलंगरेन गोमकेतनिः ।]

मार्क १, ११ १८ । श्लोक ६, १-५ ।

- १ एन विपल्लिरे यौग्य रहुष्टुन हुलंगरे छेरश्रकन श्रोते तलाएते सेनोःतनए
तेकोना श्रीष्टाः इनिधशः चेलाको रंगेःयन्त मेलेको होव-जोकोमको
२ एतेःकोदा । श्रीष्टाः फरीशीको नेश्र नेलकोद्धते इनिःको कलिशःइथा,
नेलकोम, श्रमशः चेलाको रहुष्टुन हुलंगरे का-लगतिंग् कमीको रिका-
३ तना । मेन्तो इनिःए कलिश्रुष्टुकोश्रा, चिश्चि, दाकड श्रुष्टु श्रीष्टाः
४ इनिधशः गतिको रंगेःयन इमताए रिकाकोदाः कपे पदौश्रकडा ? इनिःशो
परमेश्वरशः श्रीष्टुशःते बोलोयन्ते दाहुं लइए जोमकोदा, एनाइो इनिः
श्रीष्टाः इनिधशः गतिकोदा का मेन्तो याजकको एकर जोकोम लगतिंग्
५ तेकोना । श्रीष्टाः याजकको मन्दिर श्रीष्टुशःरे रहुष्टुन हुलंग्कोराः नेमको
ठोटाःलडा श्रीष्टाः वेगर चिटानको तेना, चिश्चिः पना श्रुष्टु श्राईनरे कपे
६ पदौश्रकडा ? मेन्तो मन्दिर श्रीष्टुशःएते मरंग्निः नेतशःरिश्चा मेन्तंग्

कलिप्रपेतजा । अइंग् वाईंदो का मेन्तो वयाइंग् अहितना, एनाराः ९
 मुख्ठीपे बुभ्मीयनरेदो अये वेगर दोषनको कपे चिटाकोतिश्राः । चिअचि ८
 मनोवा धोनं रुहुन हुलंगुरेन गोमकोश्रोतनिः ॥

[प्रभु ती रोइअंकनं चोइए बुगीतना ।]

भाकं २, १-३ । सूक ६, ६-११ ।

श्रीदोः एन्तअःएते श्रीदोःग्यन्ते इनकुअः मण्डली श्रीदुअःरेए वीलो- ६
 यना । श्रीदोः नेलीपे, मियद्व ती रोइअंकनं चोइए तेकेना श्रीदोः १०
 इनकु इनिः चिटाई नमेन्ते, चिअः रुहुन हुलंगुरे वूमि वियोःश्रां वि
 का मेन्तेको कुलिअिअ । श्रीदोः इनिःए कलिअद्वकोश्रा, अयेकोएते ११
 जेताएअः मिअ्ठी मेनाःइरेदो श्रीदोः इनिः रुहुन हुलंगुरे हुवंगुरेए
 उयुगोःरेदो चिअः इनिः सव्फोते कपे श्रीदोःगोश्रां ? चोइए मिअ्ठीएते १२
 पुराःए भरंग्गा . एना नमेन्ते रुहुन हुलंगुरे बुगिनं कपो वियोःश्रा ।
 एन्ते इनिः एन चोइए सेतश्राःइअ, मरं तीतम जिंलिंगेमे, श्रीदोः इनिःए १३
 जिंलिंग्कोश्रा श्रीदोः एना अयअः एटाः ती लेका बुगिसअइयेना ॥ -

मेन्तो फरीशीको श्रीदोःग्यन्ते इनिः चिलकाबु गोलीश्रा मेन्तेको १४
 विचारकोद । श्रीदोः यीयु नेअ अरिअोद्वेते एन्तअःएतेए सेनाःयना श्रीदोः १५
 पुराः चोइको इनिःको श्रीतोःगकिअ श्रीदोः इनिः एन सोबेनकोए
 बुगिकोद्वकोश्रा । श्रीदोः अलोपे सव्ववडाइंग्गा मेन्ते इनिः इनकुए १६
 वेतोकेद्वकोश्रा । श्रीदोः यश्रायाए अयेरकालिनिअः कलिं पुराश्रीका १७
 मेन्ते नेअ चोइायनां, इनिःए कलिअोइ, नेलीपे ती अइंग्अः सलांकनं १८
 शसीतनिं, अइंग्अः हुलङ्गतनिः, इनिःते सीतेंग् सुकुतना . आत्मातेंग्
 इनिःइंग् दोइअश्रा श्रीदोः इनिः संचार चोइको विचारए उदुवाकोश्रा ।
 इनिः कए एपरंग्गां, कए ककलाया श्रीदोः इनिअः सली होराकोरे १९
 जेताए कको अयुमेश्रा । श्रीदोः इनिः विचार श्रीरी जिंतीइची लकोद्व २०
 सुकुइअंकनं मेल कए हुलाःएश्रा श्रीदोः सुकुलतन सहिंता कए एद्वःएश्रा ।
 श्रीदोः एटाः विसुमरेनको इनिअः नुतुमरेको अश्राया ॥ २१

[प्रभु फरीशीकोए अयाकोतना ।]

सूकं ११, १४-१९ ।

एन्ते होइको मियद्व वीगा एअरअकइ मेद्व अदअकन श्रीदोः कोका २५

- होड़ा इनिःप्रःतेको अगुलिंश्री श्रीदांः इनिंःए सुगिःकिःचि एन कौका
 २३ होड़ाए जगर्केदा श्रीदाःए नेलकोडा । श्रीदांः एन सोवेन गादेल होड़ाको
 २४ अकदन्दायना श्रीदाः चिअः, नी दाऊअः होनतनिःको मेनकोडा । मेन्दो
 फरीश्रीको नेअ अयुमकोडते, नीइो बीगाकोअः गोमको बालजिबूलअः
 २५ होराते एअर अोगाकोए श्रीदांगजडकोश्रीको मेनकोडा । श्रीदाः इनिः
 इनकुअः मोनराः उहु अटकरकोडते इनकुए कलिअडकोधा, अएरे
 विपिनगाकन सोवेन राव्य ब्रगडाःवा श्रीदाः अकोरे विपिनगाकन
 २६ सोवेन हतु श्रीदाः श्रीइअः का तेना । श्रीदाः शेतान शेतानए श्रीदांगी-
 रेदो अएरेए विपिनगाकना श्रीदाः इनियअः राव्य जेता लेकाते का
 २७ नेयुअ । श्रीदांः अइंग् बालजिबूलअः होराते बीगाकोइंग् श्रीदांग्-
 जडकोरेदो, अएअः होनको श्रीकोअः होरातेको श्रीदांग्जडकोश्री ?
 २८ एना नमेन्ते इनकु अएअः बीचारको होवाया । मेन्दो अइंग् परमेअरअः
 आत्माः होराते बीगाकोइंग् श्रीदांग्जडकोरेदो, संरतिगे परमेअरअः
 २९ राव्य अपेतअःरे तेवाःकेना । बिदारे पेडेःयन होड़ा जेताए कको तोलीरेदो
 चिलकाते एन पेडेःयननिःअ श्रीइअःरे होलीयन्ते इनियः खुलीको
 ३० रेःइदोअ । एन्तेदो इनियअः खुलीको रेःइअ । अइंग्लोः बंगाःइनिः
 अइंग्अः विरुद्धरिअ श्रीदाः अइंग्लोः कए पूष्टिनिःए क्तिर्तित्तितीएअ ।
 ३१ एना नरोन्तंग् कलिअपेतना, होड़ाकोअः सोवेन पापको श्रीदाः हिर्ला
 कलिको हेमाश्रीश्री मेन्दो पविअ आत्माः विरुद्ध कलिअकड् चिला
 ३२ कलि का हेमाश्रीश्री । श्रीदाः मनोवा होनअः विरुद्ध जेताए कलीरेदो
 इनियअः हेमाश्रीश्री मेन्दो पविअ आत्माः विरुद्ध कालीनिअः का
 हेमाश्रीश्री ने पूररे का हान पूररेओ का ।

। [हायराः कोबोका कलि ।]

स्कूल-६, ४०-४५ ।

- ३३ अये दान सुगिनिये मेनेरेदो जोश्री सुगिन मेनेये, चाए दाब एत्कअःये
 मेनेरेदो जोश्री एत्कअः मेनेये चिअचि चाअ अयअः जोते अटकरांश्री ।
 ३४ ए चिअं होनको, चिअः अये एत्कायन्ते सुगिन कलिकोपे कलिइडिअ ।
 ३५ चिअचि होनरे पेरेःयकनाः मोचाए कलिजया । सुगिन होड़ा अयअः

मोनरे वृष्टिअकनअःएते वृष्टिनअःए षोड्ढांग्लदा षोड्ढाः एत्कन होडे ।
अयअः मोनरे वृष्टिअकनअःएते एत्कनअःए षोड्ढांग्लदा । षोड्ढाः ३६
अङ्गं कजिअपेतना, अए कजिए मिमियइ सभां कजिराः लेखा विचार
हुलंगरे होडेको एमेश्या । चिअचि अमअः कजिकोते अम फाः ३७
चिटानेम लेकावा षोड्ढाः अमअः कजिकोते अम चिटानेम लेकावा ॥

[चारन रेतुको षोड्ढोः फरीशीको यीअएवे चिन्हाको अक्षितना ।]

सूक ११, १८-१९ षोड्ढोः १४-१६ ।

एन्ते अार्दन ईतुको षोड्ढाः फरीशीकोएते चिमिन होडाको, ८ गुण, ३८
अले अमअः मियइ चिन्हा नेनेल सनायइलेआको मेनरुअडाःइआ । मेन्दो ३९
इनिःए कजिरुअडाइकोआ, ने दिपलिरेन एत्कन षोड्ढाः अर्पांगिरको
चिन्हाको अक्षितना मेन्दो योना अयरकाजिनअः नयेन्ते होवायन चिन्हा
वगिकेइते इनकु नतिले जेतन चिन्हा का लपुवोःआ । चिअचि योना ४०
अपि मा निदा सिंगी हईअः लाइरेए तैकेन लेखा, मनोवा होन अपि
मा निदा सिंगो ओते वितररेए तेना । नीनवेरेनको ने दिपलिरेनकोलोः ४१
विचार हुलंगरेको तिगुना षोड्ढाः इनकुको चिटाकोआ चिअचि इनकु
योनाः सेनेतो अयुमकोइतेको हियतिंगुकोडा षोड्ढाः नेलेपे, योनाएते
सरंगनिः नेतअःरिआ । कटाजम्बइरेन रानी ने दिपलिरेनकोलोः विचार ४२
हुलंगरेए विरिदा ओडे ॥ इनकुए चिटाकोआ चिअचि इनिः सुखैमानअः
सँडां आयुम नगेन्ते ओतेरअः हुण्डएतेए चिजुःलेना षोड्ढाः नेलीपे
सुखैमानएते सरंगनिः नेतअःरिआ ॥

एत्कन बोंगादो होडेएते षोड्ढांग्लयन्ते रोइअकन टपइकोरेए ४३
होनोरवडातना षोड्ढाः सहन टपदए दडांअडातना मेन्दो कए नमजदा ।
एन्ते अङ्गं षोड्ढांग्लयन षोड्ढाःतेंगु सेनरुअडाए मेनजदा षोड्ढाः चिजुः ४४
लेन्ते इनिः एना सभागे षोड्ढाः जोः अमिगअकन षोड्ढाः सपडोअकनए
नमजदा । एन्ते इनिः सेनोःयन्ते अएएते पुराः एत्कन अअ बोंगाकोए ४५
ओतोरसाजइकोआ षोड्ढाः इनकु बोलोयके एनरेको तेनतना षोड्ढाः
एन होडे चनवारे सिडाएते पुराःए एत्काःवा . ने दिपलिरेन एत्कन
होडेकोको नेलेकावा ॥

[यौगन्धः जगा मिसीको श्रीकोकोतनकी ॥]

माकं २, २१-२५ । सूक्त ८, १८-२१

- ४६ इनिः एन गादेल होड़ोको कलिअकोतन तेकोनरे नेलकोपे इनियथः
 रंगा श्रीड़ाः जगासेतेको रचारे तिगुयन्ते इनिःलोः जगर घनंगूतनकी
 ४७ तेकेना । श्रीड़ाः मिद्र होड़ोए मेतथःइथा नेलकोम रंगम श्रीड़ाः जगाम-
 ४८ तेको रचारे तिगुयन्ते अमलोः जगरको घनंगूतनं । मेन्दो इनिः रंगाइंगू
 श्रीड़ाः जगाइंगूतेको श्रीकोकोतनकी मेन्ते एन जदुवनिःए कलिअइथाः-
 ४९ इथा । श्रीड़ाः अयथः चेलाकोसाः चुखुलफेदूते, नेलकोम अइंगूथः रंगा
 ५० श्रीड़ाः अइंगूथः जगाकोए मेतथःइथा । चिअचि अइंगूथः विमारेन
 अयुथः मोने लेका सेसेन होड़ोमी अइंगूथः जगा अर मिसी अर रंगांरनिः ॥

१३ पर्व ।

[चिना डेरनिथः जीनोका कलि ॥]

माकं ४, १-२० । सूक्त ८, ४-१५ ।

- १ एन डुलंगरे यीथु श्रीअथःएते श्रीड़ांगूयन्ते दोरेया मेनारेए सुवयना
 २ श्रीड़ाः पुराः गादेल होड़ोको इनिःतथःरेको हुच्छिनयना एना नगेन्ते ।
 इनिः लोकारे देःपन्ते सुवयना श्रीड़ाः सेसेन गादेल होड़ोको मेनारेको
 ३ तिगुनयना । श्रीड़ाः इनिः इनकु पुराः कलि को जीनोका कलिकोराः
 ४ होरातेए उदुवइकोथा, नेलेपे, जेता डेरनिः चिता डेरतेए श्रीड़ांगूयना ।
 श्रीड़ाः डेरतन डेरतनलोः तरा हित्त होरारे उयुःयना श्रीड़ाः सेडुंको
 ५ छिजुःलेन्ते एनाको चलांगूकेडां । श्रीड़ाः तरा सेरंगू श्रीतेरे उयुःयना
 एतथःरे एना नंगू पुराः इथा का तेकेना श्रीड़ाः पुराः इथा का नयनते
 ६ श्रीमोनतइयना । श्रीड़ाः सिंगी रकइयन्ते एना गोधोयना श्रीड़ाः रेदू का
 ७ अइगुयन्ते एना रोइयना । श्रीड़ाः तरा जनुम तलारे उयुःयना श्रीड़ाः
 ८ एना जनुमते चरातोपायना । श्रीड़ाः तरा डुरिज श्रीतेरे उयुःयना श्रीड़ाः
 जंगूयना, मियदूदी मोड़े छिडी, मियदू अपि छिडी श्रीड़ाः मियदू मियदू
 ९ छिडी गेलेथ जंगूयना । आयुमते सुतुर मेनाःनिःए अयुयजोमका ॥
 १० श्रीड़ाः चेलाको छिजुःलेन्ते अम चिकन नगेन्ते जीनोका कलिकोते
 ११ इनकुम कलिअकोतनको मेतथःइथा । श्रीड़ाः इनिःए कलिअइथाइ-

कोश्रा, सिर्मा राव्यराः सुंढी सरिराः पेदिः श्रपेदोपे नमश्चकदा मेन्दो हनकु
 द्रो एना कको नमश्चकदा । चिश्चि मेनःनिके श्रोडोः एमोःश्वा श्रोडोः १२
 इनिश्रयः पुराशोःश्वा मेन्दो वनोःनितश्रःरे मेनाःतेश्रःश्रो रेयोःश्वा । एना १३
 नगेन्ते श्रङ्ग इनकु लोमोका कलिफोतंग् कलिश्चकोतना चिश्चि इनकु
 नेलतन नेलतनलोः कको नेलपदा श्रोडोः श्रयुमतन श्रयुमतनलोः कको
 श्रयुमयदा श्रोडोः कको शुभाश्रोतना । श्रोडोः इनकु नगेन्ते यशायाश्चश्रः १४
 श्रपरकलि पुराश्रोतना, “सुतुरतेदोपे श्रयुमेश्वा मेन्दो कपे शुभाश्रोश्वा
 श्रोडोः नेलदोपे नेलेश्रा मेन्दो कपे नेलउरुमेश्वा । चिश्चि ने होडोकोश्रः १५
 मोन कोटेःउतरश्चकना श्रोडोः इनकुश्रः सुतुर काको श्रयुमवेसेश्वा श्रोडोः
 इनकु श्रकोश्रः मेदुको लपिदुकेदा कारेदो इनकु श्रकोश्रः मेदुतेको
 नेलेश्रा श्रोडोः श्रकोश्रः सुतुरतेको श्रयुमेश्वा श्रोडोः श्रकोश्रः मोनतेको
 शुभाश्रोश्वा श्रोडोःको श्रश्रडा श्रोडोः श्रङ्ग इनकुङ्ग शुमिकोश्रा” ।
 मेन्दो श्रपेश्रः मेदु सुकुतनश्रोश्वा एनाकोदो नेलेतना, श्रोडोः श्रपेश्रः १६
 सुतुरो एनाकोदो श्रयुमेतना । चिश्चि सरतिगंग् कलिश्चपेतना, श्रपे १७
 नेलज्जुनेश्रःपुः श्रयरकाजिको श्रोडोः धरमश्चन होडोको नेनेल सनालेदु-
 कोश्रा मेन्दो कको नेलकेदा श्रोडोः श्रपे श्रयुमजदुतेश्रः इरकु श्रयुम
 सनालेदुकोश्वा मेन्दो कको श्रयुमकेदा ॥

श्रपेगे नाः श्रैरनिश्रः लोमोका कजिराः सुंढी श्रयुमेरे । जेता होडो १८
 राव्यराः कजिं श्रयुमकेते श्रोडोः एना कए शुभाश्रोरे, एन एतंकनिःए
 हिश्रुःश्वा श्रोडोः इनिश्रयः मोनरे श्रैरश्चकनाःए रेःश्रवा . होरा मेनारे
 चरंजनिः नीयेतनिः । श्रोडोः सरंग् श्रोतेरे श्रैरजनिः, इतिःदो कजि २०
 श्रयुमेतन श्रोडोः रसिकाते वेलातुबेनिःतनिः । मेन्दो इनिः कए रेदुयनरे २१
 हुडिंश्च विनयेए तेना श्रोडोः कजि नगेन्ते ससती चाए श्रिनिगिटु
 होडावरे इनिःए तोदुतदोश्वा । श्रोडोः लनुमको तलारे श्रैरजनिः, इनिःदो २२
 कजि श्रयुमेनिःतनिः श्रोडोः संसाराः उदुः श्रोडोः सुर्जाकोराः वेदादो
 कजिश्च श्ररातोपाएश्वा श्रोडोः इनिः कए लोःश्वा । श्रोडोः शुमिन श्रोतेरे २३
 श्रैरजनिः, इनिःदो कजि श्रयुमे श्रोडोः एना शुभोएनिःतनिः, इनिः
 सरतिगेए लोःश्वा श्रोडोः मिंयदुदो मोदो श्रिषी, मिंयदुदो श्रपि श्रिषी
 श्रोडोः मिंयदुदो मिदु श्रिषी गेलेश्च लोःश्वा ॥

[तसद् जंगराः जोनोका कलिः ।]

- २४ श्रीष्टिः इनिः यथः जोनोका कलिः कलिः यद्गोश्रा, सिर्मा राज्य
मियद् होदा लेकाः, इनिः अथः—श्रीतेरे युगिन हित्ताय चेरकोदा ।
२५ मेन्दो श्रीष्टिको दुहुमथकन तेकेन इमता इनिः यथः तैरी दिल्हुः लेन्ते
२६ गोष्टोम तलारे तसद् जंग्ग चेरतुकादा । गोष्टोम श्रीमोनयन श्रीष्टिः
२७ मेलेयन इमतामे तसद् मेलयना । श्रीष्टिः श्रीष्टः मुसियाः दासोको
दिल्हुः लेन्ते, ए गोमके, चिथः अम अमथः श्रीतेरे युगिन हित्ता कथ
२८ चेरकोदा ? एन तसद् श्रीकोतथाः एते दिल्हुः अकनाको मेतथाः इथा । निता
तैरी एनाए रिफाकदा इनिः ए मेनरथद्गोश्रा . चिनाः म चनगुतना ?
अले सेनकोः ते एनाकोले शैष्टिद् हुच्छीथा चि ? मेन्ते दासोको इनिः को
२९ कुलिक्थिथा । इनोः मे इनिः ए मेतद्गोश्रा, इतु तसद् देष्टितनलोः
३० गोष्टोमये हुद्मेसाया । इरोः दिपलि लकेद् इरनाः मोद्दते इराइचीपे
श्रीष्टिः इरोः दिपलिते अइंग्ग अंरको मरं चिदारे तसद् हुच्छीपे श्रीष्टिः
उरवे नतिन मुठी तोलेपे. मेन्दो गोष्टोम अइंग्गथः पोष्टोम श्रीष्टः रे
हुच्छीपंग् मेताकोश्रा ॥

[मनी जंगराः श्रीष्टिः रानुराः जोनोका कलिः ।]

मार्क ४, २०-२१ । सूक्त १२, १८-१९ ।

- ३१ श्रीष्टिः इनिः मियद् यथः जोनोका कलिः इनकुए कलिः यद्गोश्रा,
सिर्मा राज्य मियद् मनी जंग् लेकाः, एना जेता श्रीष्टिः इविकेदते अथः
३२ श्रीतेरेय चेरकोदा । एनावो श्रीष्टेन जंग्कोएते हुइंग्ग मेन्दो इरायञ्चौ
अहाः सकमकोएते मरंग्गा श्रीष्टिः दास जेथीवा, एनाराः कोतोकोरे
३३ सिर्मारैन चेंडोको हुकाजदा । श्रीष्टिः इनिः मियद् यथः जोनोका कलिः
इनकुए कलिः यद्गोश्रा सिर्मा राज्य रानु लेकाः, एना जेता कुही शोकोदते,
अपि मला होलींग्गे एना श्रीष्टी रानुचवाथो लकेइए सुइक्केदा ॥
३४ मे श्रीष्टेनथः योशु जोनोका कलिः कोते गावेल होइकोए कलिः यद्गोश्रा
श्रीष्टिः वीगर जोनोकाते इनिः इनकु जेतनथः कए कलिः यद्गोश्रा ।
३५ श्रीष्टिः नेअते अयरकालिमियथः कलिः पुरायना, “जोनोका कलिः को
कलिः जेतनलोः मोचार्तेंग्ग श्रीष्टाः एथा, विमुमराः मुमुएते उकुअकन तेकेन
कलिः कोइंग्ग उकुवेथा” ॥

[तसद् जंगराः जीनोका कजिराः मुंडी ॥]

एत्ते यीशु छोड़ोको कुलकोइकोते श्रीइश्रःतेष सेनोःयना श्रीइः इनि- ३६
 यश्रः चलाको इतिःतश्रःते हिलुःलेन्ते, अम श्रीतेराः तसद्दराः छोनोका
 कजिराः मुंडी उदुवालेनेको भेतश्रःइश्रा । श्रीइः इनिःए कजिराश्राइ- ३७
 कोश्रा वुगिन हित्ता डेरनिः मनोवा छोनतनिः । श्रीइः श्रीते एना ३८
 श्रीतेइसुमतनाः श्रीइः वुगिन हित्ता राज्यरेन छोनकोतनको श्रीइः
 तसद् जंग गैतानश्रः छोनकोतनको । श्रीइः एना डेरकोइ वैरी गैतान- ३९
 तनिः, श्रीइः इरोः विपलि श्रीतेइसुमराः हुण्डुतनाः श्रीइः ईरको
 शिर्मारेन दासीकोर्तनको । श्रीइः एन तसद् हुण्डुश्रोतन श्रीइः सेंगेलरे ४०
 उरुवोःतन लेका श्रीतेइसुमराः हुण्डुरे छोइवा । मनोवा छोन श्रयश्रः ४१
 शिर्मारेन दासीकोए कुलकोश्रा श्रीइः इनकु इनियश्रः राज्यरे तेनोः
 सोवेन तोइईचिको श्रीइः एत्कनश्रः कभीतनकोको हुण्डुकोश्रा ।
 श्रीइः इनकु सेंगेल कुठीरेको हंडोव्कोश्रा, एन्तश्रःरे रनाः श्रीइः डटा ४२
 रिडिइ छोइवा । एत्ते धर्मीको श्रकोश्रः श्रपुश्रः राज्यरे शिर्मा लेकाको ४३
 लुलोःश्रा । लुतुर मेनाःनिःए श्रपुमजोमका ॥

[उकुचकन खुर्जीको खोइोः पुरश्रः मोनोंगन मोती खोइोः

[जलोमराः जीनोका कजिको ॥]

शिर्मा राज्य श्रीतेरे तोपाकन खुर्जीको लेकाः, एना मिइ छोइो ४४
 नमकोइतेए उकुषेदा श्रीइः एनाते सुकुयन्तेए सेनोःयना श्रीइः श्रयश्रः
 सोवेनश्रः श्रकरिंश्रकोइते एन श्रीतेए किरिंश्रकोदा । श्रीइःगे शिर्मा राज्य ४५
 मिपइ शेषारतन छोइो लेकाः, इनिः वुगिन वुगिन मोतीको नमइडा-
 तनए तिकेना । श्रीइः इनिः मिपइ पुरश्रः मोनोंगन मोती नमकोइतेए ४६
 सेनोःयना श्रीइः श्रयश्रः सोवेनश्रः श्रकरिंश्रकोइते एनाए किरिंश्रकोदा ॥
 श्रीइःगे शिर्मा राज्य जलोम लेकाः, एना डोरेयारे हुर्गयना श्रीइः ४७
 एनाते किलिमिलि हईको जलोमयना । एना पेरेःयश्रै छोइोको ४८
 मेनारेको तोईश्रीइंश्रकोदा श्रीइः हुव्यन्ते वुगिन वुगिनको हुंटीरेको
 सलाहुण्डुकोइकोश्रा मेन्दो एत्कन एत्कनकोको एण्डाःकोइकोश्रा ।
 श्रीतेइसुमरेश्रः हुण्डुरे नेलेकाःवा । शिर्मारेन दासीको श्रीइंश्रोःश्रा ४९
 श्रीइः धरमश्रनकोश्रः तलाएते एत्कनकोको फरकाकोश्रा । श्रीइः ५०

इनकु सॅनेल कुटीरेको हँडोवकोश्रा, एन्तशःरे रना; श्रीः डटा रिडिट्ट होवांवा ॥

- ५१ चिथः अये ने सोवेनशःये सुभावायना ? इनकु श्रिगेको नेतशःइश्रा ।
 ५२ श्रीः इनः इनकुए कजिश्रद्वकोश्रा, एना नगेन्ते धिर्मा राव्यराः खेला होवाकन मिमियद्व श्राएन हँतुनिः किचान लेकाःए, इनः अयशः खुर्डी श्रीदशःएते नटा श्रीः पुरना चीलए श्रीःश्रुदश ॥

[अयशः दिहुमरेनको प्रमुको चिचारांतना ।]

‘माकं १, १-१ ।

- ५३ श्रीः प्रमु ने जोनोका कजिको कजिचवाकोवृषी एन्तशःएतेए सेनोः-
 ५४ यना । श्रीः अयशः दिहुमरे तेवाःलेज्वी इनकुश्रः भंखडली श्रीदशःरे. एमरेनकोए इतुकोद्वकोश्रा श्रीः इनकु अकदन्दायन्ते इनिः श्रीकोतशः-
 एते ने सँका श्रीः अकदन्दा कमीकोराः पेड़ेःए नभशेदांको नेनशेदा ।
 ५५ चिथः, नी एन बडीशः धोन कातनिः ? चिथः इनियशः संगाः नुतुम मरियम कातनाः ? श्रीः याजूव श्रीः पोसेफ श्रीः शिमोन श्रीः,
 ५६ यजूवा इनियशः हगाशो कातनको ? श्रीः इनियशः मिर्सीको अमुलोः
 ५७ बंगकोश्रा चि ? इनः एन सोवेनशः श्रीकोतशःएतेए नमशकदा ? श्रीः इनकु इनः नगेनको, तोद्वयना सेन्दी यीश्रु इनकुए कजिश्रद्वकोश्राः अयरकाजिनिः अयशः दिहुमरे श्रीः अयशः श्रीदशःरे एकर हुडिंश्रए
 ५८ अठकारोश्रा, एठशःरेवो का । श्रीः इनकुश्रः का विचाराः नगेन्ते इनः एन्तशःरे पुरशः अकदन्दा कमीको कए कमीशेदा ॥

१४ पर्व ।

[योहन अपतिष्ठा सोमनिषः गोनोर ।]

माकं १, १४-१८ । लूक ८, ७-९ ।

- १ एन दिपरले हेरोव राजा यीश्रुश्रः बनारए अयुमशेदा । श्रीः नीको योहन अपतिष्ठा एमनिःतनिः, इनः गोपयकनकोएतेए लीबिरिद-
 अकना श्रीः एना नगेन्ते, ते पेड़ेःयन कमीको इनःते होवावतना
 २ नेन्ते अयशः दाधीकोए कजिश्रद्वकोश्रा । हेरोददो बोते फिलिपश्रः

कुङ्कु रोदिया नगेन्ते योहनय सवखिष्या श्रोङ्गाः तोलकीतेर जेललिष्या,
 चित्रचि योहन श्रम हनिःम दोशकाःइश्रः एना का लगतिछा मेन्तेर ४
 कंजिष्रके तेकेना । हनिः गोगोर घनालइ तेकेना मेन्दी घोड्डिकोर ५
 बोरोश्रदकोश्रा इनकुदो हनिः श्रपरकालिनिःतनिःको मेनकोदा । मेन्दी ६
 रोरोदश्रः उनुनुदुव् हुलंग् सेटेरलेन इमता रोरोदिया .होन्तेकुङ्कु इनकुश्रः
 तलारेए सुसुनकोनां श्रोङ्गाः रोरोद इनिःतेर सुकुयनां । श्रोङ्गाः इनिः ७
 किरियनतनलोः श्रम श्रधिगु सोचेनश्रः श्रइंग् श्रोमामेश्राए मेतश्रःइश्रा ।
 श्रोङ्गाः इनिः श्रयश्रः रंगा श्रचुकिः लेका, नेतश्रःरे पाङ्गीरे योहन वप- ८
 तिष्मा एमनिश्रः श्रोः श्रोमाइंग्मेए मेतश्रःइश्रा । एन्ते रात्ताइ हुडिंग् ९
 लीयना मेन्दी श्रयश्रः किरिया श्रोङ्गाः श्रएलोः दुइकोनको नगेन्ते श्रोमाइये
 मेन्तेर श्रचुकोदकोश्रा । श्रोङ्गाः घोङ्गाको कुलकोदकोते योहनश्रः श्रोः १०
 जेलरेए मश्रःइचिकोदा । श्रोङ्गाः इनियश्रः श्रोः पाङ्गीरेको श्रगुलेदा श्रोङ्गाः ११
 श्रपनुमको श्रोमाःइश्रा श्रोङ्गाः इनिः श्रयश्रः रंगातेतश्रःए इचिकोदा ।
 श्रोङ्गाः इनियश्रः चेलाको चिनुःलेन्ते इनियश्रः घोङ्गको इचिकोदा १२
 श्रोङ्गाःको श्रोपाकोदा श्रोङ्गाः सेनोःयन्ते यौश्रको उनुवाःइश्रा ॥

[यौश्र मेङ्गे वजार 'घोङ्गोको ऊडिंग् लेका श्रोमेषःतेर बीकोतना ॥]

मार्क ६, २१-४४ । लूक ८, १०-१७ । योहन ६, १-११ ।

श्रोङ्गाः यौश्र नेश्र श्रयुमकोदते एन्तश्रःएते लोकारे सिंयइ टयवृते १३
 एकरमेए सेनोःयना श्रोङ्गाः घोङ्गोको नेश्र श्रयुमकोदते चतुकोएते श्रोङ्गां-
 यन्ते श्रोते श्रोतेते इनिःको श्रोतोंग्किश्रा । श्रोङ्गाः इनिः श्रोङ्गांयन्ते १४
 पुरश्रः गादेल घोङ्गोकोए नेलकोदकोश्रा श्रोङ्गाः इनकु विष्काइकोते इन-
 कुश्रः चसुतनकोए सुमिकोदकोश्रा ॥

श्रोङ्गाः श्रयुमोःतेन इमता इनियश्रः चेलाको इनिःतश्रःते चिनुःलेन्ते, १५
 ने टयवृदो सिंयइश्रेष्रा श्रोङ्गाः सिंगी चसुरोःतनाकी मेतश्रःइश्रा, श्र
 घोङ्गोको कुलकोमे, इनकु चतुकोते सेनकोःते श्रकोश्रः नंग् लोमेषःको १
 किरिंग्का । मेन्दी यौश्रए कलिश्रदकोश्रा, इनकु चिनाःमेन्तेको सेनोःश्रा ? १६
 श्रपेमे इनकु लोमेषः श्रोमाकोपे । श्रलेतश्रःरे दो मोंडेश्र खंव श्रोङ्गाः १७
 वरिश्र 'इङ्किंग् एकर मेनाः इनकु मेनसश्रङ्गाःइश्रा । एना श्रइंग्तेश्रःते. १८

- १९ अगुह्ये हनिः ए मेतद्वकोशा । श्रीहोः हनिः गादेल होहोको मर तसद्वरे
हुह्ये मेन्ते ए अचुकोद्वकोशा श्रीहोः एन भोह्ये ए लडु श्रीहोः एन वरिअ
हर्दकिंग् सव्वकोद्वते धिर्माते ए संगिलरकव्वोदा श्रीहोः एना आश्रीषकोद्वते
श्रीहोः लडु केधाः केद्वते चेलाको ए श्रीमद्वकोशा श्रीहोः चेलाको एन
२० गादेल होहोकोको हर्दकिंग् अद्वकोशा । श्रीहोः एन सोधेनको जोमकोदा
श्रीहोः को धीयना श्रीहोः जोमधरेः यकनअः गेल धर फांचीको हलंग्कोदा ।
२१ श्रीहोः कुहोको श्रीहोः होनको वगिकोकोते भोह्ये हज्जार लेका जोमधेन
कोदाको तेकेना ॥

[यीशु दोरेयारे ए सेनेतना ।]

मार्क ६, ४४-४९ । योहन ६, १४-१९ ।

- २२ श्रीहोः इमतगे यीशु अयअः चेलाको लोकारे सेः तसद्वरे श्रीहोः
हान परोमते सेनोः अयअः, अइंग् होहोकोइंग् कुलकोशा मेन्ते ए अचु-
२३ ठोकाकोद्वकोशा । श्रीहोः गादेल होहोको कुलकोद्वकोचि हतिः अए
एकरगे द्विन्ती नगेन्ते वुहते ए रकव्वयना श्रीहोः अयुव्यज्जी हनिः एन्तअः रे
२४ एकरगे ए तेकेना । श्रीहोः एन दिपलिरे लोका दोरेया तलारे अयुगुं-
कोते छेलोवडाश्रीतन तेकेना चिअचि होयो अयअः एते हिल्लुः तन
२५ तेकेना । श्रीहोः निदाराः उपुन पाही इमतगे यीशु दोरेयारे सेनतनलोः
२६ इनकुतअः ते ए तेवाः लेना । श्रीहोः चेलाको हनिः दोरेयारे सेनतन नेल-
कीतेको बोरोकोदा श्रीहोः बोगातनिः को मेनकोदा श्रीहोः बोरोतेको
२७ ककलाकोदा । मेन्ते यीशु इमतगे लीकेटेः एते, अइंग् गेतनिंग् अलोये
२८ बोरोया ए मेतद्वकोशा । श्रीहोः पतरस हनिः ए कजिसअइः इअ, से
२९ प्रभु अमगेतनमेरेदो दअः रे अइंग् तअः ते हिल्लुः मे मेन्ते अचुइंग् मे । मर
हिल्लुः मे हनिः ए मेतअः इअ श्रीहोः पतरस लोकारे ए अइंग् नयन्ते यीशु-
३० तअः ते तेवाः नतिन्ते दअः दअः ते ए सेनोः पना । मेन्ते होयो नेलकोद्वते ए
३१ बोरोकोदा श्रीहोः हुवुयोः तनलोः से प्रभु हुः इंग् मे मेन्ते ए ककलाकोदा ।
श्रीहोः यीशु इमतगे तौत ए खिलिग्वकोद्वते हनिः ए सव्वकिअ श्रीहोः ए
३२ हुइंग् विश्वासतननिः चिकन नगेन्ते म अडाः उड्डुः कोदा ए, मेतअः इअ ।
३३ श्रीहोः हनकिंग् लोकारे किंग् सेः यज्जी होयो इपायना । श्रीहोः

लौकारेनको इनिःको जोहारकिष्वा श्रीङोः सरतिगे अम परमेस्वरः
होनतनमेको मेतःइथा ॥

श्रीङोः इनकु परोसपन्ते गिनेसरत विष्णुमेको सेटरलेना । श्रीङोः
एन्तःरेनको इनिः नेलवममकीते एनसः नेसः सोवेन टयद्रकोतेको
कजिकुलकेदा श्रीङोः होङोको सोवेन हसुतनको इनिःतःनेको
अगुकेद्रकोथा । श्रीङोः अमः लिजाःरा. मची एकरगे लुठिद्रवचिलेमे ३६.
न्तेको विन्तीकिष्वा श्रीङोः लुठिद्रकेद्र सोवेनको सुगियना ॥

१५ पर्व ।

[पुष्पाकोषः नेग नगंने परमेस्वरः अनचु क्छोकको ठोटाःए ।

मार्क ७, १-१२ ।

एन्ते यस्त्रलेमेते आर्दन इन्को श्रीङोः करीणोको यीशुतःते १
हिलुःलेन्ते इनिःको कजिःइथा । अमः चेलाको चिकन मेन्ते हडम २
होङोकोषः नेग कको मनतिंगतना ? इनकुदो लद्र जोम इमता
अकोषः ती कको अङ्गेनतना । श्रीङोः इनिः इनकुए कजिसःडाद्र- ३
कोथा, अपे अपेः नेगरेः होराते पःमेस्वरः अनचु चिकन मेन्तेये
अन्दुलेतना ? चिषचि परमेस्वर कजितना, एंगम अपुमनेकिंग् मनतिंग् ४
किंग्मे श्रीङोः एंगा अपुकिंग् हिलंग्किंग्निःए गोएयाःका । मेन्दो ५
अपेदोपे कजितना, नेताए अयः अपु चाए एंगा अमः इगिनः
नगेन्ते अङ्गेतेम नमेतेद्रः परमेस्वर नंग् अगोमअकनाए मेताडरेदो
इनिःके अयः अपु चाए एंगा मनतिंग् का लगतिंग् । नेलेकाते अपे ६
अपेः नेगते परमेस्वरः अनचुपे ठोटाःकडा । ए वेदा ह् होङोको, यथायाह ७
अपे नगेन्ते ठोका अयरकजिए कजिकेदा, “ने होङोको अकोषः ८
लचेतेको माहनिंग्तना मेन्दो इनकुअः मोन अङ्गेते सगंग्रेथा ।
इनकु समगेको मुहारिग्तना चिषचि इनकु नेअ धर्म कजितनाः मेन्ते ९
मनोवाकोषः अनचुको इत्कोतना” ॥

श्रीङोः इनिः गा. देल होङोको अएतःते राःश्रीकेद्रकोते, अपुमेपे श्रीङोः १०
अटकरवमेपे मेन्तेए कजिअद्रकोथा । मोचारे खोखोःते होङो कए ११

- १२ सोतरावा मेन्दो मोचाएते श्रीङ्गाश्रःसेने होडिए सोतरावा । एन्ते
इनियश्रः सेलाको इनिःतश्रःते छिजुःलेन्ते, ने कजि अयुमबोदते फरीश्रीको
१३ तांहुयनाको, नेश्रम इनुधनतना ? मेन्तेको कजिश्रःइश्रा । मेन्दा इनिःए
कजिसश्रडाइकोश्रा, अइंगुश्रः सिमारेन अयु कए रोत्राकइ दाम तुदएयडा-
१४ गोःश्रा । इनकु वगितकोपे, इनकुदो मेदु अदश्रकन आयरकोतनको.
मेदु अदश्रकनिः मेदु अदश्रकनिःए अयरइदौरेदो वरनकिंगु गहारेकिंगु
१५ उयुगोःश्रा । मर, ने लोनोका कजिराः मुंढी उदुवालेमे मेन्ते पतरसए
१६ कजिश्रःइश्रा । श्रीङ्गाः इनिःए कजिश्रदुकोश्रा, चिश्रः अपेश्री नाः जकेदुपे
१७ डोखोमेश्रा ? चिनाः कपे इतुवाना, मोचा होराते बालोश्रः लार्दते
१८ सेनोःश्रा श्रीङ्गाः पिडीश्रःते श्रीङ्गाश्रःश्रा ? मेन्दो मोचाएते श्रीङ्गा-
श्रःदी मनेते श्रीङ्गाश्रःश्रा श्रीङ्गाः एनाते होडिए सोतरावा ।
१९ चिश्रचि मोनएते एवकन उहुःको, होडिए गोए, अपंगिर, अपरकिइ
२० कुम्बुहु, होसोडो गोवा, परमेखरश्रः छिला श्रीङ्गाश्रःतना । नेश्रतेने
होडिए सोतरावा मेन्दो श्रगर अइंगुश्रकन तीते जोमलेते होडिए कए
सोतरावा ॥

[यीश्र मियदु संसार कुडौश्रः होनए बुगीतना ।]

मार्क ७, २५-२७ ।

- २१ श्रीङ्गाः यीश्र एन्तश्रःएते श्रीङ्गाश्रःमेन्ते सोर श्रीङ्गाः सीदोनराः परगनातेए
२२ सेनोःयना । श्रीङ्गाः नेलेपे कनानरेन मियदु कुडौ एन दिखुमकोएते
श्रीङ्गाश्रःमेन्ते, छे प्रभु दाकदश्रः होन विलकाइंगुमे, होनिंगु कुडौ बोगाते
२३ पुरश्रःगेए हुकुश्रकना मेन्तेए हकोकिश्रा । मेन्दो इनिः मियदु कजिश्री
कए कजिसश्रडाइकोश्रा श्रीङ्गाः इनियश्रः सेलाको, इनिः कुलतेमे, नौदो
२४ अश्रुश्रः तयोम तयोमतेए राःतना मेन्तेको विन्तीकिश्रा । मेन्दो इनिःए
कजिसश्रडाइकोश्रा, अइंगु इध्वाएल श्रीङ्गाश्रःरेन अदश्रकन मिखडीकोत-
२५ श्राते षक्करंगु कुलश्रकना । मेन्दो एन कुडौ नहेंःनयज्जो इनियश्रः अयर-
२६ रेए इकुहुमेनयना श्रीङ्गाः छे प्रभु देगाइंगुमेए सेतश्रःइश्रा । होनकोश्रः
जोमेश्रः रेःकेश्राते सेताको श्रीमाकोश्रः का हुगिना इनिःए सेनसश्रडाः-
२७ इश्रा । छेगे छे प्रभु इनिःए कजिश्री मेन्दो सेताकोश्री अकोश्रः
२८ गोमकोकोश्रः मेचएते उयुःश्रकन मुख्ढाको जोमजदा । एन्ते यीश्र ए कुडौ,

अधेनशः विश्वास भरंगशेरा, अधेनशः भोने लेका होवावकार भेतशः-
दश्या श्रीः इनिगशः होन्तेकुही एन दिपलिरमेरे बुगियना ॥

[यीशु उपन हजार होडोको कुडिग लेका जोमेचाःतेर भीकीतना ।]

मार्क ८, १-१० ।

श्रीः यीशु एन्तशःएते श्रीःग्यन्ते गालील होरेयातशःरेय सेटेरलेना २९
श्रीः पुसते रकब्यन्ते एन्तशःरेय हुघ्यना । श्रीः पुशः गादेल होडोको ३०
इनिःतशःते चिःलेन्ते अकोलोः लंगडा, मेदुअदशकन, गदी, हुयडा
श्रीः किंलिमिलि हुकुअकनकोको अगुलेदुकोश्री श्रीः इनकु यीशुशः
कटा सपाःरेको मखडीकेदुकोश्री श्रीः इनिः इनकुए बुगिकेदुकोश्री ।
श्रीः गादेल होडोको गदीको जगरतन, टुयडाको बुगिशकन, लंगडाको ३१
सेसेनतन श्रीः मेदुअदशकनको नेलेतन नेलकेदुकोतेको अकदन्दायना
श्रीः इन्दाएलशः पामेशुरकेको मइनकिश्री ॥

श्रीः यीशु अशशः सेलाको अएतशःतेर राःश्रीकेदुकोश्री श्रीः ३२
इनकुए कलिअदुकोश्री, ने गादेल होडोकोइंगु विलकाकोतना, इनकुदो
अपि मारते अइंगुलोको तैनतना श्रीः इनकुतशःरे जोमेशः बनोःश्री,
इनकु ममा लाइइंगु कुलकोरेदो हदु होरारेको लगाःवा । श्रीः ३२
इनिअशः चेलाको इनिःको कलिअःइश्री, कोतशःएते ने विररे निमिनगु
गादेल होडोको बीको नगेन्ते जोमेशःले नमेश्री ? अएतशःरे चिमिनगु ३३
लदु सेनाः सेन्ते यीशुए कुलिकेदुकोश्री . एश्री श्रीः हुडिगु लेका
हुपुइंगु इइको, इनकु मेनइअडाःइश्री । श्रीः इनिः गादेल होडोको ३४
श्रीतेरे हुवर्प सेन्तेए अचुकेदुकोश्री । श्रीः इनिः एन इश्री लदु श्रीः ३६
इइको श्रीकेदुकोते परमेशुअए जोहारकिश्री श्रीः एना केचाःकेदुते
अशशः चेलाकोए एमदुकोश्री श्रीः चेलाको होडोकोको इटिंगुतदु-
कोश्री । श्रीः एन सीवेनको जोमकेडा श्रीःको वीयना श्रीः ३७
जोमअरेःयकन 'केचः'को एश्री काज्जीको हलंगुकेडा । श्रीः कुहीको ३८
श्रीः होनको अगिकेकोते उपन हजार कोडाको जोमकेना । श्रीः ३९
इनिः गादेल 'होडोको कुलिकेदुकोची लौकारेण वेःयना श्रीः मगदला
दिहुमतेए सेटेरलेना ॥

१६ पर्व ।

[प्रमु खयश्च चेलाको फरीशी शोडो सदूकीकोशः-
रानु नगेन्ने चेतौकोतना ।]

मार्क ८, १९-२१ ।

- १ शोडोः फरीशी शोडोः सदूकी होडोको छिःलेन्ते इनिःको ब्रिहोकिश्रा
- २ शोडोः सिर्माः मिथद् चिन्हा उहुवालेमेको नेतश्चःइथा-। मेन्दो इनिःए कलिश्चद्वाडकोशा, अपे अयुवपञ्चौ सिर्मा अरश्चःनेशा एनामेन्ते पची-
- ३ शोशापे मेनेतना । शोडोः सेतश्चःरे सिर्मा अरश्चःनेशा शोडोः एतंग् एतंग्ए रिम्बिलश्चकदा एनामेन्ते होयो हुडुगर छिःश्रापे मेनेतना । अरेदो सिर्माः चिन्हा नेलश्चमपे इनुवना मेन्दो दिपलिरेश्चःचिन्हा
- ४ कपे नेलश्चम दडिश्च । एतकन शोडोः अर्पंगिर होडोको चिन्हाको नमतना मेन्दो' योना अयश्चकलिनियश्चः चिन्हा वगिक्ते ईनकुश्चः नंग् एठश्चः चिन्हा का शोमोःशा । शोडोः इनकु वगिकेडकोते इनिःए सेनोःयना ॥
- ५ शोडोः चेलाको हान परोमते सेटेरयन्ते लड् ईदिको रिङ्गकोदा ।
- ६ शोडोः यीश्च इनकुए कलिश्चद्कोशा, नेलेपे फरीशीकोशः शोडोः
- ७ सदूकीकोशः रानुएते चिर्गलश्चकनपे । शोडोः इनकु अको अकोरेको
- ८ विचारकोदा शोडोः लड् कवु अगुश्चकदाको सेपेनयना । शोडोः यीश्च नेश्च अठकारकोडते, ए हुडिङ्ग बिश्चासतनको त्रिकन नगेन्ते अडु लड् कवु
- ९ अगुश्चकदा मेन्तेपे विचारतत्राए नेतद्कोशा । चिश्चः, नाः लकोड् कपे वुभोःतना ? शोडोः एन मोदि हलार्कोशः मोदिश्च लड् शोडोः चिर्मिनंग्
- १० काञ्चीपे हलंग्कोदा एना कपे पष्टमेतना ? शोडोः एन लपुन दलार्कोशः
- ११ एश्च लड् शोडोः चिमिन काञ्ची अपे हलंग्इदिकोदा ? लड् नगेन्तेदो कडंग् कलिश्चद्पेशा, चिनाः, नेश्च कपे वुभोःतना ? मेन्दो फरीशी शोडोः
- १२ सदूकी होडोकोशः रानुएते चिर्गलश्चकनपे मेन्तंग् कलिश्चद्पेशा । एन्ते इनकु इनिः लड्दराः रानुएतेदो का मेन्दो फरीशी शोडोः सदूकी होडोकोशः उपदेशेते चिर्गलश्चकन तेनपे एनागेए कलिश्चद्दुश्च मेन्तेको सुभोयना ॥

[पतरस्यः विद्यासं ॥]

मार्क ८, १०-१६ । लूक ९, १८-२० । योहन ६, १६-१९ ।

श्रीः यीशु कैसरिया फिलिपीराः परगनाते सेटलेझी होडाको १३
 मनोवा होनको श्रीकोएको भेताइतना भेन्ते अयश्रः चेलाकोए कुलिकेडु-
 कोश्रा । तरादो योहन वपतिस्मा श्रीमनिः, तरादो एलियाइ, तरादो १४
 यिर्मयाइ चाए अयरकाजिकोएते भियइको भेतामतनाको भेतश्रःइश्रा ।
 भेन्तो अयेदो श्रीकोएये भेताइंगतना भेन्तेए कुलिकेडुकोश्रा । श्रीः १५
 शिमोन पतरसए कजिरश्रइःइश्रा, अमदो लीइतन परमेश्वरश्रः होन
 खीपुतनमे । श्रीः यीशु इनिः कजिरश्रइःइश्रा, ए पुनसश्रः होन १७
 शिमोन, अम सुकुतनमेश्रम, जिलु श्रीः मयोमदो का भेन्तो अइंगश्रः
 सिमारेन अयु नेश्रए उवुवइमेश्रा । श्रीः अइंगोइंगः कजिश्रमतना, १८
 अम पतरसतनमे श्रीः ने सेरंगरेमे अइंगश्रः कलीधियाइंग वैश्रा
 श्रीः पतालराः अंकादुधरको नेश्रारे का इइश्रा । अइंगे सिमारेहाधराः १९
 कुंजिइंग एमामेश्रा, अम श्रीतेरेम तोलेश्रः सिमारेश्री तोलअकन तेना
 श्रीः अम श्रीतेरेम रडाःएश्रः सिमारेश्री रडाकन तेना । एन्ते नो २०
 खीपुतनिः एना जेताए अलोये उवुवाकोश्रा भेन्ते इनिः अयश्रः चेलाकोए
 कजीगरउइकोश्रा ॥

[यीशु अयश्रः मोनोरराः अयरकजिर कजितना होडोः

चेला होयाथ कजिर उदुवितना ॥]

मार्क ८, २४; ९, १ । लूक ९, २९-३० ।

श्रीः एन डिपलियते यीशु अयश्रः चेलाको, अइंगके यइशलेमसे २१
 सेनोः श्रीः प्राचीनको श्रीः मपरंग याज्रक श्रीः श्राईन ईसुकोते
 पुरश्रः हुकु उइतिंग श्रीः गोजोः श्रीः अपि मारे ली विरिदोः
 लगतिंग भेन्तेए उवुवइःकेडुकोश्रा । श्रीः पतरस इनिः इइकीते, २२
 वे प्रभुः परमेश्वरए इयामेका, नेश्र चिउलाश्री अमरे अलोका होवाव
 भेन्तेए चेतोइटेःकिश्रा । भेन्तो यीशु चेतारुअइकीते पतरसए कजि- २३
 श्रःइश्रा, ए शेतान अइंगतश्रःएते फरकनमे, अम अइंगम तोइइचिंगतना,
 अमदो परमेश्वरश्रः का भेन्तो होडाकोश्रः कजिम उहुःतना ॥

एन्ते यीशु अयश्रः चेलाकोए कजिश्रइकोश्रा, जेता होडा श्रीतोगींग २४

- सनंगरेदो इनिः अयश्रः मोनए वगितका श्रीङ्गाः अयश्रः क्रूश गोःकोतेए
 २५ श्रीतोर्गिगंका ।-अयश्रः जौ वज्जो सनंग्निःदो एनाए अवेथा श्रीङ्गाः
 २६ अयश्रः लौ अइंग् नंग् श्रीमनिः एनाए नमेश्रा । होङ्गा गोठा श्रीते-
 दिवुमए नमेरेदो मेन्दो अयश्रः जौउए अवेरेदो इनियश्रः चिकन जौ
 होजावा ? श्रीङ्गाः अयश्रः लौउराः वदलारे होङ्गा चिनाःए श्रीमेश्रा ?
 २७ मनोवा होनदो अयश्रः धिभारेन दासीकोलोः अयश्रः अयुश्रः मनरंग्रे
 छिनुः इमतागे मिमिद्व होङ्गाके अयश्रःगे कमीको लेकाए श्रीमाइया ।
 २८ सरतिगंग् कलिअपेतना नेरे तिगुअकनकोएते तरामरा होङ्गाको मनोवा
 होन अयश्रः राअरे छिनुःतन शौरिको नेली जकोद्व कको गाजोःश्रा ॥

१७ पर्व ।

[यौश्र वृशरे अयश्रः चेलाकोषः सनमंग्रे, जुलतमलेकाए उदुवेनतना ।]

मार्क ८, १-८ । लूक ८, १८-२९ ।

- १ श्रीङ्गाः हुरी सा तयोमते यौश्र पतरस श्रीङ्गाः याकूब' श्रीङ्गाः उचिहते
 २ योचन सलंगी सुंते जेताए वंग्कोतश्रःरे अएलोःए इदिक्केद्वकोश्रा श्रीङ्गाः
 इनिः इनकुश्रः सनमंग्रेए वदलायना श्रीङ्गाः इनियश्रः मेद्वमुंअइ' सिंगी
 लेका भलकावयना श्रीङ्गाः इनियश्रः लिजाः मच्छल लेका पुच्छीयना ।
 ३ श्रीङ्गाः नेलेपे, मूस्रा श्रीङ्गाः एलियाअ इनकुतश्रःरेकिंग् उदुवेनयना श्रीङ्गाः
 ४ इनिःलोः जगरतनकिंग् तेकेना । श्रीङ्गाः पतरस यौश्रए कलिअःइश्रा,
 छे प्रभु अयुश्रः नेरे तेनोः हुंगिना, अम सुकुश्रोरेदो नेतश्रःरे अपिअ
 कुम्वाइंग् वेएश्रा, अम नमेन्ते मिथंद्व श्रीङ्गाः मूषा नगेन्ते मिथद्व श्रीङ्गाः
 ५ एलियाअ नगेन्ते मिथद्व । श्रीङ्गाः इनिः कलिअतन तेकेन इमतागे मिथद्व
 भलकोश्रकन रिम्बिल इनकुए उम्बुलकोद्वकोश्रा श्रीङ्गाः तेर, जौ
 अइंग्श्रः दुलइ होनतनिः, इनि पुराःइंग् सुकुश्रइतना इनिः अयुकीपे-
 ६ मेन्ते मिथद्व साही एन रिम्बिलेसे कलिअतनए तेकेना । श्रीङ्गाः चेलाको
 ७ नेथ अयुमकोद्वतेको सोम्बोद्वयना श्रीङ्गाः इसु पुरश्रःको बोरोकोदा । श्रीङ्गाः
 यौश्र नईःयज्जोए लुडिद्वकोद्वकोश्रा श्रीङ्गाः मर बिरिद्वपे-अलोपे बोरोयाए
 ८ नेतद्वकोश्रा । श्रीङ्गाः इनकु अरिद्वरकद्वकोद्वसे यौश्र वगिकोते जेताए

कको नेलनभकोदकोश्रा । श्रीः इनकु वुरुएते अइगुनतनलोः यीशु ९
इनकुए हुकुमदकोश्रा श्रीः मनोवा होन गोएयकनकोएते श्रीरि
ली विरिदोः लकोदू अये नेलअकदशः जेताए अलोये उदुवाकोश्राए
मेतदुकोश्रा ॥

श्रीः इनियशः चेला को इनिःको कुलिकिश्रा, आइंन ईंतुको चिकन १०
मेन्ते एलियाहके सिदारे हिलुः लगतिंगाका मेनेतना ? एलियाह ११
सरतिगेए हिलुःश्रा श्रीः सोवेनशःए लेअइश्रा इनिःए मेनअइहाइ-
कोश्रा । मेन्दाइंग् कलिअपेतना, एलियाहए हिलुःलेना श्रीः इनकु १२
कको नेलउरुमाकश्रा श्रीः अकोशः मांन लेका इनिःको रिक्काकिश्रा .
नेलेकाते मनोवा होनको हुकुहश्रा । एन्ते चेलाको, इनिः योहन १३
अपतिस्मा श्रीमनिशःए कजितना मेन्तेको सुभोयना ॥

[प्रभु मियद् बोंगा एखेरषकर् चोनए बुमीतना ॥]

साकं ८, १४-१८ । लूक ८, २७-४१ ।

श्रीः इनकु गाईल हाइकोतशःते अइइलेर्जा मियद् होइ इनिः- १४
तशःतेए हिलुःलेना श्रीः इकुहुमेनयन्तेए कलिअःइश्रा । हे प्रभु होनिंग्- १५
कोहा अिल्काइमे, इनिःदो इनब् गोनोंए हसुते एराःगेए हुकुअकना.
श्रीः इसुषा संनेलरे श्रीः इसुषा दशःरेए उगुगोःतना । अइंग् १६
अमशः चेलाकोतशःतेंग् अदिकिश्रा मेन्तो इनकु कको सुगिइइशःइश्रा ।
यीशुदोए कलिअइकेदा, ए का-विश्राअतन श्रीः फेटेः मोनतेन १७
होइको, चिमिन दिन अपेलोःइंग् तेना ; चिमिन लकेइंग् सइतिंग्-
पेश्रा ? इनिः अइंग्तशःते अगुइपे । श्रीः यीशु इनिःए सरंग्मोच्चा- १८
किश्रा श्रीः बोंगा इनिःएतेए श्रीःइंग्थना श्रीः एन कोहाहोन एन
दिपिएतेए सुगियना । एन्ते चेलाको यीशुनशःते हिलुःलेन्ते अले चिकन १९
मेन्ते इनिः कले श्रीःइंग्दइशःइश्रा मेन्ते एकरको कुलिकिश्रा ।
अपेशः हुइंग् विश्राअ नगेन्ते इनिःए मेनअइहाइकोश्रा, सरतिंग् २०
कलिअपेतना अपेशः मियद् मनो लंग् लेका विश्राअ मनाःरेदो श्रीः
एन वुरु, नेतशःएते हानतशःते सेनाःमेये मेनेरेदो एना सेनोःश्रा श्रीः
अपे का दइश्र लेका जेतनशः का तेना । [नेलेकनको विन्ती श्रीः २१
कठब्लेते एकरको श्रीःइंग्श्रा श्रीः एतशः लेकातेदो का] ॥

- २२ श्रीः इनकु मालीलरे सशङ्कतनलोः यीशु इनकुए कलिश्रद्धकोश्रा,
 २३ मनोवा ह्योन ह्योश्राकोश्रः तीरेए सोपावा । इनकु इनिःको गोभीश्रा श्रीः
 इनिः अपि मारे जीए त्रिरिवा । श्रीः इनकु पुराःगैको हुङ्गिगुकीयना ॥
 [यीशु सप्लला पैसाए शोमेतना ॥]
- २४ श्रीः कफर्नाहुमतेको सेटेरलेञ्जी मण्डली पैसा हारामको पतरस-
 तश्रःते हिलुःलेन्ते चिअः अपेशः गुस मण्डली पैसा कए शोमेतना ?
- २५ मेन्तेको कुलिकिआ । शोमेतनाए इनिःए मेनसश्रङ्गादकोश्रा । इनिः
 श्रोह्वाते बोलोयञ्जी यीशु इनिःए कुलिश्रयरकिआ, ए शिमोन चिकनाःम
 चिचारेतना । ने शोतेरेन राजाको श्रीको ह्योश्राकोएते माल श्रीः चिहरी
- २६ हिलुआको शौजदकोश्रा ? श्रकोश्रः ह्योनको चार एतश्रः ह्योश्राको ? एतश्रः
 ह्योश्राको इनिःए मेनसश्रङ्गाःइया । यीशु इनिःए कलिश्रःइया एन्तेदो
- २७ ह्योनको पोचोश्रकना । मेन्तो इनकु अलोकलंग् तोट्टरिकाको मेन्ते श्रम
 दोरेयाते सेनोःमे श्रीः वंडुभी हुरंग्मे श्रीः सिवा वंडुभिओः हर्ष
 सर्बोमे श्रीः इनियश्रः मोचा वावकीते मियद् टकाम ननेश्रा, एना
 इदीमे श्रीः अइंग्श्रः श्रीः श्रमश्रः ननेन्ते श्रीमाकोमे ॥

१८ पर्व ।

[सिर्मा राखरेन सरंग्भिः शोकोरतभिः मेन्ते यीशुए उदुवेतना ॥]

मार्क ८, ११-१७ । लुक ८, ४६-४८ ।

- १ एन दिपलरे चेलाको यीशुतश्रःते हिलुलेन्ते इनिःको कुलिकिआ,
 २ सिर्मा राखरे श्रीकोए सरंग् ? श्रीः इनिः मियद् हुङ्गिगु ह्योन
 अएतश्रःते राःशौकीते श्रीः इनकुश्रः तलारे तिङ्गुकीतेए कलिश्रद्-
 ३ कोश्रा । सरतिगेगु कलिश्रपेतना, अपे सश्रङ्कोःते ह्योनको लेफा कए
 ४ ह्योवावरेदो सिर्मा राखरे कए बोलोश्रा । ने ह्योन लेका अए हुङ्गिगुनिः
 ५ सिर्मा राखरेए सरंग् । श्रीः नेलेकन हुङ्गिगु ह्योन अइंग्श्रः
 ६ लुहुमते दोईनिः अइंग्ए दोइंग् । मेन्तो जेताए अइंग्गरे चिआसतन ने
 हुङ्गिगुकोएते मियद्इनिःए तोट्टरिकाइरेदो इनियश्रः ह्योश्राःरे जन्ताः
 विरी हकायन्ते इनिः दोरेयाराः इकिररे हुहुमाओ इनियश्रः ननेन्ते
 बुगिओःतेश्रः ॥

तादृङ्चिन्तेऽः नगेन्ते संसारेशः हायना हायना . तोतोद्वृतेऽःदो ७
 द्विष्टुः लमतिगु मेन्दो तोदृङ्चि चोङ्गोऽः हायना हायना । अमशः तो ८
 चाए अमशः कटाए तोदृङ्चिर्मरेदो एना तोपंगुएच्छाःएमे . वरिश ती
 चाए वरिश कटा मेनाःते चिबलाशो का एङ्गोः संगेलेरु ह्रुहुमाशोएते
 दुच्छा चाए लंगहा यन्ते जोदोःरे बोली अम नगेन्ते वुगौशोशा ।
 शोङ्गोः अमशः मेदए तादृङ्चिर्मरेदो एना शोङ्गोएच्छाःएमे . वरिश ९
 मेदु मेनाःते नःक संगेलेरु ह्रुहुमाशोएते सोङ्गेयन्ते जोदोःरे बोली अम
 नगेन्ते वुगौशोशा । चिर्गलअकनपे, ने ह्रुपुङ्गोकोएते मियदुनिः अलोपे १०
 हिलाइशा, अङ्गुदोङ्गु कलिअपेतना, इनकुअः सिर्मारिन दाभीको
 कनाव सिर्मारिन अणुङ्गुअः मङ्गुअङ्गुको नेलअकतेशा ॥

[मनोवा होनदा अदअकनको बज्जोको नगेन्तेए द्विष्टुःअकना] । ११
 चिकनशःपे विचारतना ? जेता होङ्गोअः मिदु सै मियदोको मेनाःकोरेदो १२
 शोङ्गोः इनकुएते मियदए अदोःरेदो चिअः एन इपुन द्विषी नेल
 अरेअको कए अगिकोशा शोङ्गोः वुसकोते रकङ्कोःते एन अदअकनिः
 कए नमबडाइशा ? शोङ्गोः इनिःए नर्मारेदो, सरतिगोङ्गु कलिअपेतना, १३
 इनिः एन वपुन द्विषी नेल अरेअ का अदअकनकोएते पुरअः एन
 मियदुनिअः नगेन्तेए रक्कावा । नेलेकागे ने ह्रुपुङ्गोकोएते मियदुगेए १४
 नाशोःका नेअ अपेशः सिर्मारिन अणु कए सनंगुतना ॥

[पाप केसा शोम सोदोः का विष्कान दाषीषः कलि]]

शोङ्गोः ह्रगम अमशःए गुनाएरेदो अम सेनकोःते एक्करे वुभोईमे . १५
 इनिःए मनतिगुरेदो ह्रगमेम नमरुअङ्गुकाःइशा । इनिः कए मनतिगु- १६
 मेरेदो वरिश अापिअ गोवाकोअः सोचाते मिमियदु कलि पोक्ताशोका
 मेन्ते मिदु वर होङ्गोको इदिकोम । शोङ्गोः इनिः इनकुअः कलिओ कए १७
 मनतिगुरेदो मगहली उहुवाइमे शोङ्गोः इनिः मगहलीराः कलिओ कए
 मनतिगुरेदो इनिः संसार होङ्गो शोङ्गोः माल हारोमनिः अटकरौम ।
 सरतिगोङ्गु कलिअपेतना, अपे शोतेरेपे तोलेअः सिर्मारेशो तोलअकन १८
 तेना शोङ्गोः अपे शोतेरेपे रडाएअः सिर्मारेशो रडाकन तेना । सरतिगे १९
 शोङ्गोःअङ्गु कलिअपेतना, अपेकोएते वर होङ्गोकिङ्गु ने शोतेरे जेतनअः

- मिद्रमोनयन्तेकिंश्च असीरेदो, एना सिमारेन अपुङ्गस्यःएते इनकिंश्चः
 २० होवावा । अर अपि हांहाकोदो अङ्गश्चः नुतुमतेको बुधिहनतश्चःरे
 अङ्गम् इनकुश्चः तलारिंश्च ॥
- २१ एते पतरस हिल्लुःलेन्ते, से प्रभु हगाङ्गम् विमिनसा अङ्गश्चःए
 २२ गुनाए जकोङ्गम् होमाइया, चिश्चः ए-सा ? मेन्तेए कुलिकिश्च । यीशु
 इनिःए कलिश्चःइया, ए-सा मेन्ते कङ्गम् कलिश्चमतना मेन्तो अपि
 २३ हिमो मेलेच गुणा ए-साङ्गम् मेतमतना । एना नयेन्ते सिमार् राव्य जेता
 २४ राजा लेकाः, इनिः अयश्चः दासीकोपते हिसात्र शैए मोनेकेदा । शोहाः
 इनिः हिषाव शै एटेःतनलोः मियद् होहा इनिःतश्चःतेको शैलिश्च
 २५ इनिः मेल हजार तोडा इनियश्चः सवृतनए तिकेना । मेन्तो हलश्चइ
 नयेन्ते इनियश्चः जेतनश्चः का तिकेनरे, इनियश्चः गोमके इनिः शोहाः
 इनियश्चः कुडो शोहाः इनियश्चः होनको शोहाः इनियश्चः सोवेन
 २६ खूर्जीको अकरिंश्चै शोहाः रिङ्गीं पेरेःएये मेन्तेए अचुवोदकोश्च । एते एन
 दासी शोम्वाःयन्ते, ए गोमके खोलाःइंग्मे, सोवेनश्चःइंग् हलश्चइमेश्च
 २७ मेन्तेए जोहारकिश्च । एन दासीश्चः गोमकेदो विष्काकीते इनिःए
 २८ अहाःकिश्च शोहाः इनियश्चः रिङ्गींशैए अगिकेश । मेन्तो एन दासी
 शोहांग्यन्ते अयश्चः मियद् गति दासीए नमकिश्च इनिः इनियश्चः
 मिद्र से चिकि सवृतनए तिकेना शोहाः इनिः सवृकीते होटोःरेए
 लिम्बुदकिश्च शोहाः अङ्गश्चः अम सवृतनाः पेरेःअङ्गमेए मेतश्चःइया ।
 २९ एते इनियश्चः गति दासी शोम्वाःयन्ते शोहाः द्विन्तीकीते खोलाःइंग्मे,
 ३० सोवेनश्चःइंग् हलश्चइमेश्च मेतश्चःइया । इनिःदो कर मनतिंग्यना
 मेन्तो इनिः रिङ्गीं शैरी हलश्चइ जकेद् जेली नयेन्तेए सोपीकिश्च ।
 ३१ इनियश्चः गति दासीको नश्च नेलकेदते पुरश्चःको हुडिंग्लीयना शोहाः
 ३२ सेनोःयन्ते सोवेन होवायनाः अकोश्चः गोमकेको उतुवाःइया । एते
 इनियश्चः गोमके इनिः राःशैकीतेए कलिश्चःइया, ए एतकन दासी,
 ३३ अङ्गम् द्विन्तीकोइंग्रे एन गोटा रिङ्गीं अगितइमेश्च । चिश्चः अङ्ग
 विष्काकोदमे लेका अमकेशो अमश्चः गति दासी विष्काई का लगतिंग्
 ३४ तिकेना ? शोहाः इनियश्चः, गोमकेए कीचयना शोहाः गोटा रिङ्गीं शैरी
 ३५ हलश्चइ जकेद् सलार्ड एमकोश्चः तीरेए जिमातश्चःइया । अपेकोएते

मिमिद्दु होइा अपेशः इगाकोशः गुना अपेशः मोनते कपे हेमाएरेदो
अइंग्शः सिमारेन अपुओी एनलेकागेए रिकापेशा ॥

१६ पर्व ।

[कुहौ वागिराः कजि १]

मार्क १०, १-१९ ।

श्रीदेः नेश कजिचवाकोइरौ यौशु मालीलेतेए श्रीदेःगपना श्रीदेः १
यईन हान परोम यडूदा दिमुमतेए सेटेरलेना । श्रीदेः पुराः गाईल २
होइाको इनिःको श्रीतोःगकिथा श्रीदेः इनिः एतशःरे इनकुए सुगि-
कोइकोश्रा । श्रीदेः फरीश्री होइाको इनिःतशःसेको हिजुःलेना श्रीदेः ३
इनिः विहोकोते, चिशः कोइा अयशः कुहौ श्रितन कजि नगेन्तेए वरोशङ्-
श्राइश्रा चि का ? मेन्तेको कुलिकिथा । श्रीदेः इनिःए कजिरुश्राइ- ४
कोश्रा, चिशः नेश कपे पकौश्रकदा, ववैनिः मुनुरे एन वरनकिंग्, कोइा ५
कुहौए वैकोइकिंग्, श्रीदेःए मेनकोदा एना नगेन्ते होइा अयशः एंगा
अपुकिंग्ए वगेकिंग् श्रीदेः अयशः कुहौकोः मिदुश्रकनए तेना श्रीदेः
इनकिंग् मिपट्ट होइमोकिंग् होवावा । नेलेकाते इनकिंग् वरिश्रदो ६
का मेन्दो मिपट्ट होइमोतनकिंग् . एना नतिन्ते परमेश्वर लोडौश्रकदाः
होइा अलोकाए विन्गाए । इनकु इनिःको कजिशःइश्रा, तोबेदो ७
भूषा चिकन नगेन्ते वागिराः श्रीनोल श्रीमाकोते वगिकोपे मेन्तेए
अचुतइकोश्रा । भूषादो अपेशः केडेः मोनको नगेन्ते अपेशः कुहौकोए ८
वगिचचिकोइपेशा, मुनुरे एनलेका का तेकोना इनिःए मेनरुश्राइकोश्रा ।
श्रीदेः अइंग् कजिश्रपेतना, अपंगिर कमी वगिकंते एटशः कजि नगेन्ते ९
अयशः कुहौ वागिनिः श्रीदेः एटशः कुहौ श्राइन्दीनिः अपंगिर कमीए
कामीश्रा श्रीदेः वगिश्रकइ कुहौ श्राइन्दीनिःश्री अपंगिर कमीए
कामीश्रा । चेलाको इनिःको कजिशःइश्रा, कुहौकोः होइाश्रः कजि १०
एनलेकागेरेदो श्राइन्दी का सुगिना । मेन्दो इनिः इनकुए कजिश्रइकोश्रा, ११
सोबेन होइाको न कजि कको मनतिंग्इइश्रा, एना नमश्रकइको
एकरगे । चकुराको मेनाःकोश्रा इनकु एंगाकोश्रः लाइएते नेलेकागेको १२
जन्मयना, श्रीदेः होइाकाते चकुराकनको मेनाःकोश्रा, श्रीदेः चकुराको

मेनाःकोश्रा, इनकु सिर्मा राधराः नगेन्तेको चकुगानयना . एना
मनतिंग्दङ्गिनिःए मनतिंग्का ॥

[यीशु बलेः होनकोए आशीषकोतना ॥]

मार्क १०, १२-१६ । लूक १८, १५-१७ ।

- १३ एन्ते इनकुरे ती दोतनलोः धिन्तीकए मेन्ते इनकु बलेः होनको
इनिःतश्रःतेको बोक्कट्टकोश्रा श्रीडाः चेलाको इनकुको मरंग्मोवाक्कट्ट-
१४ कोश्रा । मन्दो यीशुए कजिक्कोडा, बलेः होनको श्रङ्गुतश्रःते चिजुःरिका-
कोपे श्रीडाः इनकु श्रलोपे मनाकोश्रा चिश्चि सिर्मा राज्य नेलेकनकोश्रः-
१५ नेश्रा । श्रीडाः इनकुरे ती दोकोट्टे इनिः एन्तश्रःएतेए सेनोःयना ॥

[यीशु मियट्टु किचंडु सेपेड्डुहोःए जगरतना ॥]

मार्क १०, १७-२१ । लूक १८, १८-२० ।

- १६ श्रीडाः नेलोपे मियट्टु श्रीडा इनिःतश्रःतेए चिजुःलेना श्रीडाः से वुगिन
गुष, जनाव जनावराः जोदोः नम नगेन्ते श्रङ्गु चिकन वुगिनश्रःइंग्
१७ रिकाया मेन्तेए कुलिकिश्रा । श्रीडाः इनिःए कजिश्रःइश्रा, श्रम
वुगिनश्रःरेश्रः चिनाः मेन्तेम कुलिंग्गुतना ? मियट्टुगेए वुगिना, मेन्दा
१८ जोदोःरे बोलोम मोनेरेदो अनचुका मनतिंग्मे । श्रीका अनचुका ? मेन्ते
इनिःए कुलिकिश्रा . यीशुए कजिश्रःइश्रा, श्रलोम गोगोएश्रा, श्रलोम
१९ अपंगिरा, श्रलोम कुम्बुट्टुश्रा, होषोडा श्रलोम गोवाना । एंगम अपुमते-
किंग् मनतिंग्किंग्मे श्रीडाः श्रम हुलडेनतन लेका होपोरजपाःरेनिःतम
२० हुलडोम । एन सोखेनश्रः मिट्टु सिट्टियाएतेंग् मनतिंग्कदा श्रीडाः
२१ चिकन कजितेंग् जजिश्रकना ? एन सेपेड्डुए मेनकश्रडाःइश्रा । यीशु
इनिःए कजिश्रःइश्रा, श्रम तैयारतरोः सनंग्रेदोम लू, श्रमश्रः खुर्जीको
श्रकरिंश्रकेते एना रंगेःतनको श्रीमाकोम एन्ते सिर्मारि खुर्जीकोम नमेश्रा
२२ श्रीडाः चिजुःकोःते श्रीतोंग्गोमे । मेन्दो एन सेपेड्डु ने कजि अपुमकोदते
श्रीडाः हुडिंङ्गुजीयन्तेए सेनोःयना, इनिश्रःदो पुराः खुर्जीको तैकोना ॥
२३ श्रीडाः यीशु श्रयश्रः चेलाकोए कजिश्रट्टकोश्रा, सरतिंग्गु कजिश्रपेतना
२४ सिर्मा राज्यरे बोलो किचंडु होडा नंग् इषु हम्बला । श्रीडाःइंग्
कजिश्रपेतना, किचंडु होडा परमेश्वरश्रः राज्यरे बोलोएते सुई उयडुते ऊट
२५ परोमाः रबला । श्रीडाः चेलाको नेश्र अपुमकोदते पुराःको अकदन्दायना

श्रीदेः तीर्थेण श्रीकोर ब्रह्मीर्दाहश्रीश्राको मेनकोरा । श्रीदेः यीह २६
इनकुषशः श्रित्दशेदृते कलिश्रदृकोश्रा, होदेकोते गेथ का होवाइह-
श्रीश्रा मेन्दो घरमेधरते सोवेनशः होवाइहश्रीश्रा ॥

एते पतरषय कलिश्रदृहाःइथा, नेलेमे श्रलेदो सोवेनशः बगिनेदृतेले २७
श्रीतोश्रकदृमेश्रा, श्रले चिकनाःले नमेश्रा ? श्रीदेः यीहए कलिश्रदृ- २८
हादृकोश्रा, सरतिगेश् कलिश्रपेनना, एन वैरश्रदेः विपलरे मनोवा होन
श्रयशः भाईनन सिंहासनरेए दुव् इमता अपे श्रदृगुपे श्रीतोश्रकदिगुंका
रोल कर सिंहासनरे दुव्कोःते इध्राएलरेन गेल वर किलिकोश्राःपे
विचारेश्रा । श्रीदेः श्रीदृशःको चाए हगातेतेको चाए मिसितेतेको चाए २९
श्रपुने चाए रंगते चाए कुड्डीते चाए होनसेतेको चाए श्रीते इध्रा
श्रदृगुश्रः नुत्तम नमेते बगिश्रकदृ सोवेन होदेको एनाको वे गुनाको
नमेश्रा श्रीदेः जनाथ जनावराः लीशोःका नमेश्रा । मेथो पुराः श्रय- ३०
रेनको तयोमोःश्रा श्रीदेः तयोमरेनका श्रयरोःश्रा ॥

२० पर्व ।

[किशान शोधीः कामीकोषः लोकोका कलि]]

सिर्मा राव्यदो भियदृ किशान होदे लेकाः, इनिः इदंगरे श्रयशः १
दाख बकडीरे नलाको श्रचुकां नगेन्तए श्रीदेगुयना । श्रीदेः इनिः सिंगी २
सदुदरे मिमिदृ सिक्की नलापे नमेश्रा मेन्त गहौनयज्वी इनकु श्रयशः
दाख बकडीरेए कुलकेदृकोश्रा । श्रीदेः इनिः लखिडया तिकिनरेए ३
श्रीदेगुयना श्रीदेः पीठ पिहरे एटाः होदेको सभागो तिगुश्रकनए
नेलदृकोची, अपेश्री दाख बकडीते सेनाःपे, ठोका नलादंगु एसापेश्रा ४
मेन्तेए कलिश्रदृकोश्रा श्रीदेः इनकु सेनोःयना । श्रीदेः तिकिनरे श्रीदेः ५
सर्शिगरे इनिः श्रीदेगुयन्ते एनलेकाए रिक्काफेदा । श्रीदेः बसंगदृशः ६
सिंगीरे श्रीदेगुयन्ते इनिः एटशःको तिगुश्रकनए नमकेदृकोश्रा श्रीदेः
चिकन नगेन्ते अपे नेतशःरे सिंगी सदुव् सभागपे तिगुश्रकनाए मेतदृ-
कोश्रा । इनकु मेनरुश्रदृहाःइथा जेताए कको श्रचुश्रकदृलेश्रा . जू अपेश्री ७
दाख बकडीते सेनोःपे, ठोका नलापे नमेश्राए मेतदृकोश्रा । श्रपुव्ज्वी ८
दाख बकडीरेन गोमके श्रयशः भयदरीए कलिश्रःइथा, सर नलाको

- १ गःश्रीकोमे श्रीङ्गाः तयोमरेनकोएते एम ष्टेःकोते सिदारनको खकोः नला
 ९ श्रीमाकोमे । श्रीङ्गाः वषंगदशः सिंगीरे अचुलेनकां द्विजुःलेन्ते मिमिद
 १० शिकोकां नमकेदा । श्रीङ्गाः सिदारनको द्विजुःलेन्ते अलेदां पुगाःशेले
 नमेश्रा मेन्तेको वहुःकोदा मेन्तो इनकुश्री मिमिदु शिकीको नमकेदा ।
 ११ तेलातनलोः इनकु किषनश्रः विरुदको नांगोमतोगोमयना । श्रीङ्गाःको
 कजिश्रःइश्रा, ने तयोमरेनको मिदु घण्टाको कार्मोकेना श्रीङ्गाः अले
 १२ सिंगीं सहुवूले लगायना श्रीङ्गाः मिनंगूले सधतिंगूकेदा एनरेश्री इनकु
 अले लेकाम लेकाकट्टकोश्रा । मेन्दां इनिः इनकुएते मिदु डोडिए
 कजिश्रःइश्रा, ए गतिंगू कइंगू एतकामेतना, चिश्रः मिदु शिकीते
 १४ काचिलंगू वपेलेना ? ने अमश्रः इदींमे श्रीङ्गाः सेनाःमे, ने तयोमरेनिःके
 १५ अम लेका एमाइ इंगू मोनेतना । चिश्रः अइंगूश्रःएते अइंगू मोने-
 तनश्रः कइंगू रिकारइश्रा ? चिश्रः अइंगू बुगिनजदाइंगू एना नतन
 १६ सायतेम अरिदिंगूतना ? नेलेकाते तयोमरेनको अयरोःश्रा श्रीङ्गाः
 अयरेनको तयोमोःश्रा, राश्रीअकनकोदोको पुगाःशेथ्रा मेन्तो सलाकनको
 हुडिगूश्रा ॥

[जवदीषः होनकिंगूथः दिन्ती ।]

मार्के १०, ११-४५ । लूक १८, ११-२४ ।

- १७ श्रीङ्गाः यीशु यरुशलेमते सेनाः इमता गेल वर चलाको परकाते
 १८ इदिकेदुकोते सेनतनलोःए कजिश्रदुकोश्रा । नेलेपे, अमु यरुशलेमतेदुतना
 श्रीङ्गाः मनोवा होन सपरंगू याजककोश्रः श्रीङ्गाः आइंन इंतुकोश्रः तीरेको
 १९ जिभाइश्रा श्रीङ्गाः इनकु इनिः गालाःकाए मेन्तेको विचारेश्रा । श्रीङ्गाः
 इनकु इनिः लन्दाई श्रीङ्गाः इंडसाई श्रीङ्गाः क्रुश दासरे गोएई नगेन्ते
 संसागकांश्रः तीरेको मोपोईश्रा मेन्तो अपि सारे इनिः लीविदिदा ॥
 २० एन्ते जवदीषः होनकिंगूथः एंगाते अयथः होनकिंगूलोः इनिःतश्रः-
 २१ तए द्विजुःलेना श्रीङ्गाः इकुहुमेनयन्ते मिपदु कजिए अचिकिश्रा । अम
 चिनाःम नमतना मेन्ते इनिःए कुलिकिश्रा . इनिः यीशुए कजिश्रःइश्रा,
 ने अइंगूश्रः होनकिंगू अमश्रः राजरे मिपदु अमश्रः जोमतीषश्रःरे
 २२ श्रीङ्गाः मिपदु अमश्रः लिंगातीषश्रःरेकिंगू हुवूका नेश्र अचुतम । अचेन
 अशितनश्रः कचेन इतुअनतना यीशुए सेनरुअडाइकिंगू . चिश्रः अइंगू

नूप कठोराते तुनूवेन दडिआ ? [श्रीः अइंग् वपतिस्माथो वपतिस्माते
 अवेनो वपतिस्मा दडिआथ्रावेन ?] दडिअलिङ्गकिङ्ग मेनरुअइःइथा ।
 इनिःए कलिअट्टकिङ्गा, अइंग्अः कठोराते नूदोवेन नूया श्रीः अइंग् २३
 वपतिस्माथो वपतिस्मातेवेन वपतिस्माथोथा मेन्दो अइंग्अः जोमती
 लिंगातीअःरे तुअरिका नेअदो अइंग्अः पेडेः वनोःथा मेन्दो अइंग्अः ;
 एनाराः नगेन्ते तियारअकनकोअः एना होवावा ॥

श्रीः नेलेअ चेलाका नेअ अयुमकेइते एन वरन एगेयाकिङ्गअः २४
 नगेन्तेको एसेइयना । मेन्दो यीशु इनकु अएतअःते राःओकेइकोतेए २५
 कलिअट्टकोअः, संसारकोअः गुअियाको इनकुरेको राजतना श्रीः
 इनकु तलारेन मपरंग्को खलोकोतना एनापे इतुअनतना । अये २६
 तलारे नेलेका अलोका हांवाव, अये तलारे जेताए मरंग्निः होवावए
 सनंग्रेदो इनिः अपेअः सूसरनिःए तैनका । श्रीः अये तलारे जेताए २७
 गोमके तैनए सनंग्रेदो इनिः अपेअः दाधीए होवावका । नेलेकाते २८
 मनोवा होन सुअरोः नगेन्तेदो का मेन्दो सूसर नगेन्ते श्रीः अयअः ली
 पुरअःकोअः दखडे पेरेःतेअः श्रीम नतिनए छिनुःअकना ॥

[वीअ थिरीहो इतुरेन वरिअ मेदु अदथकनकिङ्ग बुगकिङ्गना ।]

मार्क १०, ४६-५१ । लूक १८, १५-४९ ।

श्रीः थिरीहोएते श्रीःगोःतनको तैकेनरे पुराः गावेल होइको २९
 इनिःको श्रीतोङ्किआ । श्रीः नेलेपे, वरिअ मेदु अदथकन होइकिङ्ग ३०
 होरा मेनारे पुअअकनकिङ्ग तैकेना, इनकिङ्ग यीशुए परोमतना मेन्ते
 अयुमकेइते, हे गोमके, हे दाऊअः होन विलकालिङ्गमे मेन्तेकिङ्ग
 हकोकिआ । श्रीः गावेल होइको एपेनवेन मेन्तेको मरंग्मोआकेइकिङ्गा ३१
 मेन्दो इनकिङ्ग श्रीः पुराःते, हे गोमके, हे दाऊअः होन विलकालिङ्गमे
 मेन्तेकिङ्ग हकोकिआ । श्रीः यीशु तिङ्गयन्तेए राःओकेइकिङ्गा श्रीः ३२
 चिनाःवेन अचितना, चिनाःइङ्ग चिकानेना मेन्तेए कुलिकोइकिङ्गा । हे ३३
 गोमके, मेदुलिङ्ग नमओमकाकिङ्ग मेनरुअइःइथा । श्रीः यीशु ३४
 लिनुइयन्ते इनकिङ्गअः मेदए जुट्टिकेदा श्रीः इनकिङ्ग इमतागे
 अकिङ्गअः मेदुकिङ्ग नमाना श्रीः इनिःकिङ्ग श्रीतोङ्किआ ॥

२१ पर्व ।

[यौष्ट राजा जैका यमश्लेमतेषु बोलीतना ।]

मार्क ११, १-२० । लूक १८, १८-२८ । योहन ११, ११-१५ ।

- १ श्रीष्टा: इनकु यमश्लेम नई:यन्ते जलपाईं बुरु जपा:ते वैतफगीतश्र:
- २ सेटरलेन इमता यौष्टु वरिश्च सेलाकिंग् कुलकेडकिंग् । श्रीष्टा: श्रञ्चनश्र:
सनमंग्रा: हनुसे सेना:सेनए सेतडकिंग् श्रीष्टा: तंवा: इमतागे भियट्ट
तालशकन रंगा गदा छानसमसेन नमकिंग्, इनकिंग् रडाकेकिंग्ते
- ३ श्रङ्गुतश्र:ते श्रोकिंग्सेन । श्रीष्टा: जैताए जैतनश्र:को कजिश्रञ्जेनरेदो, प्रभु
निकिंग्ए कामातेकिंग् सेताकोसेन श्रीष्टा: इमतागे इनकु कुलतवकिंग् ।
- ४ श्रीष्टा: नेश्र अयरकाजिनिश्र: कजि पुराश्रो नगेन्ते छोवापना, इनिए
५ कजिलेदा, धियोनश्र: छोन्तेकुड़ी कजिश्रइपे, नेलीम, अमश्र: राजा
श्रमतश्र:तेए छिलु:तना, इनि: सेवे:यनगे श्रीष्टा: गदारे सेने गदा
- ६ छोनरे से:यकन्ते श्रमतश्र:तेए छिलु:तना । श्रीष्टा: एन सेलाकिंग् सेनो:-
- ७ यन्ते यौष्टु अचुकेडकिंग् सेफाकिंग् रिफाकेदा । श्रीष्टा: रंगा गदा श्रीष्टा:
गदा छोन श्रोलेडकिंग्ते अकिंग्श्र: लिजा: इनकिंग्रेकिंग् श्रटेडकेदा
- ८ श्रीष्टा: इनि: एनारेए दुवयना । श्रीष्टा: गादेल छोष्टाकोषते पुरा:को
श्रकाश्र: लिजा:को छोरारेको श्रटेडकेदा श्रीष्टा: एटा:को दासकोरा:
- ९ कोतोको मश्र:केडते छोरारेको श्रटेडकेदा । श्रीष्टा: अयर तयोमते सेनतन
गादेल छोष्टाका "दाकडश्र: छानश्र: छांश्राना, प्रभुश्र: मुतुमते छिलु:-
तनि:ए सहरौका, सलंगीवतर टयडूरे छोश्राना" सेन्तेको कौरिकेदा ।
- १० श्रीष्टा: इनि: यमश्लेमरे बोलीयन्ते गोटा हतुरेनको अकवकावयना
- ११ श्रीष्टा: नौ श्रीकोषतनि: सेन्तेको कुलिकेडकोश्र । नौ गालीलरा:
नाशरतरेन एम अयरकालिन: यौष्टुतनि: सेन्ते गादेल छोष्टाको
कजिरुश्रडाडकोश्र ॥

[यौष्ट किरिंग् अकरिंश्रतनको मन्दिरतेए दरशोडंरकोतना

श्रीष्टो: एनाश्र:रे अकदन्दा कमीकोए रिफातना ।]

मार्क ११, १५-१८ । लूक १८, ४५-४७ । योहन १, १९-२७ ।

- १२ श्रीष्टा: यौष्टु परमेश्वरश्र: मन्दिरतेए बोलीयना श्रीष्टा: मन्दिरते सेवेन
किरिंग् अकरिंश्रतनकोए दरशोडंरकोश्र श्रीष्टा: पेसा भंजो-

तनकोशः दोहोत्तेशः श्रोत्रोः दुदुमुल अकरिंस्तनकोशः दुवत्तेशः ए ललटा-
 कोशः । श्रोत्रोः इनिः इनकुए कजिअद्वकोशा, अरुंग्शः श्रोत्रशः विन्ती १४
 श्रोत्रशः नुनुमाःशः, नेश श्रीलशकना मेन्दा अये नेश कुम्बुद्वकोशः लतापे
 वैशकदा । श्रोत्रोः ललाफनको श्रोत्रोः लंगडाको मन्दिररे इनिःतशःतेको १४
 श्लिःलेना श्रोत्रोः इनिः इनकुए वृगिकेद्वकोशा । मेन्दो मपरंग् याजकको १५
 श्रोत्रोः आरुंन र्नुको इनिः रिकाशेद्व अकदन्दा कमीको श्रोत्रोः मन्दिररे
 “दाऊदशः होनशः टाशाना” मेन्त कौरीतन होनको नेलकेद्वकोते
 इनिःको कौशिशःइशा . श्रोत्रोः विशः, इनकु कजितनशः कस अपुमे-
 तनाको मेतशःइशा । अपुमेतनाशं पधुए मेनशशदाद्वकोशा . वलेः १६
 होनकोशः श्रोत्रोः तोवा नुनुकोशः मोवाते अम जोहारइचिकेदा,
 चिनाः, एना चिललाशो कपे पट्टीकेदा । श्रोत्रोः इनिः इनकु वगिकेद्वकोते १७
 इत्तएतेए श्रोत्रोःग्यना श्रोत्रोः वैयनियार्तए सेनोःयना श्रोत्रोः एन्तशःरेए
 तेनयना ॥

[लोवा दाहराः कजि ५]

म.कं ११, १२-१४ श्रोत्रोः १०-१४ ।

श्रोत्रोः अंग्पञ्चा इत्तते मेनरुअइतनलोः इनिःए रंगेःयना । श्रोत्रोः १८
 होरा सेनारे मियट्ट लोवा दास नेलकेद्वते एन्तशःतेए सेनोःयना मेन्दो
 सकम वगिकेते एनरे जेतनशः कए नमषोदा श्रोत्रोः एनाए मेतादा जनाव
 जनाव अमरे जो अलोका होवाव श्रोत्रोः लोवा दास इमतामे
 रोइयना । श्रोत्रोः चेलाको नेश नेलकेद्वतेको अकदन्दायना श्रोत्रोः लोवा २०
 दास चिलकांत कर्जा इमतामे रोइयनाको मेनकोदा । श्रोत्रोः यीशु इनकु २१
 कजिशअदाद्वकोशा, सरतिगंग् कजिशपेतना, अये विश्वासेरेदो श्रोत्रोः
 कपे अदाःउदुःरेदो अये ने लोवा दाहराः होवाकनाः एकर कपे रिकाया
 मेन्दो मर विरिद्वमे श्रोत्रोः होरेधारे लपुःनमे मेन्त अये नं वुसपे कजि-
 अद्वरेदो एन लेका होवावा । श्रोत्रोः अये विश्वासतनलोः विन्तीकेते २२
 सोधेन असीतेशःपे नमेशा ॥

[यीशु मपरंग् याजककोए चयाकोतना ।

म.कं ११, १०-१२ । कूक २०, १-८ ।

श्रोत्रोः मन्दिररे वोलोयन्ते इनिः उपदंशतन तीकेन इमतामे मपरंग् २३

- याजक श्रोत्रोः श्रोत्रोकोशः प्राचीनको इतिःतत्रःतेको हिलुःलेना श्रोत्रो
 विलकन श्रकतिपारते नेश्रम कामीतना, श्र श्रोकोए ने श्रकतिपारए
 २४ श्रीमद्वनेश्रा ? मन्तेको कुलिफिशा । श्रङ्गुश्री भियद् कजिङ् कुलिपेश्रा
 यीशुए मेनरुश्रडादुकोश्रा, एनाए उदुवाइंगरेदो श्रङ्गुश्री श्रोको श्रकतिपा-
 २५ रते नेश्रङ्गु कामीतना एनाइंगु उदुवापेश्रा । यीहनश्रः वपतिष्मा श्रोको-
 सश्रःएते तीवोना ? चिश्रः सिर्मासश्रःएते चाए श्रोत्रोकोसश्रःएते तीकेना ?
 श्रोत्रोः इनकु श्रको श्रकोरको विचारषेदा, श्रवु सिर्मासश्रःएतेवु मंनरेदो
 २६ इनिः चिकन नगेन्त इनिःरे कपे विश्वाषषेदाए मेतापुश्रा । मेन्तो श्रोत्रोको
 सश्रःएतेवु मेनेरेगो, गादेल श्रोत्रोकोवु वीगोश्रकातना, सांवेनकोदो-
 २७ योहनके श्रपरकालिनिःको मेताइतना । कले इनुश्रना इनकु यीशुको
 मेनरुश्रडाःइश्रा . एन्ते इनिः इनकुए कलिश्रदुकोश्रा, तीवे श्रङ्गुश्री
 श्रोको श्रकतिपारते नेश्रङ्गु कामीतना एना कङ्गु उदुवापेश्रा ॥

[शरिष शोनकिङ्गुः ओनोका कजि ।]

- २८ श्रपेश्रो चिनाःपे विचारतना ? जेताएश्रः शरिष शोनकिङ्गु तीवोना
 श्रोत्रोः श्रङ्गुनिःतश्रते सेनोःयन्ते, श्रतेश्रा दोन, जू तिभिङ्गु श्रङ्गुश्रः
 २९ दाख वकङ्गारे कर्मीमेए सेतश्रःइश्रा । इनिः कङ्गुश्रःए मेनरुश्रडाःइश्रा
 ३० मेन्दा तयोभते हियतिङ्गुकोदुवेए सेनोयना । श्रोत्रोः हुङ्गुनिःतश्रःते
 सेनोःयन्ते एनलेकागेए कलिश्रःइश्रा श्रोत्रोः इनिः ए गोभकेङ्गु सेनाए
 ३१ मेनरुश्रडाःइश्रा मेन्तो कए सेनोःयना । एन श्रनकिङ्गुएते श्रोकोए श्रपुतेश्रः
 मोने लेकाए रिक्काषेदा ? श्रङ्गुनिःको मेनरुश्रडाःइश्रा . यीशु इनकुए
 कलिश्रदुकोश्रा, श्रतिगोङ्गु कलिश्रपेतना माल हारोमको श्रोत्रोः वेश्याको
 ३२ श्रपेएते सिदारे परमेश्वरश्रः राखरेको बोलोतना । चिश्रचि योहन धम्म
 श्रोराते श्रपेतश्रःतेए हिलुःलेना श्रोत्रोः श्रपे इनिःरे कपे विश्वाषषेदा मेन्तो
 माल हारोमको श्रोत्रोः वेश्याको इनिःरेको विश्वाषषेदा श्रोत्रोः श्रपे नेश्र
 नेलकेदुते इनिःरे विश्वाषषेश्रवु मेन्ते तयोभतेश्री कपे हियतिङ्गुकोदु ॥

[एत्कन माओकोचः ओनोका कजि ।]

मार्क १२, १-१२ । लूक १०, ८-१८ ।

- ३३ श्रोत्रोः भियद् ओनोका कजि श्रपुमेपे . भियद् किसङ् श्रोत्रो दाख
 वकङ्गीए वेश्याको श्रोत्रोः एनाए कसेदुविपुरषेदा श्रोत्रोः भियद् गङ्गीए

विद्वकोदा श्रीः होरो षडदय वैषोदा श्रीः मालीको टीका श्रीमद्वकोते
 षटाः दिव्युमातश्रा । श्रीः जोःसा इनिः श्रयश्रः दाषीको श्रयश्रः जो ३१
 शो नगेन्ते मालीकोतश्रःतेर कुलकोद्वकोश्रा । श्रीः मालीको इनियश्रः ३२
 दाषीको सव्वकोद्वकोते मियद्वको दलकिश्रा, मियद्वको गोएकिश्रा श्रीः
 मिसद्वको चिद्वगौएकिश्रा । श्रीः मिसा इनिः सिदारेनकोएते पुराः ३६
 एश्रः दाषीकोए कुलकोद्वकोश्रा श्रीः इनकुश्रीको एनकाकोद्वकोश्रा ।
 तयोमतेदो होनर्तंग्को माइनीश्रा मेन्ते इनिः श्रयश्रः होन इनकुतश्रःतेर ३७
 कुलकिश्रा । मेन्दो मालीको एन होन नेलकोते, नौरो नमे होनतनिः ३८
 दोलाबु गोलिश्रा श्रीः इनियश्रः इनर्तंग्बु श्रमलौयाको मेयेनयना ।
 श्रीः इनकु इनिः दांखबकहोएते सव्वश्रीदंग्किःतेको गोएकिश्रा । ३९
 नाःदो दाख बकहोः गोमको हिलुः इमता एन मालीको चिनाःए ४०
 चिकाकोश्रा । एन एत्कनको इनिः पुराः ससतीतेर गोएकोश्रा श्रीः ४१
 दाख बकहो एश्रः मालीको टीकाए श्रिमश्रकोश्रा, इनकु जोःसा इनिः
 जोको श्रीमाइश्राको मेनरुश्राःइश्रा । यीशु इनकुए कलिश्रद्वकोश्रा, ४२
 श्रोद्वश्रः वैतनकोते एण्डाःकन दिरो कांचादिरी होवाकना . नेश्र
 प्रभुश्रःएते होवाकना श्रीः अल्लुश्रः नेपेलरे श्रकदन्दानशेश्रा, चिश्रः ने
 कलि धर्म पुधीरे चिचलाश्री कपे पदोकोदा : एना नगेन्तंग् कलिश्रपे- ४३
 तना, परमेश्वरश्रः राव्य श्रपेएते रेयोःश्रा श्रीः एटाः होदोःकोश्रः तीरे
 श्रीभोःश्रा, इनकु एनाराः जोको जोःश्रा । श्रीः एन दिरीरे उयुगोःनिःए ४४
 सेरेदोःश्रा श्रीः एना जेताएरे उयुगोःरेदो इनिःए रिदोःश्रा । श्रीः ४५
 मपरंग् यालकको श्रीः फरीशीको इनियश्रः जोनोका कलि अयुमकोद्वते
 अल्लुए कलिश्रयुतना मेन्तेको श्रटकरकोदा । श्रीः इनकु इनिः मसव्वको ४६
 सनंग्कोना मेन्दो गादेल होदोकोको बोरोश्रद्वकोश्रा, इनकुदो इनिः
 श्रयरकालिनिःको श्रटकरकिश्रा ॥

२२ पर्व ।

[अद्वन्दी जोमेशःराः जोनोका कलि]]

लुक १४, १०-१४ ।

श्रीः यीशु श्रीःने जोनोका कलिकोते इनकुए कलिश्रद्वकोद्व- १
 कोश्रा । सिर्मा राव्य जेता राजा लेकाः इनिः होन्तेकोद्वः अद्वन्दी २

- ३ जोमेश्रःए वैकोश । श्रीःइह इनिः अयश्रः दासीको नेवताकनको अइन्दी
जोमेश्रःरे राःशौको नमेन्ते कुलकेद्रकोश्रा मेन्दी इनकु हिल्लुः का
४ मनाकेद्रकोश्रा । श्रीःइहः इनिः एठश्रः दासीको मेश्र कलिकोद्रतेए कुलकेद्र-
कोश्रा, लू सेनोःपे नेवताकनको मेश्र मेताकोपे, गोमकेए मेनलदा, नेलेपे
अइंग् लामेश्रःइंग् तैयारश्रकदा, अइंग्श्रः उरिःको श्रीःइहः किरिश्रक-
नको मश्रःकना श्रीःइहः सोवेनश्रः तैयारश्रकना, मर अइन्दीते छिल्लुःपे ।
५ मेन्दी नेवताकनको नश्रराः जेतनश्रः कको उडुःकेद्रते तरा अकोश्रः श्रीतेते
६ श्रीःइहः तरामरा ध्योपारतेको सेनोःपना । श्रीःइहः एठश्रःको इनियश्रः
दासीको मश्रःकेद्रकोसेको मसतौकेद्रकोश्रा श्रीःइहःको गोएकेद्रकोश्रा ।
७ श्रीःइहः राजा नेए अयुमकेद्रतेए कौसयना श्रीःइहः अयश्रः फोदको कुल-
केद्रकोते एन गोमोएकोए मेटावउतरकेद्रकोश्रा श्रीःइहः इनकुश्रः छतुए
८ अतरकेश । एन्ते इनिः अयश्रः दासीकोए कलिअद्रकोश्रा, अइन्दी
जोमेश्रःदी तैयारश्रकना मेन्दी नेवताकनको एना नमे लेका कको
९ तेकोना । एना नमेन्ते उरिश्र चौरा मनाटावकोते सेनोःपे श्रीःइहः श्रपे
१० नमको सोवेनको अइन्दी जोमेश्रः नमेन्ते राःशौकोपे । श्रीःइहः एन
दासीको चौराकोरे सेनोःपन्ते इनकु नमकेद्र सोवेनको, एतकनको
श्रीःइहः बुगिनकोको बुखिडकेद्रकोश्रा श्रीःइहः अइन्दी श्रीःइहः जोलोमकोते
११ पेरेःपना । श्रीःइहः राजा जोलोमको नेनेलतेए मोलीयन इमता अइन्दी
१२ लिजाः कए तुभिग्श्रकन मिद्र होइए नेलकिश्रा । श्रीःइहः ए गति, अम
वेगर अइन्दी लिजाः तुभिग्श्रकनते मेतश्रः चिलकातेम बोलीश्रकना ?
१३ मेन्ते इनिःए कुलिकिश्रा, श्रीःइहः इनिःए छपायना । एन्ते राजा दासीकोए
कलिअद्रकोश्रा, नी ती कटा तोलकीते मुवाःउतररे हुग्श्रीःइहःग्तेपे,
१४ एन्तश्रःरे रनाः श्रीःइहः उटा रिडिडु होवावा । विश्रचि पुरश्रःको राःकना
मेन्दी हुर्दिग् लेकाको सलाकना ॥

[यीश्र माल खोमराः कजिरे फरीश्रीकोए चपाकोतना ।]

भाके १२, १३-१७ ; लूक १०, १०-१६ ।

- १५ एन्ते फरीश्रीको सेनोःपन्ते अश्रु चिलकाते इनिः कजिरेषु सवीश्रा
१६ मेन्तेको रोजोटीकेश । श्रीःइहः इनकु चैरोदश्रः होइकोलोः अकोश्रः
चेखाको इनिःतश्रःतेको कुलकेद्रकोश्रा श्रीःइहःको कलिश्रःइश्रा, छे गुरु,

श्रम सरतितनमे श्रोष्टोः परमेश्वरश्रः क्षीरा सरतितेम इतृकोतना श्रोष्टोः
 क्षेताए कम क्षीरोश्रकोतना विश्रचि श्रोष्टोकोश्रः मेतृमुश्रद कम नेनेला,
 एनाले सरितना । एन्ते नाः कजिअलेमे, श्रम धिनाःम त्रिचारेतना, १०
 कैशरक माल श्रोमाई लगतिंग्वा चि का ? मेन्दी यीशु इनकुश्रः एतृकनश्रः १८
 श्रटकाकेट्टे, ए फसियारको धिकन नगेन्तेपे विङ्गोइंग्गूतनाए सेतट्टकोश्रा ।
 मालराः टका पेसा उट्टुवाइंग्गूपे . एन्ते इनकु मियट्टु धिकी इनिःतश्रःतेको १९
 श्रोकोश्र । श्रोष्टोः इनिः मे मुरुत श्रोष्टोः श्रोनील श्रोकोश्रःतनाः मेन्ते २०
 इनकुए कुलिकेट्टकोश्रा । कैशरश्रःतनाःको मेनरुअडाःइश्रा . एन्ते इनिः २१
 इनकुए कजिअट्टकोश्रा, तोवेदी कैशरश्रः कैशर श्रोमाइपे श्रोष्टोः परमे-
 श्वरश्रः परमेश्वर श्रोमाइपे । श्रोष्टोः नेश्र अयुमषोइतेको श्रैकटथना श्रोष्टोः २२
 इनिः वगिकीतेको सेनोःथना ॥

[यीशु श्रोष्टोकोश्रः को विनिरिदुराः कपजिरे सडूकीकोए सपाकोतना ।]

मार्क । ११, १८-१० । लूक १०, १०-४० ।

एन हुलंग्गरे सडूकी श्रोष्टोको इनिःतश्रःतेको धिलुःलेना, इनकु जी २३
 विनिरिदु इनोःश्रा मेन्तेको कजितना श्रोष्टोः इनकु इनिःको कुलिकिश्रा ।
 से मुरु, मूसादीए कजिकेश्र, क्षेता श्रोष्टो वेगर छोन गंझांए गोजोःरेदो २४
 इमाते इनियश्रः कुङ्गीए अइन्दीका श्रोष्टोः जौतेश्रः नुतुमते छोनकोए
 उनुडूकोका । नेलेमे श्रलेतश्रः ए इरोश्राको तेकेना श्रोष्टोः मरंग्गुनिः २५
 कुङ्गी डोलीतेए गोश्रथना श्रोष्टोः छोन गंझां अंग्गोयन्ते श्रथश्रः कुङ्गी
 उथिडतेश्रः नगेन्तेए वगितश्रःइश्रा । श्रोष्टोः नेलेकाते तलामंगानिः २६
 श्रोष्टो अन्नपिअनोः छेरो एश्रनिः जकोट्ट इनिःको दोलितश्रा । श्रोष्टोः २७
 सोवेनकोएते तयोमते कुङ्गीथीए गोश्रथना । नाः जी विरिदोः इमतागे २८
 एन कुङ्गी एन एश्रकोएते श्रोकोएश्रःए श्रोवावा ? सोवेनकोदो इनिःको
 अइन्दीलितश्रा । यीशु इनकुए कजिरुअडाट्टकोश्रा, अये धर्म श्रोनील २९
 श्रोष्टोः परमेश्वरश्रः पेडेः कपे इतृथ्रना एना नगेन्तेपे अदश्रकना । जी ३०
 विनिरिदुरेदो कको अइन्दीना कको अइन्दीथीश्रा मेन्दी इनकु परमेश्वरश्रः
 सिमरिन दासीको लेकाःको । श्रोष्टोः जी विनिरिदु नगेन्ते चिश्रः ३१
 परमेश्वर कजिश्रकट्टेपे कजि कपे पदोश्रकदा ? इनिः अइंग्गू अत्राहामश्रः ३२

परमेश्वर श्रीः। इमहाकथः परमेश्वर श्रीः। याकूवशः परमेश्वरतनिंग्श
 २३ भेनेतना । परमेश्वर गोएपकनकोशः। का मेन्तो लौदतनकोशः परमेश्वर-
 तनिः । श्रीः। गादेल होदोको नेश अयुमकेदुते इनियशः उपदेशतेको
 कथयना ॥

[योशु मोदेनशः। मरंग् अन्धुराः कपजिरे मियद्
 थार्न रंतुनिः। कजिश्चकारतना ।]

मार्क १९, २८-३३ । लूक १०, २५-२७ ।

२४ श्रीः। योशु मरुकीकोए चपाकदुकोशा मेन्ते फरीश्रीको अयुमकेदुतेको
 २५ खुच्छिनयना । श्रीः। इनकुएने मियद्, इनिः थार्न रंतुनिः। तेकोना,
 २६ इनिः विदोकीते, छे गुश थार्नरेशः मरंग् अन्धु श्रीकोशःतनाः मेन्ते
 २७ इनिः। कुलिकिशा । योशु इनिः। कजिशःइशा, प्रभु अमशः पःमेश्वर
 २८ अमशः गोटा मोनते श्रीः। अमशः गोटा जीते श्रीः। अमशः गोटा
 २९ सेंदोने हुलङ्गेमे । नेशमे मरंग् श्रीः। सिदा अन्धुतनाः । श्रीः।
 मियद् अन्धु एना लेकागेशा, “अमशः होपोर जपःरेनिः अमलेका
 ३० हुलाङ्गेमे” । ने वरन अन्धुकिंग्रे गोटा थार्न श्रीः। अयरकालिकोशः
 पुथो कथाकना ॥

[योशु अयशः उदारेशः कपजिरे फरीश्रीकोए चपाकोतना ।]

मार्क १९, २५-२७ । लूक १०, ४१-४४ ।

३१ फरीश्रीको खुच्छिनयन्ते योशु इनकु ने कजिए कुलिकेदुकोशा, अये
 ३२ खीष्टशः नगेन्ते चिकनाः। अठकरेतना ? इनिः श्रीकोएशः होनतनिः ?
 ३३ दाकदशः इनकु मेनसशः। इशा । तोथेदी दाकद श्वात्माः होराते इनिः
 ३४ चिनाः मेन्ते प्रभुए मेताइतना ? मेन्ते इनिः। कजिशदुकोशा । इनिः। दोए
 कजितना, “अइंग् अमशः जैगीको अमशः कटागः गथहु थोरींग् यैको
 ३५ जकेट् अम अइंग्शः एतामसशःरे हुव्मे मेन्ते परमेश्वर अइंग्शः प्रभुए
 ३६ कजिशःइशा” । दाकद इनिः। प्रभुए मेताइतनरेदी चिलकाते इनिः
 ३७ इनियशः होनतनिः ? श्रीः। जेताए मियद् कजिशो कको कजिशश्च-
 ददिशःइशा, श्रीः। एन हुलंग्ते जेताए इनिः श्रीः। जेतनशः कुलि
 कको हीदुकोवा ॥

२३ पर्व ।

[आर्दन ईतुकोशः फरीश्रीकोशः विषय प्रमुषः उपदेश ॥]

एते यीशु एन गाईल होड़ाको श्रीड़ाः अयशः चेलाको नेअए कजिअइकोश । आर्दन ईतुको श्रीड़ाः फरीश्रीको मूसाः दुवतेअःरेको दुवअकना । एना नगेन्ते नेअ मनतिंग्पे मेन्तेका उदुवापेरेदी एन सोवेनअः रिकाएपे श्रीड़ाः मनतिंग्पे मेन्तो इनअशः कमीको लेका अलोपे कामीआ, इनकु कजिदोका कजिअ मेन्तो कको कमीआ । हेगे, इनकु चम्बल श्रीड़ाः हुकुने रिमोः बारोमको तोलेतना श्रीड़ाः एना होड़ाकोशः तरनकोरेको लदीतना मेन्तो अकोदो एना मिडु सरसरतेश्री तोरसद कको सनंग्तना । होड़ाकोतअः नेलरिकाए नगेन्ते इनकु अकोशः सोवेन कमीको कामीतना । इनकु श्रीसर श्रीसर श्रीनोसको तोलेतना श्रीड़ाः अकोशः लिजाःकोराः अचराको पोसाएतना । इनकु मरंग् जोमेशःकोरेअः मखोवारे श्रीड़ाः मखली श्रीदुअःकोरे अयर दुवतेअःकोरे दुदुवतेको सुकुतना । श्रीड़ाः होड़ाको पीठकांरेको जोहार-कोरेदी श्रीड़ाः ए रब्बी ए रब्बीको मेताकोरेदो एनातेको सुकुतना । मेन्तो अपे रब्बी अलोपे नुतुमोःआ, मियदु दो अपेशः ईतुनिःतनिः [इनिः खौघुतनिः] श्रीड़ाः अपे सोवेनको दृगातनापे । श्रीड़ाः श्रीतेरे जेताए ए अब्बा, अलोपे मेताकोश, मियदुदो अपेशः अपुतनिः एन सिमारेनिः । श्रीड़ाः अपे गुसश्री अलोपे नुतुमोः, मियदुदो अपेशः गुसतनिः इनिः १० खौघुतनिः । श्रीड़ाः अपेशः तलारे सोवेनकोएते मरंग्निः अपेशः ११ मूसरनिःए होवावका । जेता मरंग्नुनिःए हुडिंंग्श्री श्रीड़ाः जेता १२ हुडिंंग्निःए मरंग्श्री ॥

ए वेदा आर्दन ईतुको श्रीड़ाः फरीश्रीको अपेशः हायना हायना, १३ अपेदो होड़ाकोशः सनमंग्रे सिर्मा रावराः हुवरपे दृखडेतेतना, अपेगे एनरे कपे बोलोतना श्रीड़ाः बोलोतनको कपे बोलाइचिकोतना । [ए १४ वेदा आर्दन ईतुको श्रीड़ाः फरीश्रीको, अपेशः हायना हायना, अपे रांडीकोशः श्रीदुअःकोपे उदेतना श्रीड़ाः इनकु वेदाको नगेन्ते खिलिंंग् जिलिंंग्पे विन्तीतना, एना नतिन्ते जइका सजाइपे नमेश्री] । ए वेदा १५ आर्दन ईतुको श्रीड़ाः फरीश्रीको, अपेशः हायना हायना, अपेदो मिडु

- होला जेलाइ नमेन्ते दोरेया श्रोहाः श्रोतपे दंडावहाएतना श्रोहाः इनिः
 १६ जेलाकोतं अपेएते वर-इमनह नरकरेन छोनपे घेईतना । ए मेड्ड
 जलाकन होरा ऊदुड्को, अपेशः हायना हायना, जेता होहा मन्दिर
 श्रोहश्रःराःए किरियनरेदो इनिः कए तोलोःश्रा मेन्तो जेता होहा मन्दिर
 श्रोहश्रःराः समडोमराः किरियाए लोमेरेदो इनिःए तोलोःश्रापे मेनेतना ।
 १७ ए होयडो श्रोहाः मेड्ड जलाकनको, चिकनाः मरंग्गा ? एन समडोम
 १८ चाए समडोम नियरेतन एन मन्दिर श्रोहश्रः मरंग्गा ? श्रोहाः
 जेताए शेदीराःए किरियनरेदो इनिः कए तोलोःश्रा मेन्तो जेताए एनारे
 १९ रकवश्रकनश्रःराःए किरियनरेदो इनिःए तोलोःश्रापे मेनेतना । ए होयडो
 श्रोहाः मेड्ड जलाकनको, चिकनाः मरंग्गा ? एन हांई मरंग्गा चाए हांई
 २० नियरेतन एन वेदो मरंग्गा ? नेश्रमेन्ते जेताए शेदीराःए किरियनरेदो
 २१ इनिः एनाराः श्रोहाः एनारे सोवेन मेनाःतेश्रःराःए किरियनतना । श्रोहाः
 जेता होहा मन्दिर श्रोहश्रःराःए किरियनरेदो इनिः एनाराः श्रोहाः एनारे
 २२ हेराकट्टुनिश्रःए किरियनतना । श्रोहाः जेता होहा शिमगाःए किरियन-
 रेदो इनिः परमेश्वरश्रः सिंहासनराः श्रोहाः एनारे हुवश्रकनश्रःए
 २३ किरियनतना । ए वेदा श्राईन ईतुको श्रोहाः फरीश्रीको, अपेशः हायना
 हायना, अपेदो पोदीना श्रोहाः सोवा श्रोहाः जीराराः सेनेलेश्र इनटिंग्गे
 श्रोमेतना मेन्तो श्राईनराः मरंग्ग कज्जको, विचार श्रोहाः विलका श्रोहाः
 विद्यासपे वगिश्रकदा, नेश्रदो रिकाए श्रोहाः एनाश्रो का वागि लगतिंग्ग
 २४ तिकेना । ए मेड्ड जलाकन होरा ऊदुड्को, अपेदो सिक्किणीपे चलाईतना
 २५ श्रोहाः ऊंठपे उदौतना । ए वेदा श्राईन ईतुको श्रोहाः फरीश्रीको,
 अपेशः हायना हायना, अपेदा खुवा श्रोहाः क्विपी चेतनपे गसर श्रमिंग्ग-
 २६ तना मेन्तो एना वितर रेपेः श्रोहाः वत्कनश्रःते पेरेःयकना । ए मेड्ड
 जलाकन फरीश्री, हुवा श्रोहाः क्विपी चेतनरे पचोश्रोःका मेन्ते सिदारे
 २७ एना वितर गसर श्रमिंग्गमे । ए वेदा श्राईन ईतुको श्रोहाः फरीश्रीको,
 अपेशः हायना हायना, अपे वुनाते जोलोमश्रकन तोपाठयद लेकामेश्रापे,
 एना वाहरतेदो इनु वुगिमे नेलोःतना मेन्तो वितररे गोएश्रकनकोश्रः
 २८ जंग्ग श्रोहाः किलिमिलि वुमुते पेरेःयकना । नेलेकाते अपेश्रो चेतनरे
 हांईकोश्रः सनमंग्गरे घरमश्रकनकोपे नेलोःतना मेन्तो वितर अपे वेदाते

श्रीः पापतेपे पेरेःशकना । ए वेदा आर्द्धन इंतुको श्रीः फरीशीको, २९
 अपेशः हायना हायना, अपेशो अयरकालिकोशः तोपाटयदकोपे वैएतना
 श्रीः धरमअनकोशः ससन दिरीकोपे सिंगारतना । श्रीः अलुशः हडम ३०
 होडाकोशः दिपलिरेश् तिकेनरेदो हीनंग् अलु इनकुलोः अयरकालि-
 कोशः मयोम कलु लिंगिकेइतेशःपे मनेतना । नेश्ते अपेशे अलु ३१
 अयरकालिको गोएकेनकोशः होनकोतनलु मेन्ते अपेशः नगेन्ते गोवापे
 पेरेःतना । मर अपेशे हडमकोतपेशः सोषोग्तेशः पेरेःएपे । ए विंग्को, ३२
 ए त्रिषिअन विंग्कोशः हीनको, अपे नरकराः सजाईएते चिलकापे
 हुगाःशा ?

नेलेपे, एना नगेन्ते अइंग् अपेतशःते अयरकालिको श्रीः सेंद्वानको ३४
 श्रीः आर्द्धन इंतुकोइंग् कुलकोतना श्रीः अपे इनकुपते चिमिनंग्पे
 गोएकोशा श्रीः ऋशरेपे किलाकोशा श्रीः इनकुपते चिमिनंग्को
 अपेशः मयडली श्रीःकोरपे हंडसाकोशा श्रीः हतु हतुपे सिंगड-
 कोशा । श्रीः नेलेकाते शीतरे लिंगिशकन धरमअनकोशः गोटा मयोम ३५
 अपेरे टोगोःशा, धरमअन हाविलशः मयोमते वरखियाह होन्तेकोडा
 जिखरियाहशः मयोम जकोइ, इनिः अपे मन्दिर श्रीः वेदौराः तलारेपे
 गोएकिशा । सरतिंग् कजिशपेतना, ने सोःवेन कजिको ने दिपलिरन- ३६
 कोरेने टोगोःशा । ए यरुशलेम, यरुशलेम, अम अयरकालिकोम ३७
 गोएजडकोशा श्रीः अमतशःते कुलअकनकोम चिदगीगोएजडकोशा,
 एंगा शिम अपेशः होनको अपराइ वितररे अवरुम तोपाकोतन लेका
 चिमिनसा अइंग् अमशः होनको हूचिड सनाकेदिंग् मेन्ते अपे कपे
 मोनेकेडा । नेलेपे अपेशः श्रीः अपेशः नतित्त उतुइशकन वगीशोशा । ३८
 चिअचि अपेशंग् कजिशपेतना, प्रभुशः तुतुमते चिःतनिःए सहरोःका ३९
 मेन्ते अपे शीरिपे कजो जकेइ नाःएते कपे नेलिंग् ॥

२४ पर्व ।

[यीशुशः अयरकजि—इनिथशः डुकुराः एनेडेः ॥]

मार्क १२ पर्व । लूक ११, ५-१६ ।

श्रीः यीशु मन्दिरते श्रीःग्यन्ते सेनाःतनए तिकेनरे इनिथशः १
 चेलाको, मन्दिराः वैअकनशः उहुवाई नगेन्तेको हिनुःलेना । मेन्ते २

यीशुए कजिनअडाइकोआ, विश्वः एन सोबेनअः कपे नेलेतना ? सरतिगेगु
कजिअपेतना, एनरे दिरौ चेतन दिरौ तिरिगुअकन का तेना, सोबेनअः
हुहुःआ ॥

३ श्रीः इनिः ललपाइं बुदरे हुबअकन इमतागे चेलाको एकरे इनिः-
तअःतको हिलुःलेना श्रीः नेअ चिउला होवावा श्रीः अम हिलुःराः
श्रीः शीतंइमुप हुण्डूःराः चिन्दा चिकनाःतना, भर एना लहुवालेम
४ मेन्तीको कुलिअया । श्रीः यीशुए कजिसअडाइकोआ, चिर्गलअकनपे,
५ जेताए अलाकको वेदापे, पुरअः होडाकोदो अइंगुअः नुनुमतेको हिलुःआ
६ श्रीः अइंगु श्रीपुतनिंगुको मेनेआ श्रीः पुरअःकोको वेदाकोआ । अपे
मपअःतुपुइंगु श्रीः मपअःतुपुइंगुः कजिपे अयुमंआ, नेलजेएपे, अलोपे
बीरोपा, ने कजिकोदो होवाव लगनिंगु मेन्तो एन दिपखिरे का
७ हुण्डूःवा । होडाकोदो होडाकोअः विरुद्ध श्रीः राज्य राज्यराः विरुद्धको
विरिदा श्रीः एनअः नेअःरे रिंगा श्रीः मरी होवावा श्रीः शीते
८ एकलावा । ने सोबेनअः हुकुफीराः एनेटेःतना ॥

९ एन्ते हुकु श्रीम नगेन्तीको सोपीपेआ श्रीःको गोएपेआ श्रीः
१० अइंगुअः नुनुम नगेन्ती सोबेन इमुमरेनको कौषिअपेआ । श्रीः एन
दिपखिरे पुरअः होडाको तोदोआ श्रीःको सपवा श्रीःको किपी-
११ मिआ । श्रीः पुरअः होडाको अयरकाजिको विरिदा श्रीः इनकु
१२ पुरअः होडाकोको वेदाकोआ । श्रीः एतकनअः पांसायन्ते पुरअःकोअः
१३ हुलइ हुइंगुःआ । मेन्दा हुण्डू लकेइ इटिंगु तेननिःए हुगोःआ ।
१४ श्रीः राज्यराः ने हुकु कजि सोबेन दिमुमरेनकोअः गोवा नगेन्ती
गोटा श्रीतंइमुमरे लहुवोःआ श्रीः एन्ते हुण्डूःवा ॥

[यीशुअः अयरकजि—पुरअः हुकु ।]

१५ एन्ते दानियेल अयरकाजिनिः कलिलेइ उनुइअकन हिलंगुअनअः पविअ
ठपदरे तिगुअकनपे नेले इमता (नेअ पादौनिःए अठकारउरुमेका) ।
१६ यशुदारे तेनतनको बुदकोतेको निरतअका । कोठा चेतनरेनिः अयअः
१७ श्रीइअःएते जेतनअः ईदि नगेन्ती अलोकर अइंगुन । श्रीः पिडी लोपींगुरे
१८ तेननिः अयअः पिचुडी लिजाः ईदि नगेन्ती अलोकर सेनअइ । मेन्तो

एन दिपल्लिरेन वरल्लौशकनकोशः श्रोत्रोः तोया ननुशकोतनकोशः हायना
 हायना । श्रोत्रोः श्रपेशः निरिर रवंगुषा चाए रुद्धुन हुलंगरे श्रलोकां २०
 होवाय मेन्ते विन्तीपे । चिश्चि श्रोतेराः एनेटेःएते नाः लक्षेद्र का २१
 होवाकन श्रोत्रोः चिश्चलाश्रो का होवाव लेकन मरंगु वुक्कु एन दिपल्लिरे
 होवावा । श्रोत्रोः एन हुलंगुको का हुडिगोःरेदो जेता होद्रा कको २२
 हुगोःशेषः मेन्ते सलाकनकोशः नमेन्ते एन हुलंगुको हुडिगोःश्रा ॥

एते “नेलीपे, खीष्ट्र नेतशःरिश्वा चाए एन्तशःरिश्वा” मेन्ते जेतायको २३
 कलिश्चपेरेदो श्रलोपे पतिथशः । चिश्चि होसोद्रा खीष्ट्रको श्रोत्रोः २४
 होसोद्रा श्रयरकालिको विरिश्वा श्रोत्रोः मपरंगु चिन्हा श्रोत्रोः ऐकठ
 कर्मीको छवुवेर्था श्रोत्रोः होवाइद्रिश्रोःरेदो एनाकोते सलाकनकोश्रको
 वेदाकोश्रा जाः । नेलेपे श्रइंगु एना शौरिरंगु उदुवद्रपेशा । एना नमेन्ते २५
 इनकु, नेलेपे इनिः विररियाको सेतापेरेदो श्रलोपे सेनीःश्रा, नेलेपे
 इनिः श्रोत्रशः खितररिश्वा, श्रलोपे पतिथशः । चिश्चि चिंगीरकवैते २६
 श्रोत्रिगुयन श्रोत्रोः चिंगी हसुरोः लक्षेद्र लुलोःतन चिश्चिर लेका मनोवा
 होनशः चिनिजुः होवावा । मंदां मेनाः सोवेनतश्ररे गिदिको हुच्छिना । २७

[यीष्ट्रशः श्रयरकलि—मनोवां होनशः चिजुःएश्वद्र ॥]

श्रोत्रोः एन दिपल्लिराः हुक्कु तपोमते चिंगी नुवाःतत्रोःश्रा श्रोत्रोः २८
 चयद्रः कए मक्कलेश्रा श्रोत्रोः इपिलको सिर्माएतेको उयुगोःश्रा श्रोत्रोः-
 सिर्माकोराः पेद्रोको एकलावा । एन्ते- मनोवा होनशः चिन्हा सिर्मादे २९
 नेलोःश्रा श्रोत्रोः श्रोतेरेन सोवेन जातिरेनको कुहुमको तविद्धीश्रा श्रोत्रोः
 मनोवा होन पेडुः श्रोत्रोः पुरशः माईनसभ सिर्मा रिम्बिल चतनुरे
 चिजुःतनको नेलीश्रा । श्रोत्रोः इनिः श्रयशः सिर्मादेन दासीको भेर ३१
 पुराः सङ्गीतनलोःए कुलकोश्रा श्रोत्रोः इनकु उपुनसशःएते, सिर्मा-हान-
 सशःएते एनस्रशः लक्षेद्ररेन इनियशः सलाकनकोको हुच्छिद्रश्रुकोश्रा ॥

[यीष्ट्रशः श्रयरकलि—चिर्माककन नेनोःराः इनित्तु ॥]

लोथा दाहराः लोनोका कलिसे इतुनपे . एनाराः कोतो संगेनोःतन ३२
 श्रोत्रोः सकमको सुद्धाश्रोतन इमता जेटे चिंगी नईःगेश्रा मेन्तेपे सरीश्रा ।
 नेलेकाते श्रपेशो ने सोवेनशःपे नेले इमता एना नईःगेश्रा, श्रेगे हुवरतशः- ३३

- २४ रेष्वा मेन्ते सरीपे । भरतिगेङ्गु फलिअपेतना, ने सोवेनअः शेरि पुराशो
 २५ लषोड्ड ने दिपलिरें होङ्गाकी कको सेनोःवा । सिर्मा श्रोङ्गाः श्रोते
 सेनोःवा मेन्तो अङ्गुअः फजिको कामे सेनोःवा ॥
- २६ मेन्तो एन हुलंगु श्रोङ्गाः एन दिर्पालि जेतए फको सरिआ, सिर्मारिन
 दासीको कको सरिआ श्रोङ्गाः होनो कए सरिआ, अंपुङ्गु एकरनेए
 २७ सरिआ । श्रोङ्गाः नूङ्गुअः हुलंगुकोरे तेकेन लेका मनोवा होनअः दिर्निलुः
 होवावा । चिअचि सरंगु अशः सिदारे नूङ्गु लौकारे दैःयन अषोड्ड
 होङ्गाको लोम नूतन श्रोङ्गाः अङ्गुनीतन श्रोङ्गाः 'शौङ्गुकोतनको सेफेना ।
 २८ श्रोङ्गाः सरंगु अशः शेरि दिर्नुः श्रोङ्गाः सोवेनको शेरिए इविको जषोड्ड
 इनकु जेतनाः कको इहुअनतन तेफेना, नेलेकाते मनोवा होनअः दिर्नि-
 २९ लुःश्रो होवावा । एन्ते अर होङ्गाकिंगु श्रोतेरेकिंगु तेना, मिअदए इदो-
 ३० श्रोआ श्रोङ्गाः मिअदए अगौश्रोआ । अर होङ्गा कुङ्गोकिंगु जन्ताकिंगु
 रिदा, मिअदए इदोश्रोआ, मिअदए अगौश्रोआ ॥
- ३१ एना नगेन्ते एयोअकनपे, अशेअः प्रमुअः दिर्नुः दिर्पालिदो कपे
 ३२ सरिआ । मेन्तो नेअ अठकरेपे, श्रोङ्गुअः रेन किंअन कुम्बुहु दिर्नुः दिर्पालिए
 सरिलेदुवेदो इनिः एयोअकनए तेनसेअः श्रोङ्गाः अशेअः श्रोङ्गुअः कए
 ३३ हुःइचीतेअः । एना नगेन्ते अशेओ सपडोअकन तेनपे, अशे कपे उहुःए
 ३४ दिर्पालिरेदो मनोवा होनए दिर्नुःआ । एन्ते एअ पतियार श्रोङ्गाः सेंडान
 दासी श्रोकोएतनिः, इनिः अशेअः शोमके अशेअः श्रोङ्गुअः रेनको ठोका
 दिर्पालिरे लोमेशः श्रोमाको नगेन्तेए दोअकाः अश्रा ?

[सेंडान श्रोङ्गोः एतकन दासीअः जोनोका कजि ।]

शूक १९, ४९-४८ ।

- ३५ अशेअः शोमके नेलेका कामीतन दासीए दिर्नुः नमोरे इनिःए सुकुतन-
 ३६ शेश्रा । भरतिगेङ्गु फलिअपेतना, इनिः एन दासी अशेअः सोवेन खुर्जी-
 ३७ फोरेन गुशियाए होङ्गा । मेन्तो एन एतकन दासी, शोमकेतेङ्गु दिर्नुःए
 ३८ वेडाएतना मेन्ते सोनताएरेए कलीरेदो । श्रोङ्गाः अशेअः गति दासीको
 ३९ ददल श्रोङ्गाः सुलोः होङ्गाकोर्लाः लोलोम नूनए एतेःरेदो । एन दासीअः
 ४० शोमके इनिः कए उहुःए हुलंगुरे श्रोङ्गाः कएसरी दिर्पालिरेए दिर्नुःआ ।

श्रीङाः इनिः पुराश्रः वृकुलया श्रीङाः वेदा होङाकोलोः इनटिंग् ५१
श्रीमाहया एन्तश्रः रनाः श्रीङाः डठा रिडिडु होवावा ॥

२५ पर्व ।

[यीशुशः अथरकजि—गेल् डि"या कुडाकोशः जोनाका कजि ।]

एन्ते सिर्मा गाल्य गेलेश्र डिग्डा कुडीको लेकावा, इनकु अकोश्रः १
वम्बुको सव्कट्टे वार शारोमको श्रीङांग्यना । इनकुएते मोहँ होङा २
सँङानका श्रीङाः मोहँ व'ङा डायडाको तिकेना । एन डायडाको अकोश्रः ३
वम्बुकोश्रको इदिकेदा सेन्दा मुनुम कको इदितोरमाना । सेन्दी एन ४
सँङानका अकोश्रः वम्बुकासम अकाश्रः हुवाकारे मुनुमको इदिकेदा ।
वारए विलमकेट्टरे एन मोचनको दुहुमकेट्टकोश्रा श्रीङाःको गितिः- ५
यना । श्रीङाः तला निदा, नेलोपे वारए चिजुःतना, इनिः शारोमते ६
श्रीङांग्नाःपे सेन्तेको ककलाकेदा । एन्ते एन मोचन डिग्डा कुडीको ७
त्रिरिट्टयन्ते अकोश्रः वम्बुको सपङोकेदा । श्रीङाः एन डोयडाको ८
अपेश्रः मुनुम वटिंग्गलेपे, अलेश्रः वम्बुकोश्रो एदुंगोःतना सेन्ते एन
सँङानकोका कजिअट्टकोश्रा । सेन्दा सँङानको, वनाःगे, इदु अलेश्रः ९
श्रीङाः अपेश्रः नरोन्ते का पुराश्रीश्राको सेनरुश्रडाट्टकोश्रा, लू आकारिङ्ग-
कांतश्रः सेनोःपे श्रीङाः अपेश्रः नंग् किरिङ्गेपे, नेश्र युगाश्रीश्रा । श्रीङाः १०
इनकु कारिङ्गको सेनोःतन तिकेन इमतागे वोरए सँटरलेना श्रीङाः
सपङाअकनको इनिःलाः अहन्दी श्रीङाश्रःतेको बोलीयना श्रीङाः हुवर
इखेड्ययना । तयोमते एन एटश्रः डिग्डा कुडीकोश्रो चिजुःलेन्ते व प्रभु, व ११
प्रभु अलेश्रः नरोन्ते निःपेमेका मंताःइश्रा । सेन्दा इनिः सरतिङ्ग कजि- १२
अपेनना, अपे कइङ्ग सरिश्राए सेनरुश्रडाट्टकोश्रा । एना नरोन्ते एयोन- १३
अकनपे अपेदी मनोवा होनए चिजुः हुलंग् श्रीङाः दिपाल कपे सरिश्रा ॥

[यीशुशः अथरकजि—तोडाराः जोनाका कजि ।]

सक १८, ११-१० ।

त्रिश्रचि एना सँमिङ्ग दिमुमने सेनोःतन मियट्ट होङा लेकाः, इनिः १४
अयश्रः ने शोकी राःश्रीकेट्टकोते अयश्रः खुर्जेकोए शोपीतुकट्टकोश्रा ।
श्रीङाः इनिः मिट्ट होङा मोहँ तोडा श्रीङाः मिट्ट होङा वर तोडा १५

- श्रीः मिद्रुं हांदा मिद्रुं तांदा, हांदा मुतिद्रुं अकोशः पेंडः लेकाय
 १६ श्रीमदकोशः श्रीः। संगिंशुं द्विभुमतेण सेनाःयना । श्रीः। मोहं
 तोडा नमन्निःए सेनाःतत्रयना श्रीः। ए फेरवाइकांशः श्रीः। श्रीः। मे मोहं
 १७ तांदाए कामीकांशः । श्रीः। नेलेकाय वर तांदा नमन्निः, इनिःश्री
 १८ श्रीः। वर तांदाए कामीकांशः । मन्दा मिद्रुं तोडा नमन्निः सेनाःयन्ते
 १९ श्रीतंए उरकांशः श्रीः। अयशः गामकेशः टकाए तोपाकांशः । इमुदिन
 तयामते एन दासीकाशः गामकेए चिजुःमश्रुलेना श्रीः। इनकु लेखाए
 २० श्रीकांशः । श्रीः। माईं तांदा नमन्निः चिजुःलेन्ते श्रीः। मोहं
 तोदाए श्रीकांशः श्रीः। ए गामके, माईं तांदाए सांपीशःइंग् नेलेमे
 २१ श्रीः। माईं तोदाइंग् कामीकांशः सेनाःइशः । भुगिकेशम, अम
 भुगिन श्रीः। पतियारोः दासीतनमे, अम बुडिंशुंरे पतियारमे लेकाम
 तिकेना, अइंग् पुरशः खुज्जोकांगः मुधियाइंग् वैमेशः, अमशः प्रभुशः
 २२ मुहंरं वोलोमे मेन्ते इनियशः गोमकेए कजिशःइशः । श्रीः। वर तांदा
 नमन्निः चिजुःलेन्ते, हे गामके, वर तोदाए सांपीशःइंग् श्रीः। वर
 २३ तांदाइंग् कामीकांशः सेनाःइशः । भुगिकेशम, अम भुगिन श्रीः।
 पतियारोः दासीतनमे, अम बुडिंशुंरे पतियारमे लेकाम तिकेना, अइंग्
 पुरशः खुज्जोकांगः मुधियाइंग् वैमेशः, अमशः प्रभुशः सुकुरं वोलोमे,
 २४ इनियशः गोमकेए सेनाःइशः । श्रीः। एन मिद्रुं तोडा नमन्निः
 चिजुःलेन्तेए कजिशःइशः, हे गामके, अइंग् शेषेः मोनन हांदाइंग्
 मरिजुंमे तिकेना, अम काम हेरलेदूतशःरेम हरजदा श्रीः। काम
 २५ तगिलेदूतशःरेम बुण्डीकांशः । श्रीः। इंग् वीरोकांशः श्रीः। सेनाःयन्ते
 २६ अमशः तोडा श्रीतेरंग् तापाउकुकांशः ने अमशःतनाः । श्रीः। इनियशः
 गोमके एनिःए कजिशःइशः, अम एवकन श्रीः। अकती दासी-
 तनमे, अइंग् कइंग् हेरलेदूतशःरेगुं हरजदा श्रीः। कइंग् तमिलेदूतशः-
 २७ रंग् बुण्डीकांशः सेन्तेम मरितन तिकेनरे . अमके अइंग्शः टका साउ-
 फांतशःरे सांपीए लगतिंग्तन तिकेना श्रीः। अइंग् चिजुःमश्रुलेन्ते
 २८ मूइलाः एनाइंग् नमन्निःइतेशः । एना नगेन्ते एन मिद्रुं तोडा इनिः
 २९ रेःइंशे श्रीः। गेल तोडा नमन्निः हांदा श्रीमाइये । विशचि मिभियद्रुं
 सेनाःतेनिःए नमेशः श्रीः। इनियशः पुरशः होवावा मेन्ते वनोःतेनिशः

मेनातेभ्यःश्री रेयोःश्री । श्रीः एन एतकन दासौ तुवाःरे ह्रुत्सुमा- ३०
श्रीःगौपे, एन्तःरे रनाः श्रीः इटा रिडिडु चोत्रावा ॥

[यौशुच. अथरकजि—जातिरेनकोषः विचार ॥]

मनोवा हान अथशः मोषेन सिर्मारंन पवित्र दासौकालोः अथशः ३१
मारंनरे ह्रुत्सुः डिपलिरे इनिः अथशः मारंनगः सिंहासनरेण दुवा ।
श्रीः भानेन जातिरेनको इनियशः अथररेको ह्रुत्सुश्रीश्री श्रीः ३२
गूपिनिः मिच्छीको मेरोःकःएते ह्रिगहृत्सुको लेका इनिः इनकु मिदु
ह्रीः एटशःनिःएते ह्रिगहृत्सुश्री । श्रीः इनिः मिच्छीको अथशः ३३
एतोमती श्रीः मेरोमको अथशः लंगातीशःरेण तिगुकोश्री । एते गजा ३४
अथशः एतोमतीमशःरेनकोए कजिशकोश्री, ए अथशःगते आशीषशकनको
ह्रुत्सुःपे श्रीः अपेशः नगेन्ते श्रीतेद्रिगुमगः एतेःएते तैयाशकन गज
हनादंग् नमेपे । विअथि अशंग् रेगेःतनदंग् तिकेना श्रीः अपे ३५
जामेःपे श्रीमाःशंग्, अशंग् तैतंग्तनदंग् तिकेना श्रीः अपे अनु-
किदंग्, अशंग् एटशः दिगुमरेनिःदंग् तिकेना श्रीः अपे कुपुलकिदंग् ।
अशंग् समा होइमोदंग् तिकेना श्रीः अपे किचिरीपे तुसिगुकिदंग्, ३६
अशंग् हसुअकनदंग् तिकेना श्रीः अपे हिराकिदंग्, अशंग् जेलशकन-
दंग् तिकेना श्रीः अपे अशंग्शःतेपे सेनकेना । एते धरमशकनको ३७
इनिःको कजिशहृत्सुश्री, हे गोमके, चिउला रंगेःनले नेलदुमेश्री श्रीः
जामेशःले श्रीमदुमेश्री ? चाए तैतंग्तनले नेलदुमेश्री श्रीःले अनुकोदु-
मेश्री ? चिउला एटशः दिगुमरेनिःले नेलदुमेश्री श्रीःले कुपुलकोदुमेश्री ? ३८
चाए समा होइमो, श्रीः किचिरीले तुसिगुकोदुमेश्री ? श्रीः चिउला ३९
हसुतन चाए जेलरेले नेलदुमेश्री श्रीः।अमतशःतेले सेनकेना ? श्रीः ४०
राजए कजिशहृत्सुकोश्री सरतिगंग् कजिशपेतना, अपे ने अशंग्शः
हगाकोएते, हेगे सोवेनकोएते ह्रुत्सु हगाकोएते मिदु होइपे
रिकाकिः लेका अशंग्पे रिकाकिदंग् । एते इनिः अथशः लंगाती- ४१
शःरेनकोए कजिशकोश्री, ए सर्पोशकनको अशंग्शःएते एन जनाव
जनाव सेगेलते सेनोःपे, एना शैतान श्रीः इनियशः दासौको नगेन्ते
तैयाशकना । अशंग्दी रंगेःतनदंग् तिकेना श्रीः अपे श्रीमेशः कपे ४२
श्रीमाःशंग्, अशंग् तैतंग्तनदंग् तिकेना श्रीः अपे कपे अनुकिदंग् ।

- ४३ अङ्गं एतन्नः द्विभुमरेनिःङ्गं तैकेना श्रीङ्गाः अपे कपे कुपुलकिङ्गा,
 अङ्गं समा हाङ्गाङ्गं तैकेना श्रीङ्गाः अपे किचरी कपे त्रिङ्गकिङ्गा,
 द्युतन श्रीङ्गाः जलशकनङ्गं तैकेना श्रीङ्गाः अपे कपे छिराकिङ्गा ।
- ४४ एते इनकुकां कजिभ्रङ्गाश्चा, च गोमके चिचला रंगेःतन चाए
 तंतंगतन चाए एतन्नः द्विभुमरेनिः चाए समा होङ्गो चाए द्युतन
- ४५ चाए जेलरेले नेलङ्गेश्री श्रीङ्गाः कले सुभ्रकेद्वेश्री ? एते इनिः,
 इनकुप मताकोश्री सरतिगंगं कजिभ्रपेतना, अपे ने सोबेनकोएते ह्यु-
 द्विङ्गाकाएते मित्त् होङ्गा कपे रिफाकिः इमिनंगं अङ्गं कपे रिफाकिङ्गा ।
- ४६ श्रीङ्गाः इनकु जनाव जनावराः हुकुरे मेन्दा धरमभ्रनको जनाव
 जनावराः जादनरेको सेनाश्री ॥

२६ पर्व ।

[मपरंगं धाजकको प्रभुको विचारीतना ।]

मार्क १४, १, १ । लूक ११, १, १ । योहन ११, ४० ।

- १ श्रीङ्गाः ने साबेन कजिको चबाकेद्वचां योशु अयन्नः वेलाकोए कजि-
 २ अङ्गकोश्री . वरासंगं तयोमते फसद परब होबावा, एनापे इतुभ्रनतना
 ३ श्रीङ्गाः मनोवा हान क्लशर रकवोः नगन्तेए सवोःश्री । एते मपरंगं
 पाजक श्रीङ्गाः आइन ईगुको श्रीङ्गाः होङ्गाकोश्रीः प्राचीनको कियाफा
 ४ नुतुम मरंगं धाजकश्रीः श्रीङ्गश्रीः रंका दुखिदयना । श्रीङ्गाः योशु वंदातेवु
 ५ वधोश्री श्रीङ्गाः वु गोजीश्री मेन्तको विचारकोडा । मेन्दा परबरेदा का
 कारंश्री होङ्गाको दलागुलायाको मेनकोदा ॥

[वैथनियारिन मिथदु कुड़ी योशुए गोशोःईतना ।]

मार्क १४, २-६ । योहन ११, १-८ ।

- ६ श्रीङ्गाः योशु वैथनियारे शिमान नगे गावतनिश्रीः श्रीङ्गश्रीः तैकेन
 ७ इमता . मिथदु कुड़ी इसु पुरश्रीः गोनोङ्गन सुनुमते पेरेःयकन पुख्ठी
 दिरोराः लुवा तीङ्गकोद्वते इनिःतश्रीःए छिल्लुःलेना श्रीङ्गाः इनिः जोजोम
 ८ नगेनए दुवश्रकनरे इनियश्रीः वोःरेए हुलकोदा । मेन्दा इनियश्रीः वेलाको
 नेश्री नेलकेद्वतेको एसेदयना श्रीङ्गाः एना चिकन नगेत्ते समागे
 ९ खर्चायनाको मेनकोदा । ने सुनुम पुरश्रीः गोनोङ्गतेको श्रकरिङ्गकोद्वते रंगेःको

श्रीमद्विज्ञेयः । मेन्दो यीशु नेश अटकरकोदृते चिनाःसेनी एन कुद्वीपे १०
 द्वितलोद्धतनाए मेतद्वकोशा, नीदी अइंग्शः नगेन्ते सुगिनशःए काष्ठी-
 अकृदा । रंगेःकोदो जनाअ अपेलोःको तेना-मेन्दो-अइंग् जनाअ अपेलोः ११
 कइंग् तेना । अइंग् तोपाश्री नगेन्ते इनिः एन सुनुम अइंग्शः होइमो- १२
 रेए धुलअकदा । सरतिगंग् कलिअपेतना, ने सुकु कलि श्रोतेदिसुमरे, १३
 उहुवोः शोबेनतशःरे नी रिकाकदाःश्री इनिः पछमइची नगेन्ते उहुवोःश्रा ॥

[यइदा यीशु, जिमाई भगेन्ते टंकार नमतना ।]

मार्क १४, १०, ११ । लूक ११, १-६ ।

एन्ते एन गेल वरिशकोएते मियइ, यइदा इच्छरियोत सुनुम, मपरंग् १४
 याजककोताःतेए सेनोःयना । श्रोइः अइंग् इनिः अपेशः तीरंग् १५
 जिमाइरेदो चिमिनंग्पे श्रीमाइंग्गाए मेतद्वकोशा । श्रोइः इनकु मियइ
 द्विसी गेल टकाको श्रोमाःइया । श्रोइः एन दिपलियते इनिः जिमाई १६
 नगेन्ते मेन्दा नमवहातनए तीकेना ॥

[यीशु फसइ परवराः जोमेशःए जोमतना शोदोः प्रभुभोजए ठररीयतना ।]

मार्क १४, ११-१६ । लूक ११, ०-१० । १ करिन्थी ११, ११-१६ ।

श्रोइः सवशः लवराः शिवा हुलंग्रे चेलाको यीशुतशःते हिड्डुःलेन्ते १७
 फसइ जोमेशः श्रीकोरेले तीधारेया अम चिनाःम मोनेतनाको मेतशःइया ।
 श्रोइः इनिःए कलिअइकोशा, हतुरेन फलना होइतशःते सेनोःपे श्रीइः १८
 अइंग्शः दिपलि सेटेरअकना, अमशः श्रीइशःरे अइंग्शः चेलाकोलोः
 फसइ परवइंग् मनातिंग्श्रा मेन्ते गुरुए कलिअमतना मेताइपे । श्रोइः १९
 चेलाको, यीशु अचुकोइको लेकाको रिकाकोदा श्रोइः फसइ परवको
 तियारकेदा ॥

श्रोइः अचुव्यञ्जी इनिः गेल वर चेलाकोलोःए दुब्यना । श्रोइः २०
 इनकु जोमतनलोः इनिः इनकुए कलिअइकोशा, सरतिगंग् कलि-
 अपेतना, अपेकोएते मियइए सवरिकाइंग् । श्रोइः इनकु पुरशःको २१
 कुडिंग्जीयना श्रोइः मिमियइ हे प्रभु अइंग्शेची तेरा मेन्तेको
 कुलिअश्रा । श्रोइः इनिःए कलिअइकोशा, अइंग्लोः-मिसाते २२
 प्राहीरे सुःलइनिःए सवरिकाइंग् । मनोटा होनदो अए नगेन्ते शील- २३
 अकन कलि लेकाए सेनोःश्रा-मेन्ते मनोटा होन सवरीकानिशःश्रायना

- दायना, पत्न होइ। कप जन्मयनरेवो धोनेंग् इनियश्चः ङंग् हुगिथोतेश्चः ।
 २३ श्रीदेः इनियश्चः खड्गोफानिः खड्गदाए कजिखड्गदाःइथा, छे-गुरु, अङ्ग-
 मेत्री तेरा ? श्रमगेम कजिफेदा प्रभुए मेतश्चःइथा ॥
- २४ श्रीदेः इनकु जोमत्तन प्रमता योशु लदए खड्गोदा श्रीदेः जोहार-
 कोवृत्ते एनाए कोचाःकोदा श्रीदेः अथश्चः चलाको श्रीमाकोतनलोः, ने सोमेपे,
 २७ नेश्च अङ्गश्चः होइमोतनाःए मेतद्वकोथा । श्रीदेः इनिः कटोरा खड्ग-
 कोवृत्तेए जोहारकोदा श्रीदेः इनकु एना श्रीमद्वकोजे अये सोवेन मेथापते
 २८ नुइपेए मेतद्वकोथा, नेश्चदो नवा नियमराः अङ्गश्चः मयोमत्तनाः एना-
 २९ पुरश्चः होइकोथाः पाप होमा नतिन्ते किंगिथोःतना । श्रीदेः अङ्ग कजि-
 अवेतना, अयेलोः अपुङ्गश्चः राखरे नवा लेकाते. श्रीरिंग् नुइ जपोइ, नी
 ३० दाखरसौ कङ्ग नूपा । श्रीदेः इनकु हुरंग् हुरंग्कोवृत्ती जैतून मुस्तेकोयना ।
 [योइ पतरसए चेतोइतना ॥]

मार्क १४, १०-११ । लूक ११, ११-१४ । योचन ११, ११-१८ ।

- ३१ एन्ते यीशु इनकुए कजिअद्वकोथा, अये सोवेनको ते निदारे अङ्गश्चः
 नमेन्तेपे तोदोथा, नेश्चदो श्रीलअकना, गुपिनिःअङ्ग इलीया श्रीदेः
 ३२ शोटेरेन मिण्डोको कितिबितीश्रीथा । मेन्तो अङ्ग श्री बिरिद्वयत्री
 ३३ मालीलते अवेएतंग् अयरोःथा । श्रीदेः पतरस कजिअद्वकोते, सोवेनको
 अमश्चः नमेन्तेको तोदोःरेथो अङ्ग खिललाथो कङ्ग तोदोथाए मेतश्चः-
 ३४ इथा । यीशु इनिःए कजिअःइथा, सरतिगेंग् कजिअमत्तना, ने निदारेने
 ३५ छिम श्रीरी रश्चःएरे अम अप्रिसा इनिः कङ्ग सरिआमःमेनेथा । अङ्गफे
 अमलोः मोओः लगतिंग्रेथो इनिः कङ्ग सरिआ मेन्तेवो कङ्ग कलोथाः
 पतरसए मेतश्चःइथा । एनलेफा सोवेन चलाको कजिफेदा ॥

[मेनमिमनीरे योइश्चः पुरश्चः दुक्क ।]

मार्क १४, ११-४१ । लूक ११, ४०-४६ । योचन १८, १ ।

- ३६ एन्ते यीशु इनकुलोः मोतशिमनी नुतुम मिधद्व टमद्वतेए सेटेरेलेजा
 श्रीदेः अङ्ग एन्तश्चःसे सेनकोःसे विन्तीमन्ते नेरे हुइद्वतद्वपेए मेतद्व-
 ३७ कोथा । श्रीदेः इनिः पतरस श्रीदेः खड्गदो प्रोन्तेतेकिंग् अप्रलोःएःइदिः
 ३८ कोवृत्कोथा श्रीदेः हुइङ्गली श्रीदेः पुरश्चःए, नदाश् एतेःगता । श्रीदेः इनिः
 इनकुए कजिअद्वकोथा, मोओः लेकाङ्ग हुइअकन), मेरे.तेनपे, श्रीदेः

अङ्गुलीः स्योनशकनपे । श्रोत्रोः दुर्द्धिगु लोका सेनशरकोद्वेषे ३९
 श्रोत्रश्रानयना श्रोत्रोः द्वे श्रव्यात्तैर्गु, होत्रादद्वि श्रोत्रेदो ने कटोरा अङ्गुल्यते
 परोमोःका, एनरे श्रो अङ्गुश्रः मोने लोकादो का, श्रमश्रः मोने लोका
 होत्रावका मेन्तेष विन्तीकोदा । श्रोत्रोः चेलाकोतश्रः छिज्जुःलेज्जी इनकु ४०
 दुहुमगोश्रकनए नमतद्रकोश्रा श्रोत्रोः पतरषए कजिश्रःइश्रा, चिप्रः
 अङ्गुलीः मिद्र घण्डा कपे स्योनदद्विअदा ? स्योनशकनपे श्रोत्रोः ४१
 विन्तापे कारेशो विहोरपे स्युगोःश्रा . मोनशोए सनंगुतना मेन्तो हाङ्गमो
 नरादुराशेश्रा । श्रोत्रोः इनिः श्रोत्रोः मिसा सेनोःयन्तेष विन्तीकोदा श्रोत्रोः ४२
 द्वे श्रव्यात्तैर्गु, ने कटोरा वंगर नूलेते अङ्गुतश्रःएते का परोमदद्विश्रोःरेदो ।
 श्रमश्रः मोने पुराशोका मेन्तेष कलिषेदा । श्रोत्रोः इनिः छिज्जुःलेज्जी ४३
 इनकु श्रोत्रोःगे दुहुमगोश्रकनए नमतद्रकोश्रा, इनकुदो दुहुम सिद्रते
 श्रारिद्र कको दद्वितन तैकेना । श्रोत्रोः इनकु वगिषेद्रकोते श्रोत्रोःगेए ४४
 सेनोःयना श्रोत्रोः श्रपिसा एन कजिशेए विन्तीकोदा । एन्ते इनिः श्रपश्रः ४५
 चेलाकोतश्रः छिज्जुःलेन्ते इनकुए कजिश्रद्रकोश्रा, नाःपे दुहुमतनशेश्रा
 श्रोत्रोःपे मितिःजामतना, मलेपे एन घण्डादो सेटेरश्रकना श्रोत्रोः मनोवा
 होन पापां होङ्गाकोश्रः तीरेए जिमाश्रीश्रा । मर विरिद्रपे, वंगलाहु, ४६
 नेलेपे मद्रिकाङ्गुनिःए सेटेरश्रकना ॥ १

[यीश्रए सयोःतना ॥]

मार्क १४, ४३-५० । लूक १९, ४७-५३ । योहन १८, ५-११ ।

श्रोत्रोः इनिः नेश्र कजितन इमताने नेलौपे नेल वरिश्रकोएते मियद्र, ४७
 यद्रुदाए छिज्जुःलेना श्रोत्रोः इनिःलोः मपरंगु याजक श्रोत्रोः होङ्गाकोश्रः
 प्राचीनकासश्रःएते पुरश्रः गादेल होङ्गाको तरोङ्गी श्रोत्रोः शोटाकां सव-
 श्रकद्रलोःको छिज्जुःलेना । श्रोत्रोः इनिः सव्रीकानिः इनकु अङ्गु ४८
 घोःईनिः इनिःगेतनिः, इनिः सव्रीपे मेन्ते चिन्हा श्रोमश्रकद्रकोए तैकेना ।
 श्रोत्रोः इनिः यीशु सेनघोपारकीते, द्वे रञ्जी लोहारए सेतश्रःइश्रा श्रोत्रोः ४९
 इनिःए चोःकिश्रा । श्रोत्रोः यीशु इनिःए कजिश्रःइश्रा, ए गति श्रम ५०
 चिनाःमेन्तेम छिज्जुःश्रकना ? श्रोत्रोः इनकु छिज्जुःलेन्ते यीशु श्रकोश्रः
 तीतेको सव्रकिश्रा । श्रोत्रोः नेलेपे, यीशुलोःरेनकोएते मिद्र होङ्गा श्रपश्रः ५१
 ती जिलिङ्गुकोद्वेषे तरोङ्गीतए शोतोरकेदा श्रोत्रोः मरंगु याजकश्रः दासी

- ५२ मधःकीर्तं इति मधः सुगुर ए श्रोत्रकोशः । यौशु हनिः ए कलिशः इथा, ग्रामशः
 तरौडौ खापरं तुचिंस्तमं, तरौडौ सवृतन सोवनकोशो तरौडौनेको
 ५३ मधःगोशोःशः । चिथः श्रङ्गं अणुडं गं कइंग् विन्तीदृष्टिश्चश्रया श्रोष्टः
 इनिः नाःगे श्रङ्गंशःते सिपरिन शसौकोशः गैलवर फौडकायते पुराः
 ५४ फए कुलकोशः ? चिथः नेश्रम उडुगतना ? मेन्तो एनलेकाश्रोरेदो,
 नेलेका होवाव लगतिंग् मेन्ते धर्म पुषीरे शीलश्रकनाः चिलका पुरा-
 ५५ शोशः ? एन डिपलिरे यौशु एन गादेल होष्टाकोए कलिश्रद्रकोशः,
 चिथः रेवेःनिः लेका सवौग् नगेन्ते तरौडौ श्रोष्टः भोटाको सवश्रकद्रलोःपे
 श्रोष्टांग्श्रकना ? श्रङ्गं दिनाकी दिनाकी मन्तिर श्रोष्टःरे इतुकांतनलोः
 ५६ श्रपेलाःइंग् इवश्रकन तिकेना श्रोष्टः श्रपे कपे संव्केदिंग् । मेन्तो ने
 सोवनश्रः श्रपरकाजिकांश्रः शीलश्रकनाः पुराश्रो नगेन्ते होवायना . एन्ते
 सोवेन शैलाको इनिःको वगिनुकाइथा ॥

[यौशुशः गोशोःराः विचारः ।]

भाके १४, ५२-६३ । लुक ११, ६२-७१ । योचन १८, १९ १० ।

- ५७ श्रोष्टाः यौशु सव्किः होष्टाको इनिः कियाका मरंग् यालकतश्रःतंको
 इद्रिकिथा, एन्तश्रःरे श्राडंन इंतुको श्रोष्टाः प्राचीनकां दुर्बलश्रकनको
 ५८ तिकेना । श्रोष्टाः पतरस संगिं ग् संगिं ग्ते मरंग् यालकश्रः श्रोष्टः रखा
 लकंदए श्रोतौग् इद्रिकिथा श्रोष्टाः वितरतेए सेनोःयना श्रोष्टाः ने कजिराः
 ५९ हुयड मेनेल नगेन्ते चपरसौकोलोःए हुवपना । श्रोष्टाः मपरंग् यालकको
 श्रोष्टाः प्राचीनको श्रोष्टाः पञ्चाधटेरेन सोवनको यौशु गोशोए नगेन्ते
 ६० होमाष्टा गोवाकां नमबडाकोतनको तिकेना मेन्तो कको नमाना । पुरश्रः
 ६१ होमाष्टा गोवाको इडुःलेनरेश्री कको नमाना । तयोमसे वरिश्र होमाष्टा
 गोवाकिंग् इडुःलेना श्रोष्टाःकिंग् कजिक्केश, ने होष्टा श्रङ्गं परमेश्वरश्रः
 मन्तिरेंग् इडुइद्रिकिथा श्रोष्टाः एना श्रपि मरंग् वैरुश्रइ इद्रिकिथाए
 ६२ मेनशेश । श्रोष्टाः मरंग् यालक विरिद्रपन्ते यौशुए कुलिकिथा, चिथः
 ६३ श्रम जेतनश्रः कम कजिद्रश्रेश्र ? इनकिंग् श्रमश्रः विरुद्र चिलकन
 गोवाकिंग् पेरेःएतना ? मेन्तो यौशु चपाकनए तिकेना, एन्ते मरंग् यालक
 श्रोष्टाःगेए कलिश्रःइथा, श्रङ्गं जोडतन परमेश्वरश्रः किरियाइचिमेतना-
 ६४ इंग्, भर कलौमे, श्रम खौष्ट परमेश्वरश्रः होनतनमे चि का ? श्रमदोम

कजिबेदा यीशुए मेनरुअडाःइथा मेन्दो अइंग् कजिअपेतना, तयोमते
 अपे मनोवा होन भावेन पेडेःयनुनिअः एतोमसशःरे दुवअकन श्रीडाः
 सिर्मा रिम्बिलरे डिजुःननपे नेलौथा । एन्ते यरंग् याजक अयअः ६५
 लिजाः श्रीडेःकेडुते नौशो परमेअरए हिलाकिअथा श्रीडाः चिकन गोवा
 लगतिंग् ? नेलेपे अपेडो नाःगे परमेअरअः हिला कजि कजितनपे
 अपुमअकाःइथाए मेनकेडा । अपे चिकनाःपे विचारेतना ? इनिः शोजी ६६
 लेकाःएको मेनरुअडकेडा । एन्ते इनकु इनियअः भेटुमुअडरेको वेःकिअथा ६७
 श्रीडाःको गुरुडाकिअथा । श्रीडाः एठअःको घविहूतनलोः छे खीष्टु मर ६८
 लदुशालेभं श्रीकोए घविहूकोट्रमंथा मेन्तेको कुलकिअथा ॥

[पतरम यीशुए दोददीतना]

माके १४, ३६-४२ । लुक १२, ५४ ६९ । योहन १८, १५-१८, १५-१७ ।

पतरम रचा पिगिहमीरे दुवअकनए तेकेना, एन्ते मियदु कमडुई इनिः ६९
 सेनहोपोरकीते अमां गालीलरेन यीशुलोःभ तेकेनाए मेतअःइथा । मेन्दो ७०
 इनिः एन मोवेनकोअः मनमंगरे अम कजितनाः कइंग् सरिअए मेन-
 केडा । श्रीडाः इनिः अंका दुवगतअःरे श्रीडांग्गयन हमता एठअः कमडुई ७१
 इनिःए नेलकिअथा श्रीडाः नौशो नासरतरन यीशुलोःए तेकेना मेन्ते
 एन्तअःरेनकोए कजिअडुकोथा । श्रीडाः इनिः श्रीडाः मिसा किरिअनयन्ते, ७२
 वनाःगे, एन होडा कइंग् सरिअए मेनकेडा । गडिफदु तयोमते एन्तअःरे ७३
 तिगुअकनको पतरमको सेनहोपोरकीते, सर्तिगे अम इनकुएते मियदु-
 निःतनमे, अमअः कजितेअ अटकरउरुमोःननाको मेताःइथा । एन्ते इनिः ७४
 सर्पा श्रीडाः किरिअन एटेःकेडुते अइंग् एन होडा कइंग् सरिअए
 मेतडुकोथा । श्रीडाः कत्री इमतागे सिमको रअःकेडा । श्रीडाः सिम शोरी ७५
 रअःपरं अम अपिमाम दोदविंग् मेन्ते यीशु कजिलिः कजि पतरसए
 पछमकेडा श्रीडाः इनिः श्रीडांग्गयन्ते पुरअःगेए इयमकेडा ॥

२७ पर्व ।

[यीशु पिळातुसः नौरेए जिमाओवना]

श्रीडाः अंग्गयजौ भावेन मपरंग् याजकको श्रीडाः होडाकोअः १
 प्राचीनको यीशु गोजी नरेन्तेको विचारकेडा । श्रीडाः इनिः तोलकीते २
 पन्तियुम पिळातुस लाठ सःदेवतअःतेको इविकिअथा ॥

[यद्वा भिद् द्विषि गेल् टकाए ऊदुमाएणाःएतना खोड़ीःए फंसोनतना ।]
 प्रतिकोशः कामोको १, ११-१८ ।

- ३ एते इनियथाः सव्रिकाइनिः यद्वा इनिः गोखीराः विचार अयुम-
 केवृतेए छिपतिंगुकोडा श्रीदेः एन भिद् द्विषि गेल् टका मपरंग् याजक
 ४ श्रीदेः प्राधानकातथाः शोकोवृते, अइंग् का चिटान मयोम सव्रिका-
 लेवृतंग् पापशकदाए मंतदुकोथा . अलेले विकाया ? अमगे एना
 ५ मरीमे इनकु मेनरुअडाःइथा । श्रीदेः इनिः एन टका मन्दिररे तुहुमा-
 ६ एषडाःकेवृतेए श्रीदेःगयना श्रीदेः सेनोःयन्तेए फंसोनयना । श्रीदेः मपरंग्
 याजकका एन टका शोकोवृते एना मयोमराः टकातनाः, एना मयडलौ
 ७ मयहारंग् ओरो का तुगिआका मेनकोदा । श्रीदेः इनकु विचारकोवृची एटथाः
 द्विसुमरेनको तोपाश्री नगेन्ते एन टकाते कुम्हारथाः श्रीतेको किरिंग्कोडा ।
 ८ एना नगेन्ते एन श्रीते तिसिंग् लकोट्ट मयोम श्रीतेको-मेनेतना । नेअते
 विर्मयाछ अयरकाजनिः कलिलेवृ ने कलि पुरायना, इनकु एन भिद्
 द्विषि गेल् टका एन गोनोंग्अकनिथाः गोनोंग् सेमे एन तरामरा इछा-
 १० एलथाः इनकोते एन गोनोंग्अकनिथाः गोनोंग्को शोकोदा . श्रीदेः
 एना कुम्हारथाः श्रीते नंग्का शोमकोदा, नेलेकाते प्रभुए अचुकोविंग् ॥

[योशु पिलःतुसथः मममंग्रेए तिगुनतना ।]

भाके १४, १-९० । लूक १७, १-१५ । योषन १८, १८ ; १९, १६ ।

- ११ श्रीदेः योशु लाठ साछेवथाः एनमंग्रेए तिगुनयना श्रीदेः लाठ साछेव,
 अम यद्वाओकोथाः राजातनमे ? मेन्ते इनिःए कुलिकिथा . श्रीदेः योशु
 १२ अमगेम कजौतनाए मेनरुअडाःइथा । श्रीदेः मपरंग् याजकको श्रीदेः
 १३ प्राचीनको इनिःको चिटाइतनरे जेतनथाः कए लजिरुअइकोदा । एते
 पिलानुस इनिःए कलिथाःइथा, विथाः निकु चिमिनंग् अमथाः विरुद्ध
 १४ गोवाको पेरेःएतना, एना कस अयुमेतना ? मेन्दा इनिः मियद् कलिथो
 कए कलिरुअडाःइथा, एनामेन्ते लाठ साछेव पुरथाःगेए अकवन्दायना ।
 १५ श्रीदेः परत्ररे लाठ साछेव अयथाः नेग लेका होडोको अक्षिकिः मियद्
 १६ जेलअकनिःके इनरुथाः नगेन्ते अडाःईतनए तेकेना । श्रीदेः एन द्विपल्लिरे
 १७ वरुथा नुनुम मियद् तमिअकन हाँडा जेलरेण तेकेना । एते इनकु
 हुखिडयञ्ची पिलानुसए कुलिकोट्टकोथा, अयेथाः नंग् शोकोनिःअंग्

अङ्गाः ईश्या ? वरब्धां चार खौष्ट नुतुमोःतन यीशु ? चिंश्चिं चंनकु १५
 द्विसिंगाते इनिःको सोपीतशःइश्या मेन्ते सरितनए तेकेना । श्रोङ्गाः इनिः १६
 विचारं हुनुवरे हुवअकन तेकेनरे इनियशः कुङ्गी, एन घरमअन होङ्गा
 जेतनशः श्रलोम रिक्काइश्या, अइंग् तिचिंग् इनियशः नरेन्ते कुमुरे
 पुराःइंग् सइतिंग्शकडा मेन्तेए कजिकुलकोडा । मेन्तो मपरंग् याजककी २०
 श्रोङ्गाः प्राचीनको वरब्धा असीपे श्रोङ्गाः यीशु क्षियनीपे मेन्ते होङ्गाकोको
 सङ्करकोङ्गाकोश्या । श्रोङ्गाः लाटे साचेव एन वरनकिंग्ते अरेशः नरेन्ते २१
 श्रोकीनिःइंग् अङ्गाःईश्या मेन्तेए कुलिङ्गाकोश्या । वरब्धाको मेनसअङ्गाः-
 इश्या । पिलातुस इनकुए कलिअङ्गाकोश्या, खौष्ट नुतुमोःतन यीशुके २२
 चिनाःइंग् चिकाइश्या ? एन सोवेनको, कूशरे रकवीमेको मेनसअङ्गाःईश्या ।
 लाट साचेव इनकुए कलिअङ्गाकोश्या, चिनाःमेन्ते ? इनिः चिकनाःए २३
 संतकांकाडा ? मेन्तो इनकु कूशरे रकवीमे मेन्ते पुरशःतेको कौरिकेडा ॥ १

एन्ते पिलातुस जेतनशः कां वपइतना मेन्तो पुरशःमे हलागुलाश्रोतनां २४
 मेन्ते अटकरकेङ्गाते इश्याःए श्रोकोडा श्रोङ्गाः गादेल होङ्गाकोशः सनमंग्ुरि
 अयशः ती अङ्गाङ्गाकोङ्गाते, ने घरमअन होङ्गाशः मयोमते कइंग् चिटाकनां २५
 एना अरेमे सरिपेए सेतङ्गाकोश्या । श्रोङ्गाः एन सोवेन होङ्गाको कजि- २६
 रुअङ्गाःईश्या, इनियशः मयोम अले श्रोङ्गाः अलेशः होनकोरे टोगोःका ॥

एन्ते इनिः वरब्धा इनकु नरेन्तेए अङ्गाःताःइश्या मेन्तो यीशु २६
 ईश्याःरिकाकीते कूशरे रकवी नरेन्ते इनकुशः तीरेए जिमाकिश्या । एन्ते २७
 लाट साचेवशः सिपईको यीशु गइतेको इदिकिश्या श्रोङ्गाः इनिःतशःरे
 शोटा पलठनको हुंयिङ्गाकोङ्गाकोश्या । श्रोङ्गाः इनियशः लिलाः होलेःकीते २८
 अरशः लिलाःको तुसिंग्किश्या । श्रोङ्गाः जनुम विगडा गलंग्कोङ्गाते २९
 इनियशः बोःरेको हुपूरीतशःइश्या श्रोङ्गाः इनियशः जोमतरीरे माइलको
 संवाःईश्या श्रोङ्गाः इनियशः अयररे अकुहुमेनयन्ते, से यहुवीकोशः राजा
 खोहार मेन्तेको हिलाकिश्या । श्रोङ्गाः इनिःको वेःकिश्या श्रोङ्गाः एन ३०
 माइल संवङ्गाते इनिः बोःरेको घमकिश्या । श्रोङ्गाः इनकु इनिः ३१
 खन्दाचवाकीते एन लिलाःको अङ्गाकोडा श्रोङ्गाः अयशः लिलाःको
 तुसिंग्किश्या श्रोङ्गाः कूशरे किलाई नरेन्तेको इदिकिश्या । श्रोङ्गाः ३२
 श्रोङ्गाःगोःतन इमतामे इनकु शिमोन नुतुम कुरीनीरेन मिइ होङ्गाको

नमस्तथाः इन्द्रा श्रीः इन्द्रियः क्रूश शोभोः नयेन्ते इन्द्रिः विटिको
मन्त्रिका ॥

[यीशु क्रूररेय शोभोःतना ।]

माकं १५, १९, ४१ । शुक १९, १६-४८ । योचन १८, १०-२० ।

- ३३ श्रीः इन्द्रो मल्लगथा एनादो बोःलंग् मुत्तुम थयइको सेटरलेञ्ची,
३४ नेरतेशः मेधाकन जोजो रथी नूह नयेन्तेको श्रीमथाः इन्द्रा मेन्दो एना
३५ चकाकोइते नूह का सनंग्किथा । श्रीः इन्द्रिः क्रूररे किलाकोते
इन्द्रो चिट्टी मलाकोइते इन्द्रियः लिजाःको इटिंग्कोवा । [श्रीः एनासे
अपरकाजिनिशःने कजि पुरायना इन्द्रो अइंग्शः किचरीको इटिंग्कोवा
३६ श्रीः अइंग्शः पिचुड़ी लिजाः नयेन्ते चिट्टीको मलाकोवा । श्रीः
३७ इन्द्रो दुव्शकन्ते एन्तशःरे इन्द्रिः होरोइतनको तेकोना । श्रीः इन्द्रियः
बोःराः सेतनरे, इन्द्रियः चिटा श्रीनोलको किलाकोवा, “ने यीशुने,
३८ यद्वदीकोथा राजातनिः” । एन्ते इन्द्रिःलोः इन्द्रिः रेरेःकिंग् क्रूररेको
किलाकोइकिंग्, मियइ एतोमतीसशःरे श्रीः मियइ लंगातीसशःरे ॥
३९ श्रीः चिह्नः सेनोःतन होइको इन्द्रिःको हिलाकिथा श्रीः बोः
४० शुक शुकं, श्री हो मन्दिर रीइन्द्रिः श्रीः अपि मारे वैश्वइन्द्रिः, अमने
हुवनमे अम परमेश्वरशः होनतनमेरेदो क्रूररेते अइगुनमेको नेतशः इन्द्रा ।
४१ श्रीः नेलेकातेगे मपरंग् याजकको आइंन ईतुको श्रीः प्राचीनकोलोः
४२ इन्द्रिःको हिलाकिथा । श्रीः इन्द्रिः इन्द्रिःकीदोए दुःकोइकोथा, अशे कए
हुवइन्द्रिनतनाको मेमकोवा । इन्द्रिःदो इन्द्राएलरेनं राजातनिः, इन्द्रिः नाः
४३ क्रूररेते अइगुनरेदो इन्द्रिःरेषु विश्वासेथा । इन्द्रिःदो परमेश्वरतशःरेए
आशाएतना इन्द्रिः नी मुकुअइरेदोए दुःईका, इन्द्रिःदो, सेगे अइंग्
४४ परमेश्वरशः होनतनिंग् मनकोवा । श्रीः इन्द्रिःलोः क्रूररे किलाकन
रेरेःकिंग् नेलेकातेगेकिंग् हिलाकिथा ॥
४५ श्रीः मुलि तिक्किनेते तथिंङ् लकोइ गोटा दिमुम् मुवाःयना । श्रीः
तथिंङ् दिपली यीशु पुरशःतेए हकोकोवा “एलो एलो लामा श्रवस्तनी”
एनादो से अइंग्शः परमेश्वर, से अइंग्शः परमेश्वर चिकन नयेन्तेम
४६ अशिकद्विंङ् ? श्रीः एन्तशःरे तिगुअकनकोएते तरामरा होइको नेश
४७ अशुमकोइते, इन्द्रिःदो एलिपाएए रशःशोईतनाको, सेनकोवा । श्रीः-

इनकुपते मिथद् निरतवर्षोदृते ह्यखण्ड चवकोदा श्रीदेः एना लोली
रथीरे तुपुकोदृते भाइलरेण गुणुकोदा श्रीदेः पूए नगेन्तेर श्रीमाःइध्या ।
एतथःकोदी अलोमथः, नेलीश्राकु एलिपाइ इनिः हुःइं नगेन्तेर हिलुःश्रा ४६
चि का को मेनकोदा ॥

श्रीदेः यौशु श्रीदेःगे पुरधःते हकोकोदृते अयधः लीए जिमाकोदा । ५०
श्रीदेः नेलेवे, मन्दिरराः इमंगु लिजाः वेतनेते लतर उकोदृ तला तलाते ५१
श्रीदेःयना श्रीदेः श्रीसे एकलायना श्रीदेः सेरगकोःपडाःयना । श्रीदेः ५२
तोपा टयद् को श्रीटाःयना श्रीदेः पुरधः दुहुमथकन पवित्र होडोकोश्रीः
होडोको विरिद्वेयना । श्रीदेः इनिः लीं विरिद्वयनं तुपोमते तोपा टयद् ५३
कोएते श्रीदेःगुपन्ते इनकु पवित्र हतुवैको सेनाःयना श्रीदेः पुरधःको-
तथःकोःउतुवेनयना । एते सिपाईकोशः गोमसे श्रीदेः अएलोःयौशु ५४
होरोदतन तेकोनको श्रीसे एकला श्रीदेः एन होवायनाः नेलकेदृते पुरधःको
वोरोकोदा श्रीदेः सरतिगे लीं परमेश्वरशः होनर तेकोनको मेनकोदा ॥

श्रीदेः एन्तारे पुराः कुडोकी संशंगुपते नेलतनको तेकोना इनकु ५५
यौशु सुषादीतनलीः गालीलधते गेतौगुश्राकडको तेकोना । इनकुशः ५६
सलारे मरियम भगदलीनी श्रीदेः याकुड शर योश्रीशः एंगा मरियम
श्रीदेः सबशीशः होनकिंगुशः एंगाको तेकोना ॥

[यूसफ प्रभुशः होडोमी अयथः नया तोपाटयद्वरे दोरतना ॥] ५७

माई । १५, २२-४० । लुक २२, ५०-५६ । योएन १८, २८-३२ ।

श्रीदेः प्रपुवयव्यी अरिमाधयारेन यूसफ नुतुमे मिथद् किषई होडोए ५७
हिलुःलेना, इनिःयो यौशुशः सेलाए तेकोना । इनिः पिलातुसतथःते ५८
सेनाःयन्ते प्रभुशः होडोमी अशिकश्राः एन्ते पिलातुस होडोमी श्रीमदि
नगेन्तेर अचुकोदृकाशः । श्रीदेः यूसफ होडोमी योकोदृते निरल लिजाःतेर ५९
पोडोमकोदा । श्रीदेः इनिः सेरगूर उरलेद्व अयशः नवा तोपा टयद्वरे ६०
एनाए होकोदा श्रीदेः तोपा देयद्वराः दुवर सरग दिरोतेर अटिकसेदुकोदा
श्रीदेःए सेनाःयना । श्रीदेः मरियम भगदलीनी श्रीदेः एतथः मरियम ६१
एनाशःरेकिंगु तेकोना, इनाकिंगु तोपा टयद्वरे, एनेमगूर दुवशकनेकिंगु तेकोना ॥
[यूसफ प्रभुशः होडोमी अयथः नया तोपाटयद्वरे दोरतना ॥] ६२

श्रीदेः मरियम होडोमी अयथः नया तोपाटयद्वरे दोरतना ॥ श्रीदेः मरियम ६३

- ६४ पिलातुषतश्रःरेको हुच्छिद्यंनो श्रोत्रोःकी कलिश्रःइथा, एं गोमंकी, एन
वेदनिः, श्रङ्गं अपि मा तयोमते जौङ्गं विरिंदा मेन्ते जौवतेनरेण
६४ केलिलश्रः, एनाले पदमेतना । एना नगेन्ते तोपा टयद अपि भा लकोद
होरो श्रचुकोमे, कारेदो इनियश्रः चेलाको निदारे चिंतुःकोःते इनिःको
कुम्बुदुइदौथा श्रोत्रोः इनिः गोययकनकोएतेण जौ विरिदश्रकना मेन्ते
होदोकोको कलिश्रकोथा श्रोत्रोः तयोम इनिदौ सिदायते मरंगोःथा ।
६५ पिलातुष इनकुए कलिश्रदुकोथा, सिपाई कोइंग् श्रोसापेथा, सेनोःपे
६६ श्रोत्रोः श्रपे सरी लेका होरोएपे । एन्ते इनकु सिपाईकोलोः सेनोःयन्ते
श्रोत्रोः द्विरी क्वापशेदते तोपा टयद को होरोकेदा ॥

२८ पर्व ।

[वीश्रए जौविरिदोःतता ॥]

माकं १६, १-८ । लूक १४, १-१२ । योहन १०, १-१८ ।

- १ महुन हुलंग् तयोमते, इपताराः सिदा हुलंग्, अंग्रप्रञ्ची, मरियम
मगइलीनी श्रोत्रोः एतश्रः मरियम तोपा टयद नेमेलतेकिंग् सेनोः-
२ यना । श्रोत्रोः नेलेपे श्रोते, पुरश्रःगे एकलायना चिश्चि प्रभुश्चः सिमारेन
दामी सिमारेतेय अइहानयना श्रोत्रोः सेनोःयन्ते हुवरराः द्विरीए वटी-
३ परकाकोदा श्रोत्रोः एनारेण हुवयना । इनिः चिचिर लेका नेलोःतनए
४ तैकेना श्रोत्रोः इनिपश्रः लिंलाः रतंग् लेका पुच्छिद्ये तैकेना । श्रोत्रोः
इनियश्रः होरोते होरोतनको एकलायना श्रोत्रोः गोययकन होदोको
५ लेकाको होघायना । श्रोत्रोः सिमारेन दामी एन कुदौकिंग्, श्रलोवेन
होरोयाए मेनकश्रदावकिंग्, अवेन कश्ररे किलायन यीशुवेन नमतना,
६ एनाशेइंग् सरितना । इनिः नेरेदो वेगाःइथा, इनिःदो श्रयश्रः कलि
लेकाए जौविरिदश्रकना मर, नेलेवेन, ने टयदरेगे प्रभु वटिश्रकनए
७ तैकेना । नाः सेनोःतववेन श्रोत्रोः इनिः गोययकनकोएतेण जौविरिद-
श्रकना, नेलेवेन इनिः श्रपेएते गालीलेतेण श्रयोःथा, एनतश्रःरे इनिःपे
नेलीथा मेन्ते इनियश्रः चेलाको उहुवाकोवेन, नेलेवेन श्रङ्गं उहुव-
८ वेना । श्रोत्रोः इनकिंग् होरोतन श्रोत्रोः पुरश्रः रसिकातनलोः तोपा टयद-
तश्रःपतेकिंग् श्रोत्रोःगयना श्रोत्रोः इनियश्रः चेलाको एन कहुव नगेन्ते-
किंग् निरतवकेदा ॥

श्रीदेः [इनिग्रः चेलाको एना ऊदुव नगेत्ते इनकिंग् सेनोःतनकिंग् ९
 तेकेन इमता, यीशुए हिलुःनमकेद्रकिंग्। श्रीदेः नुगिशकनवेनए मेतद्र-
 किंग्। श्रीदेः इनकिंग् सेनहोपोरकीते इनिग्रः कटाकिंग् सवकोदा
 श्रीदेःकिंग् जोहारकिश्रा । एन्ते यीशु इनकिंग्ए कजिश्रद्रकिंग्, श्रलोवेन १०
 वीरोया, सेनोःवेन श्रीदेः उगाकीर्तंग् अये गालीलते सेनाःपे एन्तश्रःरे
 इनिःपे नेलोश्रा मेन्ते उदुवाकोवेन ॥

[अपरंग् याजककां खारोकां खोषोदो कजिको इतुकोतना ॥]

श्रीदेः इनकिंग् सेनाःतनरे, नेलेपे सिपादांकाएते तरामराको इतुतेको ११
 तेघाःलेना श्रीदेः अपरंग् याजकको सोवेन छात्रालेन कजिको उदुवद्र-
 कांश्रा । श्रीदेः इनकु प्राचानकोलोः हुण्डिलेखी श्रीदेः त्रिचारकेद्रकी १२
 सिपादांको पुरश्रः टकाकां श्रीमद्रकोश्रा श्रीदेःकां कजिश्रद्रकोश्रा, इनिग्रः १३
 चेलाकां निदारे श्रलं उदुमश्रकन तेकेन इमतागेको हिलुःलेना श्रीदेः
 इनिःकां कुम्बुहुद्रइकिश्रा मेनेपे । श्रीदेः न कजि लाड सावेत्र अयुमे- १४
 रेदो अले इनिःले बुभोईश्रा श्रीदेः अये खगर चिटानकांले वेपेश्रा ।
 एन्ते इनकु टकाको श्रीकेदते इतुजेद्रको लेकाको रिकाकेदा श्रीदेः एन १५
 कजि यदुदीकोश्रः तलारे तिषिगं लकोद्र उमिश्रकना ॥

[यीशु गालीलरे अथथः गेल मियदु चेलाकोतथःए उदुवेनतना श्रीदेः
 सोवेन दिस्सुमरेनको चेलाकोपे मेन्तेर अचुकोतना ॥]

श्रीदेः गेल मियद्र चेलाको यीशु अचुलेद्रको लेका गालीलराः मियद्र १६
 सुदतेको सेनोःयना । श्रीदेः इनकु इनिः नेलकीतेको जोहारकिश्रा मेन्दो १७
 चिमिनको श्रहाःउद्रुःयना । श्रीदेः यीशु हिलुःलेन्ते इनकुए कलिश्रद्र- १८
 कोश्रा, सिमां श्रीदेः श्रीतेराः सोवेन अकतियार अइंग्श्रः तीरे लिभाकना
 एनामेन्ते सेनाःपे श्रीदेः सोवेन दिस्सुमरेनको चेलाकोपे श्रीदेः इनकु १९
 अयु श्रीदेः होन श्रीदेः पवित्र श्रात्माः नुतुमरे अपतिष्माकोपे । श्रीदेः २०
 अइंग् अचुतद्रुपे सोवेन कजिको एना मनतिंग्पे मेन्ते इतुकोपे, नेलेपे
 अइंग् सोवेन दिर्पालरे, हेरो श्रीते दिस्सुमराः हुण्डु लकोद्र अपेलोःरिंग् ।
 श्रामान ॥